

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: هنر اسلامی با ۷ گرایش:

- ۱- مطالعات نظری هنر اسلامی ۲- مطالعات تاریخی هنر اسلامی
- ۳- مطالعات کتابت و نگارگری ۴- هنر و صنایع چوبی ۵- نگارگری
- ۶- هنر و صنایع فلزی ۷- سفال و سرامیک

بازنگری شده مورخ ۹۶/۱۰/۳۰ دانشگاه‌های هنر اسلامی تبریز و هنر اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم

عنوان برنامه: هنر اسلامی

بازنگری شده توسط دانشگاه‌های هنر اسلامی تبریز و هنر اصفهان

- ۱- به استناد آیین‌نامه و اگذاری اختیارات برنامه‌ریزی درسی مصوب جلسه شماره ۸۸۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته هنر اسلامی با ۷ گرایش: ۱- مطالعات نظری هنر اسلامی ۲- مطالعات تاریخی هنر اسلامی ۳- مطالعات کتابت و نگارگری ۴- هنر و صنایع چوبی ۵- نگارگری ۶- هنر و صنایع فلزی ۷- سفال و سرامیک توسط دانشگاه‌های هنر اسلامی تبریز و هنر اصفهان دریافت شد.
- ۲- برنامه درسی بازنگری شده فوق جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته هنر اسلامی با ۳ گرایش ۱- مطالعات نظری هنر اسلامی ۲- مطالعات تاریخی هنر اسلامی ۳- مطالعات کتابت و نگارگری پیشنهادی دانشگاه اصفهان مصوب جلسه مورخ ۹۲/۶/۳۱ شورای عالی برنامه‌ریزی و برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته هنر اسلامی با ۴ گرایش ۱- هنر و صنایع چوبی ۲- نگارگری ۳- هنر و صنایع فلزی ۴- سفال و سرامیک پیشنهادی دانشگاه هنر اسلامی تبریز مصوب جلسه شماره ۵۵۰ مورخ ۸۴/۴/۴ شورای عالی برنامه‌ریزی می‌شود.
- ۳- برنامه درسی مذکور در سه فصل: مشخصات کلی، جدول واحد های درسی و سرفصل دروس تنظیم شده و برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می‌کنند، برای اجرا ابلاغ می‌شود.
- ۴- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۷ به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن نیازمند بازنگری می‌باشد.

محمد رضا آهنچیان
دبير شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

پیش‌گفتار

از آنجا که مبانی نظری اکثر رشته‌های هنری، مبنی بر تفکرات و اصول زیبایی شناسی غربی است، و نیز با توجه به تحولات و پیشرفت‌های روزافزون علوم، بازنگری رشته‌های هنری و سرفصل‌های آن، با توجه به نیاز و ضرورت‌های جامعه امروز امری اجتناب ناپذیر است. این رشته‌ها که اکثراً زاده تفکر ایرانی-اسلامی هستند، به شناخت جریان‌های فکری، مبانی دینی و تطابق آنها با جریان‌های فرهنگی و هنری نیازمندند. محصول نهایی رشته‌های هنری در مقابل فرهنگ و هنر بیگانه، ناکارآمد و نارسا بوده، و از تحولات شتابان جامعه اسلامی به دور است، و این مخصوص و بزرگی‌های زیر را کمتر همراه خود دارد:

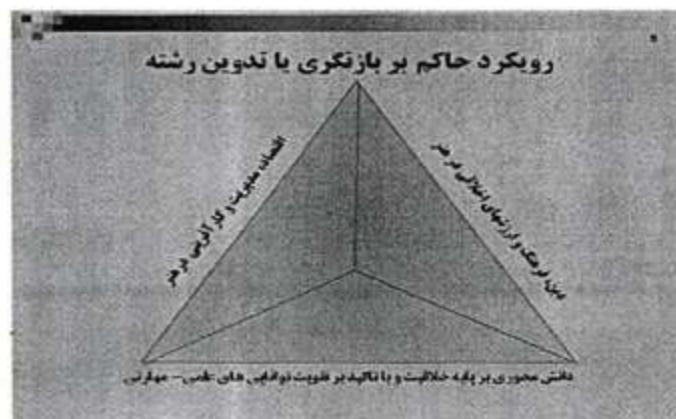
- * انعطاف لازم در مقابل تغیرات
- * به روز بودن
- * چیزهای کاربردی
- * آمایش و نیاز منجی

* غنای محتوایی

* تغیرات ملی، منطقه ای و بین المللی

به همین دلیل رویکرد حاکم بر بازنگری این رشته در سه محور خلاصه می شود؛ اول: دانش محوری، دوم: محور دین، فرهنگ و ارزش های اخلاقی در هنر و مراجعت محور سوم: اقتصاد، مدیریت و کارآفرینی در هنر که این سه محور در شکل زیر نشان داده شده است:

با توجه به سه محور فوق شاخص های هر کدام به شرح زیر است:

الف- شاخص ها و سنجه های دانش محوری:

مفهوم از دانش محوری و غنی سازی این است که نسبت به جایگاه فعلی علم و فن آوری در جهان، رشد کمی و کیفی مناسب وجود داشته باشد. پدیدهی است غنی سازی اختصاص به علم خاصی نداشته و می تواند در همه علوم طبیعی اعم از علوم پایه، فنی، پژوهشکی، کشاورزی، دامداری و غیره نیز مطرح شود.

۱. روزآمدی: آنرین مطالعات، تحقیقات و دستاوردهای علمی در هر حوزه‌ای باید مورد توجه باشد و محور آموزش فرار گیرد. برای این منظور منابع متعدد و به روزی به دروس رشته اضافه شده است.
۲. روش شناسی: تأکید بایسته روش علمی در هر حوزه ای، و اختصاص واحدهای درسی لازم برای سلط علی و کسب مهارت ها، به روش تحقیق مناسب آن حوزه و گسترش روش های تحقیق کمی و کیفی نیازمند است.

۳. آموزش - پژوهش محور: در این رشته تأکید بر روحیه پژوهشگری، کجگاوی، حقیقت جویی و فرامهم آوردن زمینه های دانشی، مهارتی لازم چون تفکر علائق، تفکر انتقادی و ارزیابی بر اساس نورآوری است، نه محفوظات و پاسخ های کلیشه ای.

۴. تفکر پردازی: از آنجا که پویایی و موثر محركه هر علمی در واقع تحریری ها و نظریه های آن علم است، لازم است بحث تفکر پردازی در هر علمی روتی پیشتر، ساماندهی مناسب تر و جهت گیری عینیت تری باید. در واقع یکی از شاخص های غنی سازی علم، تفکر پردازی و ابداع نظریه های جدید در آن علم است. همچنین توجه به دیدگاههای مختلف نیز ضروری است.

۵. جامع تکری: جدایی علوم و شاخه های آن از یکدیگر، شای لازم را از هر علمی سلب می کند. امروزه بازگشت تدریسی به سمت هنرمندان میان رشته ای، پاسخی به همین نیاز است. افزون بر لزوم اطلاع رسانی و آگاهی و شناخت از علوم همچو روانی و تربیتیک، لازم است به سمت نگاه جامع و جامع تکری در علوم تبریز پاییم به صورت یکپارچه نیازهای واقعی انسان را پاسخگو باشیم.

۶. اهداف نظام آموزشی: توجه به اهداف نظام آموزشی نیز می تواند یخچی از رشته های درسی، دروس و سرفصل ها را معین نماید. هر چند اهداف نظام آموزشی رابطه نزدیکی با نیازمندی جامعه دارد، ولیکن همواره منطبق با هم نیست، چرا که اهداف می تواند نیازهای جدیدی را ایجاد کرده یا برخی نیازها را تعدیل نماید؛ الیه اهداف آموزشی نیز نیازمند پایش مستمر است.

۷. گسترش مهارت ها: امروزه در روان شناسی یادگیری و فرآگیری دانش از اکتساب مهارت ها متمایز می شود. از آنجا که دانش به خودی خود در بسیاری از شاخه ها مغایر نیست مگر آنکه کارآمدی داشت پاشرد و در عرصه عمل، بتواند وظیفه خدمت رسانی مناسب را ایفا نماید، می بایست دانشجویان مهارت های لازم را نیز کسب کنند. از این رو نظام آموزشی ما برای جهت گیری به سوی بومی سازی پاید به سمت آموزش، گسترش مهارت ها و مهارت آموزی نیز پیش رود تا نتیجه دانش برای کشور مفید واقع شود.

سعی مایر این است که با استفاده از نظرات متخصصان و صاحبان تجربه در رشته هنر اسلامی بتوانیم به شاخص های فوق دست باییم.

ب- شاخص های ارزش مداری:

افزون بر محور قبلی، یا توجه به فرهنگ و معارف غنی اسلامی و برتری میانی علوم منبعث از وحی نسبت به علوم موجود، تحول برنامه ها در این بخش نیز ضرورت دارد و بحث ارزش مداری درخصوص بازنگری برنامه های درسی قابل بحث است.

۱. بومی سازی:

بومی سازی به معنای سازگاری، تابع و هماهنگی دانش موجود با فرهنگ، تمدن و جامعه ایران است.

۲. تیازستجی و آمایش سوزمین:

پدیده ای است با توجه به شرایط اقلیمی، جغرافیایی و فرهنگی تیازها، مشکلات و مسائل خاصی در جامعه مطرح شود. براساس پایش ها و پیامیش های لازم این تیازها باید دقیقاً روشن و مناسب با همین تیازها، داشت ها و رشته های مربوطه شکل گیرد؛ در کار این مسئله باید به سطح بندی مقاطع تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری نیز توجه شود.

۳. شناخت فرهنگ و تمدن ایران - اسلامی:

لازم است در همه رشته ها دانشجویان با میراث گرانیهای علمی و فرهنگی ایران در رشته مربوطه که توسط اندیشمندان گذشته این مرز و بوم به رشته تحریر درآمده، آشنا شوند و آنها را بررسی کنند. البته آشنا بی دقيق دانشجویان با تمدن ایرانی - اسلامی ما در گذشته (به ویژه قرن ۴ و ۵ هجری، قبل از حمله مغول) و تحلیل آن به طور کلی برای همه دانشجویان الزامی است و تأثیرات روان شناختی مهی در خود باوری فرهنگی دارد.

۴. انسان محوری:

از آنجا که انسان اشرف مخلوقات است و جانشین خدا بر روی زمین و با توجه به اینکه در نظام های بزرگ دنیا توسعه پایدار به سمت انسان محوری رفته است، سعی شده در رشته های بازنگری، انسان به عنوان محور اصلی قلمداد شود. چرا که انسان محوری متعج به خدا محوری می شود.

۵. تکاه تربیتی:

در همه رشته ها و سرفصل ها باید تکاه تربیتی و اخلاقی حرفه ای به گونه ای با متون درسی عجین شود؛ زیرا از منظر اسلام هدف مهم علوم همین بعد تربیتی انسان هاست که امروز متفوّل واقع شده است.

برای دستیابی به محور ارزش مداری سعی شده است دو کار ویژه صورت گیرد؛ اول اینکه دروس پایه و نیز پرورزه های دانشجویان با رویکرد ارزش مداری مورد بازنگری مجدد قرار گیرد و دوم اینکه در دوره کارشناسی ارشد با دو درس مبانی زیباشناسی هنر و مبانی جامعه شناسی هنر گامی در این محور برداشته شود.

ج- شاخص های اقتصاد، کارآفرینی و مدیریت:

افزون بر دو محور قبلی برای دستیابی به اهدافی همچون: ایجاد زمینه شکوفایی استعدادها، ایجاد خلاقیت، ابتکار و فرآگیری، توانمندسازی دانش آموختگان آموزش عالی به منظور کارآفرینی و ورود به بازار کار و نیز ایجاد ارتباط مؤثر بین دانشگاهها و دستگاه های اجرایی، بخش های غیر دولتی، درجه ارتقای مهارت ها و به کارگیری یافته های علمی در جامعه، لازم بود محور دیگری با عنوان اقتصاد، کارآفرینی و مدیریت با شاخص های زیر در نظر گرفته شود:

۱. کسب مهارت ها: نقطه ضعف داش آموختگان مرآکر آموزش عالی عدم کسب مهارت های لازم در زمینه آموخته ها و داشت های فراگرفته در دوران تحصیل است. توانمند سازی و امکان به کارگیری آموخته های تخصصی در زمینه رشته های تحصیلی از شاخص های مهم این محور است.
۲. نوآوری و خلاقیت در بازار کار: اگر توانایی های ذهنی برای ایجاد یک تفکر جدید یا مفهومی جدید را خلاقیت و به کارگیری و تجلی آن تکر و توانایی ذهنی را نوآوری بدانیم، این دو خصلت از جمله شاخص های هستند که باید مورد نظر جدی قرار گیرند.
۳. منافع اقتصادی: یکی از مواردی که انجام یک عمل و داشتن مهارت را پایدار و مستمر خواهد ساخت توجه به منافع اقتصادی آن عمل و مهارت است؛ چه بسا مهارت ها و هنرهایی که به دلیل نداشتن منافع اقتصادی مناسب به برونه فراموشی سپرده شده اند و دبیرگر وجود خارجی ندارند. لذا این شاخص باید مورد توجه قرار گیرد.
۴. کاربردی بودن: حلقة ارتقابی و بیوند داشت با جامعه، و امکان کاربردی بودن و کاربردی شدن یک داشت، در محیط پیرامون است. معارف بسیاری در حوزه علوم اجتماعی کسب می شوند که امکان به کارگیری آن در صحت اجتماع فراهم نیست؛ این گونه معارف و داشت های تدریج در یک چهار چوب نظری و تئوری یاقی مانده و هیچ گاه مابه ازاء عینی برای نتایج آن فراهم نمی شود. برای دستیابی به محور فوق دو کار ویژه صورت گرفت: یک، برنامه ریزی در جهت تجاری سازی و ورود محصولات و پروژه های دانشجویان به بازار کار؛ دو، اضافه کردن سه درس، مبانی و اصول علم اقتصاد، مبانی کارآفرینی و مبانی سازمان مدیریت در دوره کارشناسی و دو درس اقتصاد هنر و کارآفرینی هنر در دوره کارشناسی ارشد در رشته هنر اسلامی.

این برنامه درسی شامل شش فصل است:

- فصل اول: مشخصات کلی رشته شامل: مقدمه تویجه، ضرورت و اهمیت، نقش و توانایی داش آموختگان، تعداد و نوع واحدها، طول دوره و ... است.
- فصل دوم: جدول های درسی شامل: دروس جبرانی، پایه، اصلی، تخصصی، اختیاری به همراه دروس هم نیاز، پیش نیاز و تعداد و نوع دروس است.
- فصل سوم: جدول نیم سال بندی دروس دانشجوست که مشخص گرده است در هر نیمسال دانشجو چه دروسی را باید اخذ نماید.
- فصل چهارم: جدول رویکرد محورهای سه گانه بازنگری رشته که با توجه به شاخص های هر محور مشخص می کند که هر درس کدام یک از شاخص ها را دارد.
- فصل پنجم: جدول افتراق رشته بازنگری شده با رشته قدیمی آن است.
- فصل ششم: معرفی دروس است که برای هر درس یک شناسنامه کامل شامل: کد درس، عنوان درس، تعداد و نوع واحد درسی، پیش نیاز، هم نیاز، روش ارزیابی، روش تدریس، نیاز به سفر، هدف درس، رئوس مطالب و مهم تر از همه، منابع آن درس را مشخص می کند.

فصل اول:

مشخصات کلی رشته

۱. معرفی و شته:

هر ایران در دوره اسلامی به دلیل ویژگی های خاص خود، ارزش و اعتبار بسیار زیادی را در عرصه فرهنگی و تمدن اسلامی به خود معطوف کرده است. مواردی از قبیل حضور همه جانه آن در جامعه اسلامی و مردمی بودن آن، ارزش های محتوایی و شاخصه های زیبایی شناسی آن و ... باعث شده است تا بسیاری از منتشر قان در این زمینه تحقیق و تفحص وسیعی انجام دهدند. متأسفانه در آموزش های آکادمیک ایران تاکنون نلاشی در جهت راه اندازی این و شهه انجام نشده است. بسیاری از کشورهای جهان اسلام که سهم کمتری در شکل گیری هر اسلامی داشته اند، از مدت های پیش در دانشگاه های معتبر خود در سطح دکترای تخصصی به آموزش این هنر پرداخته اند. تاکنون نماند که دانشگاه های معتبر غربی از قبیل آکسفورد، کمبریج، نیوبورک و ... هم اکنون در سطوح بالا به تدریس و پژوهش هنر های اسلامی مشغول هستند.

راه اندازی و شهه کارشناسی ارشد هر اسلامی با توجه به این حقیقت است که هر اسلامی متأثر از جهان پیش اسلامی است و هرمند مسلمان در این اثر هنری، مهارت فن را با معرفت دینی در می آمیزد. کار هنری او علاوه بر ایجاد تفاهم و تعامل در صورت و معنا، به نیازهای مادی و روحی انسان هم توجه دارد، این مقوله من توائد از اهم برنامه های گروه هنر آموزش عالی باشد. مطلب راه اندازی این و شهه در

جهت هویت پنهانیدن به فرهنگ و هر جامعه اسلامی بسیار راهگشای خواهد بود. طراحی دوره کارشناسی ارشد هر اسلامی بر اساس سه گزینش نظری: مطالعات نظری هر اسلامی، مطالعات تاریخی و تطبیقی هر اسلامی و مطالعات نگاری و کتابت هر اسلامی انجام یافته است. دانشجو بر اساس علاقه مندی یکی از گرایش های را انتخاب کرده و در یکی از موضوعات نظری هر اسلامی به تحقیق و پژوهش من پردازد.

۲. اهداف و ضروریات تقدیر:

۲-۱. اهداف هر اسلامی

دوره کارشناسی ارشد هر اسلامی یکی از دوره های آموزش عالی است که هدف و ضرورت آن به قرار زیر است:

- الف- معرفی و شناسایی ویژگی های هر اسلامی و آشنا شدن افشار مختلف جامعه با میراث و هویت فرهنگی و هنری خویش
- ب- نلاش برای شناخت ارزش های هر اسلامی با توجه به نیازها و امکانات روز و خواسته های آینده

ج- کوشش در جهت نوآوری، در زمینه هنر اسلامی ایران مطابق با امکانات موجود و شرایط زمانی

د- گسترش امر تحقیق و پژوهش در عرصه هنر اسلامی

ر- گسترش مطالعات نظری در هنر اسلامی ایران جهت تولید علم در این عرصه.

۲-۲. ضروریات تغییر:

الف- کارشناسی ارشد هنر اسلامی باید در امتداد کارشناسی هنر اسلامی قرار گیرد. از این رو رویکرد کارشناسی هنر اسلامی بر گسترش دروس عملی و کسب مهارت‌های لازم در حوزه هنر اسلامی است و رویکرد کارشناسی ارشد بر پایه مطالعات نظری استوار است.

ب- با توجه به این که در مقطع کارشناسی ارشد دروس کارگاهی جواب‌گویی کسب مهارت دانشجویان بوده لذا کلیه دروس کارگاهی از این مقطع حذف و دروس نظری جایگزین آن شد.

ج- دروس کارگاهی مقطع کارشناسی ارشد دقیقاً برگرفته از دروس کارگاهی مقطع کارشناسی بود و فرآیند تولید اثر هنری چه از نظر ظاهری و چه از نظر محتوای هیچ فرقی با مقطع کارشناسی نداشت.

د- دروس نظری کارشناسی ارشد به تکونه ای طراحی شده است که دانشجویان علاوه بر مطالعات نظری در حوزه هنر اسلامی، آمادگی لازم را برای ورود به دوره دکترا بین داشته باشند.

۳. مطالعات و اقدامات انجام شده:

برای بازنگری سرفصل دروس مقطع کارشناسی ارشد هنر اسلامی با استادان، اعضای هیئت علمی، مدیران گروه و رئیسان دانشکده های هنر اسلامی دانشگاه های معتبر ایران اسلامی جلسات مختلف هم اندیشی برگزار شده است.

علاوه بر دانشگاه ها با مراکز معتبر علمی و هنری، تغییر معاونت پژوهشی فرهنگستان هنر، حوزه علمی، پژوهشکده هنرهای سنتی- اسلامی و... مذاکراتی انجام شده است.

۴. ویژگی های برنامه:

با توجه به این که رویکرد مقطع کارشناسی ارائه کارهای عملی و کارگاهی است، دانشجویانی فارغ التحصیل مقطع کارشناسی مهارت‌های عملی هنر اسلامی را کسب کرده‌اند، و تنها کسانی که به مطالعه نظری در حوزه هنر اسلامی تعلیم دارند، به مقطع کارشناسی ارشد هنر اسلامی وارد می‌شوند. در حقیقت این مقطع در ادامه روند مقطع کارشناسی و با رویکرد نظری است.

این برنامه، بر اساس پژوهش محوری مطابق و تدوین شده است. به گونه ای که تمرکز دانشجویان در این مقطع فقط بر مطالعات نظری منحصر کر خواهد شد و در خصوص مبانی حکمی و نظری هر اسلامی در کنار مطالعات تاریخی و تطبیقی این هر بزرآشنا می شوند و خود را برای مطالعات عصبی تر و پژوهش های بنیادی و زیربنایی هر اسلامی آماده می کنند.

۵. توانایی ها و مهارت های دانش آموختگان رشته:

فارغ التحصیلان مقطع کارشناسی ارشد هر اسلامی در زمینه مطالعات بنیادی و نظری هر اسلامی و مطالعات تاریخی و تطبیقی هر اسلامی و به صورت خیلی شخصی تر در حوزه هر نگارگری و کتابت هر اسلامی مهارت لازم را کسب کرده و با روش های علمی تحقیق آشنا شده و می توانند با مطالعات عصبی، مقالات مختلف علمی را در حوزه هر اسلامی تدوین کرده و به چاپ برسانند. فارغ التحصیلان هر اسلامی در مقطع کارشناسی ارشد جوابگوی نیازهای علمی و پژوهشی هر اسلامی ایران و جهان بزر خواهند بود.

فصل دوم:

جداول دروس

۱۷

۱. درس های (کمپود) جبرانی:

ردیف	شماره درس	عنوان درس	حداد واحد										تعداد مباحث کلاس	ردیف	شماره درس	عنوان درس
			۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰				
-	-	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	-	-	-	۲	۲۸	هر تدریس در تهدید اسلامی (۱)	
-	۲۸	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	-	-	-	۲	۲۹	هر تدریس در تهدید اسلامی (۲)	
-	۲۹	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	-	-	-	۲	۳۰	هر تدریس در تهدید اسلامی (۳)	
-	-	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	-	-	-	۲	۳۱	آشنازی با هنر دو تاریخ (۱)	
-	-	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	-	-	-	۲	۳۲	شناخت و ارزیابی گاگارین هنرهاي اسلامي ايران (۱)	

-	-	-	-	-	-	۳۲	-	-	-	۲	۳۳
۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷	۱۷

تمکو: دانشجو باید از بین دروس جبرانی صرفاً ۶ واحد درسی را انتخاب کند.

۲. درس های اصلی:

شماره درس	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد ساعت کلاسی	نام و نام خانوادگی	شماره پذیرش	نام و نام خانوادگی	
۰۱	اسلامی	۱	۳۲	-	-	-	-	-	-	-	-	-

-	-	-	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	۲	روش تحقیق با تأکید بر روش تحقیق گفینی	۰.۲
-	۰.۲	-	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	۲	روش مقاله پژوهشی در هنرهاي اسلامي	۰.۳
-	-	-	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	۲	چادمه شناسی هنر	۰.۴
-	-	-	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	۲	شاخت بازارهاي جهاني هنرهاي اسلامي	۰.۵
-	-۰.۲,۰.۳	-	-	-	-	۹۶	-	-	-	-	۶	پایان نامه	۰.۶
جمع کل													

۳. درس های تخصصی: (درس های تخصصی همان دروس اصلی در صورت وجود گرایش است)

دروس های تخصصی رشته کارشناسی ارشد هنر اسلامی با گرایش مطالعات نظری هنر اسلامی

ردیف	نام و نویسنده	تعداد صافت کلاس					تعداد صافت					محتوا در موسیقی
		۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	
-	-	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	-	۲	هر از منظر فلسفه
-	-۷	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	-	۲	آرای منکران درباره هر (۱)
-	-۸	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	-	۲	آرای منکران درباره هر (۲)
-	-	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	-	۲	زیبایی از منظر منکران سلامی و زیبایی شناسی از منظر منکران غرس

دروسی تخصصی رشته کارشناسی ارشد هنر اسلامی با گروایش مطالعات تاریخی و تطبیقی هنر اسلامی

شماره ردی	عنوان درس و محتوا	مقدار ساعت کلاسی	مقدار واحد
۱	آغاز	۰	۰
۲	کارگاه	۰	۰
۳	غذی	۰	۰
۴	در	۰	۰
۵	پنجه	۰	۰
۶	لار	۰	۰
۷	ریشه	۰	۰
۸	دندان	۰	۰

-	-	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	-	۲	آشایی با میانی مطالعات تطیقی در هر اسلامی (۱)	۱۱
-	۱۱	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	-	۲	آشایی با میانی مطالعات تطیقی در هر اسلامی (۲)	۱۲
-	-	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	-	۲	شیوه های مختلف تقد هنر	۱۳
-	-۱	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	-	۲	جهه های عرفانی در هنرهای اسلامی	۱۴
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۸	جمع کل	

۱۵

دروس های تخصصی و رشته کارشناسی ارشد هنر اسلامی با گرایش مطالعات تکارگری و کتابت هنر اسلامی

ردیف	نام و نکاح	جنسیت	تاریخ تولد	محل زندگی	تعداد ساکن کلاس		تعداد واحد		تعداد خانوار		نمایه
					آبادان	کل	آبادان	کل	آبادان	کل	
-	-	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	۲	۱۵
-	-	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	۲	۱۶

درس های تخصصی در صورتی ارائه شود

که رشته مورد نظر دارای گرایش باشد.

-	-	-	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	۲	سیر تحول و طور تلهیب های فرقی در ایران و جهان اسلام	۱۷	
-	-	-	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	۲	تاریخ نقاشی گل و مرغ در ایران و شیوه های اجرای آن	۱۸	
جمع کل														

۴. درس های اختباری:

ردیف	نام	نام	نام
-	-	-	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	۲	شیوه های مختلف هنر اسلامی ایران در دوره معاصر	۱۹	
-	-	-	-	-	-	۳۲	-	-	-	-	۲	زبان تخصصی	۲۰	

-	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	۲	روز و تماذ در هنرهای اسلامی ایران	۲۱
-	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	۲	آشنایی با هنرهای ستی ایران	۲۲
-	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	۲	تبیینات و پیازاریابی الکترونیکی (آی-تی)	۲۳
-	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	۲	تاریخ و مکاتب خشوشیس اسلامی	۲۴
-	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	۲	تاریخ نگارگری در ایران	۲۵
-	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	۲	کارآفرینی هنر	۲۶
-	-	-	-	-	۲۲	-	-	-	۲	اقتصاد هنر	۲۷
جمع کل										۱۸	

قدکو: دانشجو مؤلف است از بین دروس استئاری صرفأً ۸ واحد درسی را انتخاب نماید.

فصل ششم:

سر فصل دروس

شماره درس: ۲۸ نام درس: هنر در تمدن اسلامی ۱ نام انگلیسی: *Art in the Islamic civilization* ^۱

تعداد واحد			
تعداد واحد آزمایشگاهی: --- تعداد ساعت: ---	تعداد واحد عملی: --- تعداد ساعت: ---	تعداد واحد عملی: --- تعداد ساعت: ---	تعداد واحد نظری: ۲ تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس			
☐ تخصصی	☐ اختباری	☐ پایه	☒ اصلی
درس های پیش نیاز: ---			
درس های هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
☒ خیر	☐ بله	☒ خیر	☐ بله
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟			
روش تدریس: این درس با استفاده از تصاویر مختلف رایانه ای و به کارگیری شبکه اینترنت و مشارکت دانشجویان تدریس می شود			

هدف درس:

آشنایی با مفاهیم، ویژگی ها و سیر تحول هنر اسلامی در کشور های اسلامی و بررسی عوامل وحدت بخش و مشترک میان آنها.

رنوس مطالب:

۱. آشنایی با مفاهیم هنر اسلامی
۲. آشنایی با وضعیت فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و هنری عربستان در زمان بعثت پیامبر
۳. شناخت خصوصیات معماری مسجد النبی به عنوان اولین سرمشق و نمونه هنر اسلامی
۴. آشنایی با خصوصیات هنر دوران امویان و عباسیان (معماری، کتاب آرایی، نقاشی، خوشنویسی، هنرهای صناعی، نمایش، لباس و غیره)
۵. تأثیر هنر بیزانس بر هنر اسلامی (هنر دوران امویان و عباسیان)
۶. تأثیر هنر ساسانی بر هنر اسلامی (معماری، کتاب آرایی، نقاشی، خوشنویسی، هنرهای صناعی، نمایش، لباس و غیره)
۷. قبه الصخره و مسجد جامع دمشق به عنوان نخستین بناهای اسلامی متأثر از هنر بیزانس

۸. آشنایی با ویژگی های هنر اسلامی در مصر (در دوره طولونی ها، فاطمیان، مملوک ها) با توجه به هنرهای: معماری، کتاب آرایی، هنرهای صناعی، خوشنویسی، نقاشی و ...
۹. آشنایی با هنر اسلامی در اسپانیا (اندلس و گرانادا) با توجه به هنرهای: معماری و کتاب آرایی و هنرهای صناعی و خوشنویسی و نقاشی و ...
۱۰. آشنایی با ویژگی های هنر اسلامی در آناتولی و عثمانی با توجه به هنرهای: معماری، کتاب آرایی، هنرهای صناعی، خوشنویسی، نقاشی و ...
۱۱. آشنایی با ویژگی های هنر اسلامی در هندوستان، چین و خاور دور با توجه به هنرهای: معماری، کتاب آرایی، هنرهای صناعی، خوشنویسی، نقاشی و ...

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	عصر طلایی اسلام	محمد اسماعیل برقی	۱۳۸۵	ندای سبز شمال
۲	هنر و تمدن اسلامی	غلامعلی حاتم	۱۳۸۸	دانشگاه پیام نور
۳	فرهنگ و تمدن اسلامی	مریم خزانی سرمذده	۱۳۸۸	ارگ
۴	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	نیره زبرجدی	۱۳۸۶	شکوفه های دانش
۵	سیر تاریخ، فرهنگ و تمدن اسلامی	محمد رضا خسروی	۱۳۸۱	آن
۶	هنر در گذر زمان	محمد تقی فرامرزی	۱۳۹۴	کاوش پرداز

شماره درس: ۲۹ نام درس: هنر در تمدن اسلامی ۲ نام انگلیسی: *Art in the Islamic Civilization* ۲

تعداد واحد				
تعداد واحد آزمایشگاهی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد عملی: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد واحد نظری: ۲ تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس				
☐ تخصصی	☐ اخباری	☐ پایه	☐ اصلی	☒ جبرانی
درس های پیش نیاز: هنر در تمدن اسلامی (۱)				
درس های هم نیاز: ---				
روش ارزیابی				
☒ آیا پژوهه عملی دارد؟ ☒ خیر	☐ بله	☒ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☒ خیر	☐ بله	☒ آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☒ خیر
☒ آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ ☒ خیر	☐ بله			
روش تدریس: این درس با استفاده از تصاویر مختلف رایانه ای و به کارگیری شبکه اینترنت و مشارکت دانشجویان تدریس می شود				

هدف درس:

آشنایی با سیر تحول و تطور هنرهای اسلامی ایران از آغاز تا دوره معاصر (هنرهای صناعی، نقاشی و کتاب آرایی).

رئوس مطالب:

- بررسی مفهوم سنت، هنر سنتی و نسبت آن با هنر اسلامی
- آشنایی با هنرهای اسلامی ایران در صدر اسلام: حکومت های متعارن (طاهریان، سامانیان، صفاریان، غزنویان و آل بویه) در رشتہ های هنرهای صناعی و نقاشی، نمایش، موسیقی و لباس)
- تأثیر هنر ساسانی بر هنرهای اسلامی ایران (نقاشی، کتاب آرایی، هنرهای صناعی، نمایش، موسیقی و لباس)
- تأثیر هنر بیزانس بر هنرهای اسلامی ایران (نقاشی، کتاب آرایی، هنرهای صناعی، نمایش، موسیقی و لباس)
- بررسی هنرهای اسلامی ایران از دوره سلجوقی تا دوره ایلخانی با تکیه بر فلزکاری، نساجی، زیراندازها، رودوزی ها، تذهیب، صفحه آرایی، تجلید، کتاب آرایی، خط و خوشنویسی، نگارگری، هنر و صنایع چوب، موسیقی، لباس، شیشه گری و ...

۶. بررسی هنرهای اسلامی در دوره صفوی با توجه به هنرهایی نظری نساجی سنتی (زری بافی، مخمل بافی، ترمه بافی و قلمکارسازی)، قالی بافی و گلیم بافی، رودوزی، سفال و سرامیک و کاشی سازی، تذهیب، تجلید، کتاب آرایی، خط و خوشنویسی و نگارگری، طراحی فرش، فلز کاری و هنر و صنایع چوبی (کنده کاری، منبت، گره چینی و خاتم)
۷. بررسی هنرهای اسلامی در دوره افشاریه، زندیه و قاجاریه با تأکید بر هنرهایی نظری (لاکی، خیالی نگاری، موسیقی، شیشه گری، نمایش لباس، حجاری و سنگ تراشی)، سفالگری، تذهیب، صفحه آرایی، تجلید، کتاب آرایی، خط و خوشنویسی، نگارگری و هنرهای چوبی (کنده کاری، منبت، معرف، نازک کاری، خاتم کاری، گره چینی و...)
۸. بررسی هنرهای اسلامی در دوره پهلوی با تأکید بر هنرهایی نظری (لاکی، خیالی نگاری، موسیقی، شیشه گری، نمایش لباس، حجاری و سنگ تراشی)، سفالگری، تذهیب، صفحه آرایی، تجلید، کتاب آرایی، خط و خوشنویسی، نگارگری و هنرهای چوبی (کنده کاری، منبت، معرف، نازک کاری، خاتم کاری، گره چینی و...)، فلز کاری و...

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	تاریخ تمدن و فرهنگ ایران	احمد تاج بخش	۱۳۸۱	نوید شیراز
۲	تمدن اسلامی در قرن چهارم هجری یا رنسانس	آدام متر	۱۳۸۲	امیر کبیر
۳	فرهنگ و تمدن ایرانی	محسن معصومی	۱۳۸۹	علمی و فرهنگی
۴	هنر اسلامی	روبرت ایروین	۱۳۸۸	سوره مهر
۵	هنر و تمدن اسلامی (۱) و (۲)	غلامعلی حاتمی	۱۳۸۳	دانشگاه پیام نور

شماره درس: ۳۰ نام درس: هنر در تمدن اسلامی ۳ نام انگلیسی: *Art in the Islamic Civilization*

تعداد واحد				تعداد واحد نظری: ۲
تعداد واحد آزمایشگاهی: —	تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس				
☒ جبرانی	☐ پایه	☐ اصلی	☐ اختباری	☐ تخصصی
درس های پیش نیاز: هنر در تمدن اسلامی (۲)				
درس های هم نیاز: —				
دوش ارزیابی				
☒ آیا پروژه عملی دارد؟ ■ خیر	☐ بله	☒ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ ■ خیر	☐ بله	☒ آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ ■ خیر
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ ■ خیر				
روش تدریس: این درس با استفاده از تصاویر مختلف رایانه ای و به کارگیری شبکه اینترنت و مشارکت دانشجویان تدریس می شود				

هدف درس:

آشنایی دانشجویان با روند تحول و تطور معماری اسلامی ایران از صدر اسلام تا دوره معاصر.

رئوس مطالب:

- آشنایی با اصطلاحات معماری سنتی ایران (طاق، تویزه، گنبد، گوشواره، فیل پوش، کاربنده، یزدی بندی، کلیل، مناره و...).
- آشنایی با انواع طاق ها و گنبد ها در معماری سنتی ایران
- آشنایی با معماری صدر اسلام ایران: روند تحول چهار طاقی ها و تبدیل آنها به مسجد، تأثیر معماری سasanی بر معماری ایران در دوره اسلامی؛ بررسی ویژگی های معماری در دوره حکومت های (طاهریان، سامانیان، صفاریان، غزنویان و آل یونیه)
- بررسی معماری دوره سلجوقی و خوارزمیان (مساجد، مدارس و کاروانسراها) و هنرهای وابسته به آن
- بررسی معماری دوره ایلخانی (مساجد، مدارس و کاروانسراها) و هنرهای وابسته به آن
- بررسی معماری دوره تیموریان (مساجد، مدارس، کاروانسراها، بناهای عمومی و منازل مسکونی) و هنرهای وابسته به آن

۷. بررسی معماری دوره صفوی (مساجد، مدارس، کاروانسراها، بناهای عمومی و منازل مسکونی) و هنرهای وابسته به آن
۸. بررسی معماری دوره افشاریان، زندیه و قاجار (مساجد، مدارس، کاروانسراها، بناهای عمومی و منازل مسکونی) و هنرهای وابسته به آن
۹. بررسی معماری دوره پهلوی (مساجد، مدارس، بناهای عمومی و منازل مسکونی) و هنرهای وابسته به آن.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	هنر اسلامی	ارنست کوئنل	۱۳۷۴	ابن سينا
۲	هنر ایران در روزگار اسلامی	حسن زکی محمد	۱۳۷۷	صدای معاصر
۳	تأثیر هنر ساسانی در هنر اسلامی	عباس زمانی	۱۳۸۳	اساطیر
۴	تجلى معنا در هنر اسلامی	جاناتان بلوم	۱۳۸۸	سوره مهر
۵	هنر در گذر زمان	محمد تقی فرامرزی	۱۳۹۴	کاوش پرداز
۶	هنر اسلامی	تالبرت دایس	۱۳۸۱	علمی و فرهنگی

شماره درس: ۳۱ نام درس: آشنایی با هنر در تاریخ ۲ نام انگلیسی: ۲

تعداد واحد				
تعداد واحد آزمایشگاهی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد نظری: ۲	تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس				
☐ تخصصی	☐ اخباری	☐ پایه	☐ اصلی	☒ جبرانی
درس های پیش نیاز: ---				
درس های هم نیاز: ---				
روش ارزیابی				
☒ خبر	☐ بله	☐ آیا پژوهش عملی دارد؟	☐ بله	☒ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟
☒ خبر	☐ بله	☐ خیر	☒ بله	☐ خیر
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟				
روش تدریس: این درس با بهره گیری از تصاویر رایانه ای، عکس و فیلم های مستند و بازدید از بنایهای معماری و اماكن تاریخی ارائه شود				

هدف درس:

آشنایی با سیر تحول و تطور هنر در بین النهرین و ایران.

رؤوس مطالب:

الف- آشنایی با هنر بین النهرین:

۱. سومریان: معماری (زیگورات) و پیکر تراشی

۲. اکدیان، بابل، آشوریان: (معماری و پیکر تراشی) و بابل نوین

۳. آشنایی با خطوط میخی و نحوه کشف خوانش خط میخی در بین النهرین

ب- آشنایی با هنر ایران:

۱. هنر ایران در دوره آغازین و غارنشینی، نقاشی غارهای میر ملاس و همیان در غرب ایران و...

۲. هنر ایران بین هزاره دهم تا پنجم پیش از میلاد

۳. آشنایی با هنر پیش از تاریخ (سفالگری، سبلک کاشان، اسماعیل آباد قزوین، شوش وغیره)

۴. آشنایی با هنر اسلامیان: معماری (زیگورات)، نقش برجه، ایزار آلات و غیره

۵. آشنایی با هنر ایران باستان، مادها، هخامنشیان (پاسارگاد، تخت جمشید و کاخ شوش)، نقوش برجسته و هنرهای صناعی

۶. سلوکیان و اشکانیان: معماری (کاخ نسآ، کوه خواجه و کاخ آشور)، هنرهای صناعی و نقاشی

۷. ساسانیان: معماری (کاخ فیروزآباد، بیشاپور و سروستان) - هنرهای صناعی، نقاشی و نقوش برجسته.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	سیری در هنر ایران	فلیس اکرم، آرتور پوب	۱۳۸۵	علمی و فرهنگی
۲	هنر ایران	آندره گدار	۱۳۷۷	دانشگاه شهید بهشتی
۳	پژوهش‌هایی در شناخت هنر ایران	احمد ضابطی جهرمی	۱۳۸۹	تی
۴	منابع فرهنگ، تمدن و هنر در بین النهرين	بهروز فرنو	۱۳۸۴	سورة مهر
۵	فرهنگ‌های هنری ایران	رومن گیرشمن	۱۳۷۶	مولی

شماره درس: ۳۲ نام درس: شناخت و ارزیابی کاربردی هنر های اسلامی ایران ۱

نام انگلیسی: *Functional Assessment of Persian's Islamic Art* ۱

تعداد واحد				
تعداد واحد آزمایشگاهی: —	تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد واحد نظری: ۲	تعداد ساعت: ۳۲
تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس				
☐ تخصصی	☐ اختیاری	☐ پایه	☐ اصلی	☒ جبرانی
درس های پیش نیاز: —				
درس های هم نیاز: —				
دosh ارزیابی				
☒ آیا پروژه عملی دارد؟ خیر	☐ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بله	☐ آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ خیر	☐ آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بله	☒ آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ خیر
روش تدریس: این درس با استفاده از تصاویر رایانه ای و پانوایش عکس، فیلم، اسلاید و... ارائه می شود.				

هدف درس:

آشنایی نظری با تاریخچه و سایر شیوه های مختلف هنر های اسلامی در ایران.

(توجه: دانشجویانی که در هریک از رشته های پنجمگانه هنر اسلامی تحصیل می کنند نیازی به آشنایی با رشته تحصیلی خود در درس های (شناخت و ارزیابی کاربردی هنر های اسلامی ایران (۱) و (۲)) ندارند و فقط با سایر رشته های هنر اسلامی آشنا می شوند).

رؤوس مطالب:

الف - رشته نگارگری:

۱. آشنایی با تاریخ نگارگری ایران از آغاز دوره اسلامی تا اواخر دوره قاجار
۲. آشنایی با تاریخ تذهیب در ایران از آغاز دوره اسلامی تا اواخر دوره قاجار
۳. آشنایی با تحویه نقد و تجزیه و تحلیل فنی و زیباشناسانه یک اثر نگارگری
۴. آشنایی با مواد، ابزار، رنگ های سنتی و وسائل مورد استفاده در نگارگری سنتی ایران

ب - رشته خوشنویسی:

۱. آشنایی با تاریخ تذهیب در ایران تا از آغاز دوره اسلامی تا اواخر دوره قاجار

۲. آشنایی با تاریخ خوشنویسی در جهان اسلام

۳. آشنایی با تاریخ خوشنویسی در ایران و جهان اسلام

۴. آشنایی با نحوه نقد و تجزیه و تحلیل فنی و زیباشناسانه یک اثر خوشنویسی

۵. آشنایی با مواد، ابزار و وسایل مورد استفاده در خوشنویسی سنتی ایران

ج- رشته صنایع چوبی:

۱. آشنایی انواع چوب های به کار رفته در هنرهای سنتی

۲. آشنایی با انواع هنرهای وابسته به صنایع چوبی (منبت، معرق، مشبك، خاتم سازی، گره چینی و...)

۳. آشنایی با تاریخ هنرهای چوبی در ایران و جهان اسلام

۴. آشنایی با انواع اتصالات در هنرهای چوبی.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	النشارات
۱	هنر مینیاتور سازی و نقاشی ایرانی	مهدی اشتربی	۱۳۸۶	گوتنبرگ
۲	سر فرتگاهای تحول در مسیر نگارگری ایران	اسماعیل بنی ار دلان	۱۳۸۷	دانشگاه هنر
۳	تاریخ تحلیلی هنر نگارگری ایرانی	محمد ایران منش	۱۳۸۹	امیر کیم
۴	آشنایی با چوب و هنرهای مرتبط با آن	حسین پاوری	۱۳۸۷	سورة مهر
۵	منبت کاری: روش ها و طرح ها	جیمز جاستون	۱۳۷۶	فنی ایران

شماره درس: ۳۳ نام درس: شناخت و ارزیابی کاربردی هنرهای اسلامی ایران ۲

نام انگلیسی: Functional Assessment of Persian's Islamic Art ۲

تعداد واحد			
تعداد واحد آزمایشگاهی: —	تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد واحد نظری: ۲
تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس			
☐ تخصصی	☐ اختیاری	☐ پایه	☐ اصلی ■ جبرانی
درس های پیش نیاز: —			
درس های هم نیاز: —			
روش ارزیابی			
■ خیر ☐ بله	■ خیر ☐ بله	■ خیر ☐ بله	■ خیر ☐ بله
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟			
روش تدریس: این درس با استفاده از تصاویر رایانه ای و با تمايش عکس، فیلم، اسلاید و... خواهد بود			

هدف درس:

آشنایی نظری دانشجویان با تاریخچه و مایریتیوی های مختلف هنرهای اسلامی در ایران.

(توجه: دانشجویانی که در هریک از رشته های پنجمگانه هنر اسلامی تحصیل می کنند نیازی به آشنایی با رشته تحصیلی خود در دروس (شناخت و ارزیابی کاربردی هنر های اسلامی ایران (۱) و (۲)) ندارند و فقط با سایر رشته های هنر اسلامی آشنا می شوند).

رئوس مطالب:

الف- رشته سفال و سرامیک:

۱. آشنایی با تاریخ سفال در ایران و جهان
۲. آشنایی با انواع کوره های سنتی و صنعتی پخت سفال
۳. آشنایی با ویژگی های تولیدی سفال در هریک از مناطق ایران در دوره معاصر
۴. آشنایی با مواد، ابزار، رنگ های معدنی و اکسیدی و وسائل مورد استفاده در سفال سنتی ایران
۵. آشنایی با انواع لعاب و بدنه های سفالی

ب-رشته فلز:

۱. آشنایی با تاریخ فلز ایران از آغاز تا اواخر دوره قاجار
۲. آشنایی با هنرهای سنتی فلزی (ملیله، قلم زنی، مینا کاری، ساخت زیورآلات و...)
۳. آشنایی با ویژگی های تولیدی هنرهای فلزی
۴. آشنایی با مواد، ابزار و وسایل مورد استفاده در هنرهای فلزی سنتی ایران.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	فلز کاری	حسین یاوری	۱۳۸۷	پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی
۲	هفت هزار سال هنر فلز کاری در ایران	محمد تقی احسانی	۱۳۷۸	علمی و فرهنگی
۳	نقش هنر سفالگری در چرخه حیات آدمیت	رفعت غیور	۱۳۸۶	راهیان سبز
۴	سفال اسلامی	ناصر خلبانی	۱۳۸۴	کارنگ
۵	فن و هنر سفالگری	فاتن توحیدی	۱۳۸۷	سمت

شماره درس: ۱۰ نام درس: هنر از منظر حکمت اسلامی

Art from the Perspective of Islamic Wisdom

تعداد واحد				تعداد واحد نظری: ۲
تعداد واحد آزمایشگاهی: —	تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس				
☐ تخصصی	☐ اخباری	☐ پایه	☒ اصلی	☐ جبرانی
درس های پیش نیاز: —				
درس های هم نیاز: —				
روش ارزیابی				
☒ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	☐ آیا پیروزه عملی دارد؟	☐ آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	☒ بله	☐ خیر
☒ خیر	☐ بله	☐ خیر	☒ خیر	☐ بله
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟				
روش تدریس: این درس با استفاده از رایانه و ارائه تصاویر و اشکال مختلف و مشارکت دانشجویان تدریس می شود				

هدف درس:

شناخت مبانی و حیانی و شهودی هنر در حکمت اسلامی.

رؤوس مطالب:

۱. آشنایی با مفاهیم هنر اسلامی
۲. مبانی و ویژگی های هنر دینی
۳. روح هنر اسلامی
۴. معنای حکمت و حکمت هنر و حکمت هنر اسلامی
۵. آشنایی با صفات و اسماء الهی
۶. تسبیت اعیان ثابت و تجلی در عرفان اسلامی
۷. تسبیت عالم خیال و هنر و انعکاس آن در اثر هنری
۸. خیال و صور خیالی (منفصل و متصل) و نحوه تجلی آن در عالم شهود
۹. عالم مجردات و نسبت آن با عالم شهادت و تجلی هنر در عالم شهادت
۱۰. بررسی مفاهیم سنت-هنرستی و نسبت آن با هنر اسلامی
۱۱. معنای هنر قدسی
۱۲. تسبیت صورت و معنا در هنر مقدس

۱۳. تشریح و تبیین معانی اصطلاحاتی همچون جمال، زیبایی، حسن و عشق با تأکید بر وجوه زیبایی شناختی آنها.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	حکمت هنر اسلامی	علیرضا باوندیان	۱۳۸۳	شاملو
۲	حکمت، هنر و زیبایی	حسن بلخاری قهی	۱۳۸۶	دفتر نشر فرهنگ اسلامی
۳	حکمت هنر و زیبایی در اسلام	شهرام پازوکی	۱۳۸۴	فرهنگستان هنر
۴	حکمت و هنر در عرفان ابن عربی (عشق، زیبایی و حیرت)	نصرالله حکمت	۱۳۸۸	ترجمه و نشر آثار هنری
۵	حکمت انسی هنر اسلامی: مبانی حکمتی و عرفانی زیبایی شناسی هنر در عالم اسلامی	محمد مددپور	۱۳۸۳	سوره مهر

شماره درس: ۰۲ نام درس: روش تحقیق با تأکید بر روش تحقیق کیفی

Methods of Research: نام انگلیسی:

تعداد واحد				
تعداد واحد آزمایشگاهی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد عملی: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد واحد نظری: ۲ تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس				
☐ تخصصی	☐ اختیاری	☐ پایه	☒ اصلی	☐ جبرانی
درس های پیش نیاز: ---				
درس های هم نیاز: ---				
دosh ارزیابی				
☐ خیر ☒ بله	☐ خیر ☒ بله	☐ خیر ☒ بله	☐ خیر ☒ بله	آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ آیا به یازدید و سفر علمی نیاز دارد؟
روش تدریس: این درس با استفاده از رایانه و بررسی برخی از نمونه تحقیق های خاتمه یافته موقق و با مشارکت دانشجویان تدریس می شود				

هدف درس:

آشنایی با اصول و روش های تحقیق علمی و کسب مهارت در چگونگی پژوهش در زمینه انواع هنرهای اسلامی ایران.

رئوس مطالب:

۱. بحث و ذکر مقدمه ای راجع به ضرورت انجام تحقیق و نیاز انسان به تحقیق و پژوهش در همه امور زندگی به خصوص در هنر
۲. آشنایی با کلیات روش تحقیق
۳. آشنایی با انواع تحقیق
۴. آشنایی با ساختار یک تحقیق علمی
۵. آشنایی با مراحل مختلف یک تحقیق (از مراحل مقدماتی و آغازین تا انتهای تحقیق)
۶. آشنایی با انواع تحقیق و چگونگی نکمل یک طرح نامه پژوهشی
۷. آشنایی با عناصر اصلی روش تحقیق (کیفی و کمی)

۸. ویژگی های روش تحقیق کیفی
۹. آشنایی با روش های جمع آوری اطلاعات
۱۰. آشنایی با انواع تجزیه و تحلیل داده ها (در تحقیقات کیفی و کمی)
۱۱. آشنایی با فصل بندی در روش تحقیق
۱۲. آشنایی با روش های متداول ارجاع دهنده متن و تصاویر در یک تحقیق علمی (آکسفوردی، هارواردی، ای.بی.ای و....)
۱۳. آشنایی با چگونگی تهیه گزارش نهایی تحقیق.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	معرفت‌شناسی روش تحقیق کیفی	حسین عصاریان‌نژاد	۱۳۸۷	دانشگاه عالی دفاع ملی
۲	اصول و مبانی روش های تحقیق در هنر	مهدی علی‌اکبرزاده	۱۳۸۳	یاس‌نبی
۳	روش تحقیقی در هنر دینی	محمد مددبور	۱۳۸۴	سوره مهر
۴	پایان‌نامه و رساله دانشگاهی: پژوهش	قدایی عراقی	۱۳۸۹	سمت
۵	روش های تحقیق در علوم اجتماعی	رضا فاضل	۱۳۸۷	سمت

شماره درس: ۳۰ نام درس: روش مقاله پردازی در هنرهای اسلامی

نام انگلیسی: Method of Making Paper in the Islamic Arts

تعداد واحد			
تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد واحد نظری: ۲	تعداد ساعت: ۳۲
تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —
نوع درس			
تخصصی ☐	اختیاری ☐	پایه ☐	اصلی ☒ جبرانی ☐
دروس پیش نیاز: روش تحقیق			
دروس هم نیاز: —			
روش ارزیابی			
آیا پیش از این ترم امتحان کتبی دارد؟ ☐ خیر ☒ بله	آیا پیش از این ترم امتحان کتبی دارد؟ ☐ خیر ☒ بله	آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☐ خیر ☒ بله	آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☐ خیر ☒ بله
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ ☒ خیر ☐ بله			
روش تدریس: این درس با استفاده از رایانه و شبکه اینترنت و با مشارکت دانشجویان تدریس می شود			

هدف درس:

آشنایی با شیوه نگارش مقاله علمی در ارتباط با هنر اسلامی و آشنایی با انواع مقالات علمی و معتبر.

رنویس مطالب:

۱. آشنایی با انواع نشریات علمی ایران در ارتباط با هنر (علمی پژوهشی، علمی ترویجی، علمی مروری و...)
۲. آشنایی با ساختار نشریات علمی پژوهشی (عنوان، چکیده، واژگان کلیدی، مقدمه و...)
۳. آشنایی عملی با نحوه انتخاب عنوان مناسب برای مقاله علمی پژوهشی
۴. آشنایی عملی با ساختار چکیده و نحوه نوشتن چکیده مقاله علمی پژوهشی
۵. آشنایی عملی با تفاوت چکیده مقاله با خلاصه مقاله علمی پژوهشی
۶. آشنایی عملی با نحوه نوشتن واژگان کلیدی
۷. آشنایی عملی با ساختار اصلی و صحیح مقدمه
۸. چگونگی نوشتن متن اصلی مقاله به همراه ارجاع دهنی صحیح در آن
۹. آشنایی با روش ارجاع دهنی ای پی ای برای متن، تصاویر و اشکال در یک مقاله
۱۰. آشنایی با تجزیه و تحلیل داده ها و به دست آوردن نتایج قابل استناد برای مقاله علمی پژوهشی
۱۱. توضیح درباره ویژگی های پی نوشت ها، پیوست ها و منابع و مأخذ

۱۲. آشنایی با نشریات آی.اس.آی و آی.اس.سی در حوزه هنر و بررسی ویژگی های این نوع مقالات و نحوه پذیرش گرفتن از این نشریات برای چاپ مقالات

۱۳. ارائه یک مقاله در قالب علمی پژوهشی، قابل چاپ در نشریات علمی پژوهشی در موضوع هنر اسلامی.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	اقشارات
۱	روش تدوین مقالات ISI	ابراهیم مقیمی	۱۳۹۰	البرز فردانش
۲	روش علمی مقاله‌نویسی	حمید صبری	۱۳۸۹	حمد صبری
۳	شیوه‌های نگارش طرح تحقیق، پایان‌نامه و مقاله‌نویسی	دارا میرزا باقری	۱۳۸۷	خدمات فرهنگی کرمان
۴	مقدمات روش‌های مطالعه، مقاله‌نویسی و تحقیق	مصطفی علیزاده گل‌سفیدی	۱۳۸۸	سرچمان
۵	روش‌های تحقیق، پایان‌نامه‌نویسی و مقاله‌نویسی	محمد نایب پور	۱۳۹۰	انتشارات روانشناختی و هنر

شماره درس: ۴۰ نام درس: جامعه‌شناسی هنر فام انگلیسی: Art Sociology

تعداد واحد				
تعداد واحد آزمایشگاهی:—	تعداد واحد کارگاهی:—	تعداد واحد عملی:—	تعداد واحد نظری: ۲	تعداد ساعت: ۳۲
تعداد ساعت:—				
نوع درس				
☐ تخصصی	☐ اختیاری	☐ پایه	☒ اصلی	☐ جبرانی
دروس پیش نیاز:---				
دروس هم نیاز:---				
روش ارزیابی				
☐ خبر	☒ بله	☐ آیا پژوهش عملی دارد؟	☐ خبر	☒ بله
☐ خبر	☒ بله	☐ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	☐ خبر	☒ بله
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟				
روش تدریس: ارائه شفاهی استاد با کمک وسائل آزمایشگاهی و مشارکت دانشجو				

هدف درس:

آشنایی با مباحث جامعه‌شناسی هنر، رابطه هنر و جامعه، شناخت عوامل اجتماعی مؤثر بر هنر، و اثر هنر بر جامعه است.

رئوس مطالب:

رویکردها و مفاهیم عمده در جامعه‌شناسی

۱. (مفاهیم عمده جامعه‌شناختی: نقش و منزلت اجتماعی، طبقه اجتماعی، نهادهای اجتماعی و هنجارهای اجتماعی)

۲. رویکردهای نظریه عمده جامعه‌شناختی: کلان، میانه و خرد جامعه‌شناختی

جامعه‌شناسی هنر و رویکردهای نظری به آن (۱)

۱. تعریف جامعه‌شناسی هنر

۲. رویکردهای عمده به جامعه‌شناسی هنر: رویکردهای مارکیستی (دیدگاه‌های تاریخ اجتماعی هنر نظریه‌هاوزر، رویکرد تولید اجتماعی هنر نظریه جانت وولف، مکتب فرانکفورت)، رویکرد نهادی- سیستمی (هاوارد بکر، بوردیو، لومان، ناتالی هینیک)

جامعه‌شناسی هنر و رویکردهای نظری به آن (۲)

ادامه بحث رویکردها...

ابعاد چهارگانه بررسی پدیده هنری (مدل الماس هنری)

مدل الماس هنری به عنوان مدل بررسی هنری

۱. بعد اول: جامعه‌شناسی هنرمند

۲. بعد دوم: جامعه‌شناسی دریافت اثر هنری

۳. بعد سوم: جامعه شناسی میانجیان یا واسطگان (عاملان توزیع آثار هنری نظری گالری داران، منتقدان، نویسندگان و غیره)

۴. بعد چهارم: جامعه شناسی تولید اثر هنری (حامیان، شرکت های تولیدی، سرمایه گذاران، تجارت هنری، مجموعه داران)

جامعه شناسی هترمند / جامعه شناسی دریافت اثر هنری / جامعه شناسی میانجیان یا واسطگان / جامعه شناسی تولید اثر هنری / اثر هنر بر جامعه / سیاست گذاری فرهنگی و هنر / جامعه شناسی ادبیات / جامعه شناسی عکاسی / جامعه شناسی نقاشی / جامعه شناسی معماری / جامعه شناسی موسیقی / بحث و گفت و گو.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	جامعه شناسی هنر	ناتالی هینیک	۱۳۸۴	آگه
۲	جامعه شناسی: (کلیات، مفاهیم، پیشنه)	مجتبی صداقتی فرد	۱۳۸۴	ارسپاران
۳	نقدهایی بر زمینه جامعه شناسی	ویلیام فیلدینگ آگ برن	۱۳۵۶	فرانکلین
۴	جامعه شناسی در ادبیات	مصطفی عصام	۱۳۵۳	دانشگاه تهران
۵	درآمدی بر جامعه شناسی هنر از منظر دکتر علی شریعتی	محمدعلی زکریایی	۱۳۷۸	آذریون
۶	جامعه شناسی هنر موسیقی	حسن زندباف	۱۳۷۹	گنجینه فرهنگ
۷	زمینه جامعه شناسی	ویلیام فیلدینگ آگ برن	۱۳۸۰	گستره
۸	نظریه های جامعه شناسی هنر و ادبیات	اعظم راودراد	۱۳۸۲	دانشگاه تهران
۹	بیش ها و گرایش های عمدۀ در جامعه شناسی معاصر	پل لازارسنلد	۱۳۷۰	امیرکبیر
۱۰	درآمدی به جامعه شناسی	بروس کونن	۱۳۷۵	تونیا
۱۱	درآمدی به جامعه شناسی انسانی	آبرام دو سوان	۱۳۸۲	دوران
۱۲	تطور اجتماعی	ورگوردن چایبلد	۱۳۵۲	سنبیل
۱۳	زبان و جامعه شناسی	(مجموعه مقالات)	۱۳۸۱	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۱۴	جامعه شناسی تجربی: روش های جامعه پژوهی	پل د کامپ	۱۳۵۴	نوبل
۱۵	گستره و محدوده جامعه شناسی هنر و ادبیات	فیروزشیرواتلو	۱۳۵۶	.....
۱۶	قرآن، جامعه شناسی، اتوپیا، قرآن و عقاید اجتماعی	عزت الله رادمنش	۱۳۶۱	امیرکبیر

۱۷	طرحی برای مطالعه هنر از دیدگاه جامعه‌شناسی	ابراهیم پاشا	۱۳۵۵	توضیه، پویش
۱۸	شکل گیری هنر اسلامی	و. گریبار / م. وحدتی دانشمند	۱۳۷۹	مطالعات فرهنگی
۱۹	تاریخ کمیریج ۸ جلد از پیش از اسلام تا معاصر	گروهی از مؤلفان	۱۳۶۰	امیرکبیر
۲۰	هنر معماری در سرزمین‌های اسلامی	هوگک / پ. ورجاوند	۱۳۴۸	دانشگاه تهران
۲۱	تاریخ هنر ایران در دوره اسلامی	زهرا موسوی خامنه	۱۳۸۹	سمت
۲۲	هنر مقدس	ت. بور کهارت / ج. ستاری	۱۳۸۹	سروش
۲۳	اجمالی از تحقیق اچ. آریان پور درباره جامعه‌شناسی هنر	امیر حسین آریان پور	۱۳۵۴	دانشکده هنرهای زیبا - دانشگاه هنر
۲۴	صنایع دستی و هویت ملی	عبدالله صدقی زاده	۱۳۸۹	سروش
۲۵	انسان شناسی خانواده و خویشاوندی	متبره مقصودی	۱۳۸۶	شیرازه
۲۶	موسیقی ایرانی: بیک نگاه جامعه‌شناسی	مرتضی مهرجویان	۱۳۷۶	آتش
۲۷	مبانی جامعه‌شناسی هنر	علی رامین	۱۳۷۸	نی
۲۸	تولید اجتماعی هنر	جانت ولف / نیره توکلی	۱۳۶۷	مرکز
۲۹	هنر و جامعه	روزه باستید / غفار حسینی	۱۳۷۴	توس
۳۰	جامعه‌شناسی هنر	ژان دو وینیو / مهدی سجانی	۱۳۷۹	مرکز
۳۱	سه پژوهش در جامعه‌شناسی هنر	ماکس رافائل / اکبر معصوم یگی	۱۳۷۹	آگه
۳۲	نظریه کش	بی بربور دیو / مرتضی مردیها	۱۳۸۰	نقش و نگار
۳۳	هنر چیست؟	لئون تولستوی / کاوه دهگان	۱۳۷۲	امیرکبیر
۳۴	ضرورت هنر در روند تکامل اجتماعی	فیشر، ارنست، ترجمه فیروز شیروانلو	۱۳۴۹	توس
۳۵	جامعه‌شناسی ادبیات؛ دفاع از جامعه‌شناسی رمان	لوسین گلدمان / محمد پوینده	۱۳۷۱	هوش و ابتکار
۳۶	نقض تکوینی	لوسین گلدمان / محمد تقی غیاثی	۱۳۶۹	بزرگمهر

۳۷	پژوهشی در رنالیسم اروپایی	گنورگ لوكاج / اکبر افسری	۱۳۷۳	اندیشه های عصر نور
۳۸	جامعه شناسی رمان	گنورگ لوكاج / محمد جعفر پوینده	۱۳۷۴	تجربه
۳۹	معنای رنالیسم معاصر	گنورگ لوكاج / فریدریز سعادت	۱۳۴۹	نیل
۴۰	نگرشی بر واقع گرایی	گنورگ لوكاج / آ. تبریزیان	۱۳۵۷	ارمنان
۴۱	رمان تاریخی	گنورگ لوكاج / شاپور بهان	۱۳۸۸	اختزان
۴۲	رویکرد انتقادی در جامعه شناسی ادبیات	لنو لوونتال / محمد شادرو	۱۳۸۶	نی
۴۳	واقعیت اجتماعی و جهان داستان	جمشید مصباحی پور ایرانیان	۱۳۵۸	امیر کبیر
۴۴	جامعه شناسی مخاطب در حوزه فرهنگی و هنری	آتنیگون موشوری / حسین میرزا نی	۱۳۸۶	نی
۴۵	رنالیسم و ضد رنالیسم در ادبیات	میترا (سیروس پرها)	۱۳۵۲	نیل
۴۶	فلسفه تاریخ هنر	آرنولد هاوزر / محمد تقی فرامرزی	۱۳۶۳	نگاه
۴۷	جامعه شناسی سینما	جورج هوکرا بهروز تورانی	۱۳۶۱	آینه
۴۸	The Sociology of Art	Arnold Hauser	۱۹۸۲	Routledge & Kegan Paul, London
۴۹	Towards Sociology of the Cinema	I. c. Jarvie	۱۹۹۹	Routledge
۵۰	Sociology of the Arts	Victoria Alexander	۲۰۰۳	Blackwell
۵۱	How to Study Art Worlds: On the Societal Functioning of Aesthetic Values	Hans van Maanen	۲۰۰۹	Amsterdam University Press

شماره درس: ۵۰ نام درس: شناخت بازارهای جهانی هنرهای اسلامی

نام انگلیسی: Recognizing the Global Markets of Islamic Art

تعداد واحد				
تعداد واحد آزمایشگاهی: —	تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد ساعت: —	تعداد واحد نظری: ۲ تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس				
☐ تخصصی	☐ اختیاری	☐ پایه	☒ اصلی	☐ جبرانی
دروس پیش نیاز: —				
دروس هم نیاز: —				
روش ارزیابی				
☐ خیر	☒ بله	☐ خیر	☒ بله	☐ خیر
آیا پروره عملی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟	
☐ خیر	☒ بله	☐ خیر	☒ بله	
روش تدریس: ارائه شفاهی استاد با کمک وسائل آزمایشگاهی و مشارکت دانشجو				

هدف درس:

آشنایی با ویژگی های عمدۀ بازارهای جهانی هنرهای اسلامی و کسب دانش برای پیشنهاد راه حل های افزایش صادرات آن به بازارهای یاد شده.

رئوس مطالب:

- ویژگی های بازار جهانی انواع هنرهای اسلامی و به ویژه سفال و سرامیک، شیشه، قالی و انواع زیراندازها
- سهم انواع مختلف هنرهای اسلامی از این بازار و بررسی تحولات عمدۀ سال های اخیر در بازار یاد شده
- بازارهای عمدۀ هنرهای اسلامی، شاخص های عمدۀ اقتصادی و ویژگی های فرهنگی آنها
- جمعیت، درآمد سرانه، حجم کل تجارت جهانی، وضعیت تراز پرداخت ها، حجم تجارت داخلی هنرهای اسلامی، میزان واردات، پسند و سلیقه عمومی مردم، میزان استقبال از انواع مختلف هنرهای اسلامی، طرح و نقش و فرم و رنگ آمیزی مورد پسند و سایر ویژگی های مورد نظر
- مقربات گمرکی برای ورود، سیاست های کلی تشویق (یا محدودیت) واردات، سیاست های مالیاتی، مالیات فروش، نرخ بهره و پس انداز
- کanal های توزیع، شبوه های تبلیغ و بازاریابی برای فرش دستیاف، وضعیت عمومی قیمت های وارداتی، عمدۀ فروش و خرده فروشی فرش دستیاف و تحولات عمدۀ سال های اخیر در هر بازار

۳. کشورهای عمدۀ تولید کننده فرش دستیاف، سهم هر یک در تجارت جهانی و بازارهای عمدۀ، شیوه های تشویق صادرات، شیوه های بازاریابی، تبلیغ و قیمت گذاری در هر یک از کشورهای یاد شده و تحولات عمدۀ سال های اخیر در هر مورد
۴. بازارهای آینده هنرهای اسلامی، امکان توسعه بازارهای موجود و نیز بازارهای جدید
۵. امکانات بالقوه برای افزایش تولید و صادرات هنرهای اسلامی ایران.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	بازاریابی و شناخت بازارهای جهانی فرش دستیاف	حمیده واعظی	۱۳۸۳	و دیعت
۲	تحلیل تکنیکی بین بازاری	جان مورفی	۱۳۸۹	دانش پژوهان جوان
۳	شناخت بازارهای جهانی و (فناورهای پیشرفت در کار و تجارت)	مجتبی صدیقی	۱۳۷۸	تیهو
۴	مبانی بازارهای مالی جهانی	استیون ولدیز	۱۳۸۶	سازمان مدیریت صنعتی
۵	اقتصاد تجارت الکترونیکی	پریسا یعقوبی	۱۳۸۹	مؤسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی

شماره درس: ۰۶ نام درس: پایان نامه نام انگلیسی: Thesis

تعداد واحد			
تعداد واحد آزمایشگاهی: --- تعداد ساعت: ---	تعداد واحد کارگاهی: --- تعداد ساعت: ---	تعداد واحد عملی: --- تعداد ساعت: ---	تعداد واحد نظری: ۶ تعداد ساعت: ---
نوع درس			
☐ تخصصی	☐ اختباری	☐ پایه	☒ اصلی
درس های پیش نیاز: روش تحقیق، روش مقاله پردازی در هنرهای اسلامی			
درس های هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☒ خیر	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☐ بله	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☐ بله	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☒ خیر
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد? ☒ خیر			
روش تدریس: با توجه به آینه های آموزشی دانشگاه انجام می پذیرد			

هدف درس:

ستجش میزان آگاهی و زمینه های مطالعات نظری دانشجویان و توسعه پژوهش در هنر اسلامی

رئوس مطالب:

۱. واحد کارشناسی ارشد هنر اسلامی به صورت شش واحد نظری در نظر گرفته شده است
۲. دانشجو بسته به گراش خود، موضوع مناسب را در ارتباط با هنر اسلامی و با مشورت استاد راهنمای انتخاب کرده و زیر نظر استاد راهنمای اقدام به تکمیل طرح نامه پژوهشی کند
۳. دانشجو با رعایت اصول و ضوابط پژوهشی اقدام به پژوهش کرده و پس از اتمام مراحل پژوهش، در جلسه دفاعیه از پایان نامه خود دفاع می کند
۴. دانشجو موظف است یک مقاله علمی پژوهشی از رساله خود استخراج کرده و در یکی از نشریات علمی پژوهشی یا علمی ترویجی به چاپ رسانده یا گواهی پذیرش دریافت کرده و به دانشگاه محل تحصیل ارائه کند
۵. دو نمره از بیست نمره شش واحد پایان نامه به مقاله علمی پژوهشی و یا علمی ترویجی اختصاص می یابد.

شماره درس: ۷۰ نام درس: هنر از منظر فلسفه

نام انگلیسی: *From the Perspective of Philosophy of Art*

تعداد واحد				
تعداد واحد آزمایشگاهی: —	تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد واحد نظری: ۲	تعداد ساعت: ۳۲
تعداد ساعت: —				
نوع درس				
جبرانی ☐	پایه ☐	اصلی ☐	اخباری ☐	تخصصی ☒
درس های پیش نیاز: —				
درس های هم نیاز: —				
روش ارزیابی				
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☒ خیر ☐ بله	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☐ خیر ☒ بله	آیا پروژه عملی دارد؟ ☐ خیر ☒ بله	آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ ☒ خیر ☐ بله	آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☒ خیر ☐ بله
روش تدریس: این درس با استفاده از توضیح های مدرس و مشارکت دانشجویان تدریس می شود				

هدف درس:

بررسی آرای فلسفه و متکلمان دوره اسلامی درباره هنر.

رئوس مطالب:

- مبادی عقلاتی و فلسفی هنر (قاعده امکان اشرف، رابطه خبر و زیبایی)
- تأثیر آرای هنری فلاسفه یونان به ویژه ارسطو بر آرای فلاسفه دوره اسلامی
- نظر گاه فلسفه مشاء درباره هنر:
  - نظر فارابی
  - نظر ابن سينا
  - نظر ابن رشد و ...
- تبیین نظرات سهروردی درباره نور، فضا و زمان و نسبت آن با هنر اسلامی
- تبیین نظر ملا صدر درباره هنر و تأثیر نظرات ایشان بر مکتب هنری اصفهان
- تبیین نظرات متکلمان درباره هنر (اشاعره، معترله، شیعه و ...).

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	فلسفه هنر در عشق‌شناسی ملاصدرا	مهدی امامی جمعه	۱۳۸۸	فرهنگستان هنر
۲	داوری اثر هنری بر مبنای فلسفه هنر اسلامی	نیما اسکندر	۱۳۸۹	پردیس
۳	آشنايی با فلسفه هنر	حسن بلخاری فهی	۱۳۸۸	سوره مهر
۴	نگاهی به فلسفه هنر از دیدگاه اسلام	محمد تقی جعفری تبریزی		موزه هنرهای معاصر ایران
۵	انسان، هنر و زیبایی از دیدگاه حکماء اسلامی	مصطفی گودرزی	۱۳۸۸	نور

شماره درس: ۸۰ نام درس: آرای متفکران درباره هنر ۱ نام انگلیسی: Votes Thinkers about Art

تعداد واحد				
تعداد واحد آزمایشگاهی: —	تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	—	تعداد واحد نظری: ۲ تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس				
■ تخصصی	□ اخباری	□ پایه	□ اصلی	□ جبراتی
دروس پیش نیاز: هنر از منظر فلسفه				
دروس هم نیاز: —				
روش ارزیابی				
■ آیا پروژه عملی دارد؟ خیر ☐ بله ☒	■ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ خیر ☐ بله ☒	■ آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ خیر ☐ بله ☒	■ آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ خیر ☐ بله ☒	
روش تدریس: این درس با استفاده از توضیح های مدرس و با مشارکت دانشجویان تدریس می شود				

هدف درس:

آشنایی با آرای و نظرات متفکران و فلسفه انان جهان غرب و مشرق زمین درباره هنر.

رؤوس مطالب:

الف- آرای متفکران مغرب زمین

۱. آشنایی با آغاز فلسفه و تاریخ فلسفه یونان

۲. آشنایی با نظرات فیثاغورث، پارمنیدس، سقراط، افلاطون، ارسطو، فلوفطین و... درباره هنر

۳. آشنایی با آرای و نظرات متفکران مسیحی (توماس آکویناس، آگوستینوس، برناр کلروی و...) درباره هنر

۴. آشنایی با آرای و نظرات متفکران و بنانگذاران عصر رنسانس و تأثیر تفکر انسان مداری (اوپاتیسم) بر فلسفه و هنر غرب

۵. آشنایی با فلسفه دکارت

۶. آشنایی با آرای و نظرات متفکرانی چون (کانت، هگل، نیجه و...) و فلسفه انان معاصر درباره هنر

ب- آرای متفکران مشرق زمین

۱. آشنایی با آرای و نظرات متفکران سوزمین چین (آیین کنفیوس و تائو و چان) و تأثیر آن بر هنر و معماری این

سرزمین

۲. آشنایی با آین شتو و بوشید و نقش آن بر هنر و معماری سرزمین ژاپن
۳. تأثیر آین و هنر ذن بر هنر و معماری مردم سرزمین ژاپن
۴. تأثیر آین بودایی و فنکر بودا بر هنر و زندگی مردم تبت، چین، ژاپن، هند و...
۵. تأثیر آین هندو بر هنر و معماری مردم هند.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	آشنایی با آرای متفکران درباره هنر	محمد مددپور	۱۳۸۳	سوره مهر
۲	سیر حکمت و هنر مسیحی عصر	محمد مددپور	۱۳۸۳	سوره مهر
۳	فلسفه هنر ارسسطو	محمد خیمران	۱۳۸۸	تألیف، ترجمه و نشر آثار هنری
۴	هنر و زیبایی از دیدگاه افلاطون	بلقیس سلبانی	۱۳۷۹	گوهر منظوم سلیمانی
۵	حقیقت و زیبایی: درس‌های فلسفه	بابک احمدی	۱۳۸۰	مرکز

شماره درس: ۰۹ نام درس: آرای متفکران درباره هنر ۲ نام انگلیسی: *Votes Thinkers about Art ۲*

تعداد واحد			
تعداد واحد آزمایشگاهی: —	تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد واحد نظری: ۲
تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس			
☒ تخصصی	☐ اختیاری	☐ پایه	☐ اصلی
دروس های پیش نیاز: آرای متفکران درباره هنر (۱)			
دروس های هم نیاز: —			
روش ارزیابی			
☒ آیا پژوهش عملی دارد؟ ■ خیر ☐ بله	☐ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ ■ خیر ☒ بله	☐ آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ ■ خیر ☒ بله	آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد? ■ خیر ☐ بله
روش تدریس: این درس با استفاده از توضیح های مدرس و با مشارکت دانشجویان تدریس می شود			

هدف درس:

آشنایی با آرای و نظرات متفکران و حکماء جهان اسلام و ایران اسلامی درباره هنر.

رؤوس مطالب:

۱. آشنایی با نظرات فلسفی فارابی و ابن سينا درباره هنر
۲. آشنایی با نظرات فلسفی شهید بلخی و ابوسلیمان منطقی درباره هنر
۳. آشنایی با آرای و نظرات شعراء و حکماء سده های نخست ایران همچون فرشتی و عنصری و ناصر خسرو قبادیانی درباره معانی ذوقی و صناعت
۴. آشنایی با حکمت انسی شعرا بیرون عطار، حافظ، جامی و ...
۵. آشنایی با فلسفه هنر خواجه نصیرالدین طوسی
۶. آشنایی با حکمت اشراق و نظرات سهروردی درباره هنر
۷. آشنایی با آرای ابن عربی درباره خیال مجرد، خیال منفصل و متصل
۸. آشنایی با آرای ابن عربی درباره الهام الهی، آیینه بینی هنر، عالم خیال، عقل و قلب و ...
۹. آشنایی با آرای و نظرات عبدالرزاق کاشانی
۱۰. آشنایی با آرای و نظرات شیخ محمد لاهیجی و شعرای عرفانی چون شیخ محمود شبستری
۱۱. آشنایی با آرای و نظرات ملاصدرای شیرازی و ... که درباره فلسفه و هنر نظرات مبسوطی داشته اند.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	آشنایی با آرای متفکران درباره هنر	محمد مددبور	۱۳۸۳	سوره مهر
۲	داوری اثر هنری بر مبنای فلسفه هنر اسلامی	تیما اسکندر	۱۳۸۹	پردیس
۳	حکمت هنر و زیبایی در اسلام	شهرام پازوکی	۱۳۸۴	فرهنگستان هنر
۴	حکمت و هنر در عرفان ابن عربی (عشق، زیبایی و حیرت)	نصرالله حکمت	۱۳۸۸	تألیف، ترجمه و نشر آثار هنری
۵	تجليات حکمت معنوی در هنر اسلامی	محمد مددبور	۱۳۸۳	سوره مهر

شماره درس: ۱۰ نام درس: زیبایی از منظر متفکران اسلامی و زیبایی شناسی از منظر متفکران غربی

نام انگلیسی: *Islamic Thinkers and Aesthetic Beauty of the Landscape From the Perspective of Western Thinkers*

تعداد واحد			
تعداد واحد آزمایشگاهی: —	تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد واحد نظری: ۲
تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس			
☒ تخصصی	☐ اختباری	☐ پایه	☐ احتمالی
درس های پیش نیاز: —			
درس های هم نیاز: —			
روش ارزیابی			
☒ آیا پروردۀ عملی دارد؟ خیر	☐ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بله	☒ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ خیر	☐ آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ بله
☒ آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ خیر	☐ بله	☒ خیر	☐ آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ بله
روش تدریس: این درس با استفاده از توضیح های مدرس و با مشارکت دانشجویان تدریس می شود			

هدف درس:

بررسی و شناخت اصول، مفاهیم و ویژگی های زیبایی نزد متفکران و حکماء اسلامی و شناخت اصول و مبانی زیبایی شناسی نزد فلاسفه غربی و تجزیه و تحلیل زیبایی آثار هنر اسلامی.

رئوس مطالب:

۱. تعریف و توصیف زیبایی، از منظر قرآن، نهج البلاغه و روایات اسلامی
۲. بررسی اصول و مبانی دین و زیبایی از دیدگاه دین اسلام
۳. زیبایی از منظر حکماء و متفکران اسلامی (ابن سينا، فارابی، سهروردی، ملاصدرا و...)
۴. بررسی هنر از دیدگاه مکتب اسلام و آشنایی با مصادیق زیبایی در هنرهای اسلامی
۵. رابطه حکمت و زیبایی در هنر اسلامی
۶. بررسی تئوری های زیبایشناسی از نقطه نظر فلسفه های غرب و شرق
۷. بررسی اصول و مبانی دین و زیبایی شناسی از دیدگاه ادیان یهود و مسیحیت، ادیان ایرانی، بودایی، هندویی و ادیان باستانی یونان و روم
۸. شناخت واژه زیبایی شناسی (استیک) از دیدگاه آرای متفکران غربی (بومگارتن)
۹. تفاوت زیبایی از منظر اسلام و زیبایی شناسی از منظر متفکران غربی.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	زیبایی و هنر یعنی چه	منیره پنج تنی	۱۳۸۸	فرهنگستان هنر
۲	حکمت، هنر و زیبایی	حسن بلخاری قهی	۱۳۸۶	دفتر فرهنگ اسلامی
۳	هنر و زیباشناسی از دیدگاه نهج البلاغه	احمدعلی علی بور	۱۳۸۷	نشر انکا
۴	تاریخ زیبایی: (نظریه‌های زیبایی در فرهنگ‌های غربی)	اویبرتو اکو	۱۳۸۸	فرهنگستان هنر
۵	مبانی حکمی هنر و زیبایی از دیدگاه شهاب الدین سهروردی	طاهره کمالیزاده	۱۳۸۸	تألیف، ترجمه و نشر آثار هنری؛ متن

شماره درس: ۱۱ نام درس: آشنایی با مبانی مطالعات نظری در هنر اسلامی ۱

نام انگلیسی: ۱ Understanding the Principles of Comparative Studies in Islamic Arts

تعداد واحد			
تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد واحد نظری: ۲	تعداد ساعت: ۳۲
تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —
نوع درس			
■ تخصصی	□ اخباری	□ پایه	□ اصلی
درس های پیش نیاز: —			
درس های هم نیاز: —			
روش ارزیابی			
آیا پروژه عملی دارد؟ ■ خیر	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ □ بله	آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ ■ خیر	آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ ■ خیر
بله	■ خیر	بله	■ خیر
روش تدریس: این درس با استفاده از تصاویر مختلف و رایانه و به کارگیری شبکه اینترنت تدریس می شود			

هدف درس:

آشنایی با آثار برجهسته هنر اسلامی ایران و دیگر ممالک اسلامی با پژوهش در ویژگی های این هنر در فرهنگ های مختلف کشورهای اسلامی.

روش مطالعه:

- آشنایی با روح هنر اسلامی
- آشنایی با صورت های مختلف هنر اسلامی از صدر اسلام تا دوره معاصر
- آشنایی با محتوا های هنر اسلامی
- آشنایی با معنی هنر اسلامی
- تطبیق صورت های متفاوت در فرهنگ های مختلف اسلامی با محتوا و معنی یکسان در هنر اسلامی
- تطبیق هنرهای اسلامی ایران با هنرهای اسلامی سایر بلاد (هند، پاکستان، عثمانی، مصر، شام و...) در طول تاریخ هنر اسلامی
- موارد تطبیقی شامل بناهای معماری و مذهبی، هنرهای وابسته به معماری و هنرهای صناعی می تواند مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	مطالعات تطبیقی هنر اسلامی	مهناز شایسته‌فر	۱۳۸۲	مؤسسه مطالعات هنر اسلامی
۲	هنرهای اسلامی	محمد رضا کمره‌ای،	۱۳۸۹	مشق هنر
۳	هنر ایران در روزگار اسلامی	محمد ابراهیم اقلیدی	۱۳۷۷	صدای معاصر
۴	هنر هند و ایرانی - هند و اسلامی	یعقوب آرتند	۱۳۸۴	مولی
۵	هنر اسلامی	نالبوت رایس	۱۳۸۱	علمی و فرهنگی

شماره درس: ۱۲ نام درس: آشنایی با مبانی مطالعات تطبیقی در هنر اسلامی ۲

نام انگلیسی: Understanding the Principles of Comparative Studies in Islamic Arts ۲

تعداد واحد				
تعداد واحد آزمایشگاهی:—	تعداد واحد کارگاهی:—	تعداد واحد عملی:—	تعداد واحد نظری: ۲	تعداد ساعت: ۳۲
تعداد ساعت:—				
نوع درس				
■ تخصصی	□ اختباری	□ پایه	□ اصلی	□ جبرانی
درس های پیش نیاز: آشنایی با مبانی مطالعات تطبیقی در هنر اسلامی (۱)				
درس های هم نیاز: —				
روش ارزیابی				
■ خیر	□ بله	■ خیر	□ بله	■ خیر
آیا پروردۀ عملی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟	آیا پروردۀ عملی دارد؟
روش تدریس: این درس با استفاده از تصاویر مختلف و رایانه و به کارگیری شبکه اینترنت تدریس می شود				

هدف درس:

آشنایی با آثار بر جسته هنر اسلامی ایران و تأثیر و تاثیر این آثار و هنرها بر هم در گستره فرهنگی سر زمین ایران.

رئوس مطالب:

۱. آشنایی با ویژگی های علمی مطالعات تطبیقی
۲. آشنایی با ویژگی های معماری ایران از آغاز دوره اسلامی تا دوره قاجار با تأکید بر ویژگی معماری بنای مذهبی
۳. تطبیق صورت های مختلف بنای مذهبی در ایران در دوره های تاریخی با هم
۴. تطبیق ترتیبات وابسته معماری در بنای مذهبی (کاشی کاری، گچ بری، آجر کاری، کتیبه های سنگی و...) در دوران های مختلف تاریخی با هم و تحلیل تأثیر و تاثیر هر یک از هنرها بر هم یا بررسی روند تحول تاریخی نقش مایه های آنها در دوران های مختلف
۵. تطبیق روند تحول خوشنویسی در کتاب آرایی ایران از صدر اسلام تا ورود صنعت چاپ به ایران
۶. تطبیق شیوه های مختلف خوشنویسی و کتابت قرآن در دوره های تاریخی ایران
۷. تأثیر خوشنویسی بر سایر هنرها از جمله کتیبه های بنای مذهبی به صورت کاشی کاری، گچ بری و...
۸. بررسی روند تحول نگارگری در دوره اسلامی

۹. تطبیق هنر نگاری با هم در روند تحول تاریخی و بررسی و تحلیل دلایل تغییر صورت و فرم های نگارگری در طول تاریخ و ثابت ماندن روح و محتوای این هنر
۱۰. تطبیق هنر نگارگری با سایر هنرها از جمله هنر قالی، پارچه، فلز، سفال و ...
۱۱. بررسی تطبیقی هنر تذهیب و تشعیر در کتب مختلف به ویژه در قرآن های ایران اسلامی.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	مطالعات تطبیقی هنر اسلامی	مهناز شایسته‌فر	۱۳۸۲	مؤسسه مطالعات هنر اسلامی
۲	هنرهای اسلامی	محمد رضا کمره‌ای	۱۳۸۹	مشق هنر
۳	هنر ایران در روزگار اسلامی	محمد ابراهیم اقبالی	۱۳۷۷	صدای معاصر
۴	هنر هند و ایرانی - هند و اسلامی	یعقوب آزاد	۱۳۸۴	مولی
۵	هنر اسلامی	تالبوت رابس	۱۳۸۱	انتشارات علمی و فرهنگی

شماره درس: ۱۳ نام درس: شیوه های مختلف نقد هنر نام انگلیسی: Various Methods of Art Criticism:

تعداد واحد				
تعداد واحد آزمایشگاهی: —	تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد واحد نظری: ۲	تعداد ساعت: ۳۲
تعداد ساعت: —				
نوع درس				
☒ تخصصی	☐ اخباری	☐ پایه	☐ اصلی	☐ جبرانی
درس های پیش نیاز: —				
درس های هم نیاز: —				
روش ارزیابی				
☒ خیر	☐ بله	☐ خیر	☒ بله	☐ آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟
☒ خیر	☐ بله	☐ خیر	☒ بله	☐ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟				
روش تدریس: این درس با استفاده از تصاویر مختلف و رایانه و به کارگیری شبکه اینترنت و مشارکت دانشجویان تدریس می شود.				

هدف درس:

آشنایی با شیوه های نقد هنر و ارزیابی هنرهای اسلامی برای اعتلای این هنر.

رئوس مطالب:

- آشنایی با تاریخ نقد در جهان و واژه نقد در ادبیات و هنر
- جایگاه نقد در فرهنگ ایران و اسلام و حاشیه نویسی کتاب های مختلف خطی علوم اسلامی در بین علمای اسلامی

الف: آشنایی با شیوه های مختلف نقد در هنر

- نقد فرم گرایانه
- نقد تکوینی
- نقد فلسفی
- نقد زمان نگارانه
- نقد محترما
- نقد معنی
- نقد فمینیستی
- نقد نقد و ...

ب: آشنایی با نقد در هنر های اسلامی

۱. شیوه نقد در هنرهاي اسلامي
۲. دانشجويان يكى از آثار هنر اسلامي معاصر را با توجه به شیوه نقد در هنرهاي اسلامي در دوره معاصر نقد و ارائه کنند.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	شیوه های مختلف نقد هنر	حیب الله آیت‌الله	۱۳۸۴	سوره مهر
۲	هنر نقد هنری	علی اصغر قره باگی	۱۳۸۸	سوره مهر
۳	نقد هنر	کالین لایس	۱۳۸۵	مؤسسه تألیف، ترجمه و نشر آثار هنری، متن
۴	تاریخچه زیبایی‌شناسی و نقد هنر	ریچارد اینگهاوزن	۱۳۷۴	مولی
۵	درباره ادبیات و هنر دینی مقاله، مصاحبه، نقد و نظر	حسین حداد	۱۳۸۱	کتاب پستان

شماره درس: ۱۴ نام درس: جنبه های عرفانی در هنرهای اسلامی

نام انگلیسی: *Spiritual Aspects of Islamic Arts*

تعداد واحد			
تعداد واحد آزمایشگاهی: —	تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد واحد نظری: ۲
تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس			
☒ تخصصی	☐ اخباری	☐ پایه	☐ اصلی
درس های پیش نیاز: هنر از منظر حکمت اسلامی			
درس های هم نیاز: —			
روش ارزیابی			
☒ آیا پیوسته عملی دارد؟ ☐ خیر	☐ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☒ خیر	☐ آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☒ بله	☐ آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ ☒ خیر
روشن تدریس: این درس با استفاده از توضیح های مدرس و مشارکت دانشجویان تدریس می شود			

هدف درس:

آشنایی با تفکر عرفانی در ساختار اصلی هنر اسلامی و همچنین شناسایی برخی از مضامین عرفانی در هنرهای اسلامی.

رنویس مطالب:

- آشنایی با اصول و مبانی عرفان اسلامی (عرفان نظری)
- نسب هنر و عرفان در تذکر اسلامی
- نسب شعر و عرفان اسلامی
- تأثیر معانی عرفانی بر ساختار هنرهای اسلامی (کاشی کاری، نگارگری، تذهیب، فرش و...)
- تأثیر ادبیات عرفانی بر هنرهای اسلامی (کاشی کاری، نگارگری، تذهیب، فرش و...)
- آشنایی با جایگاه و نقش شاعرانی چون نظامی، مولوی، عطار، جامی و... در بیان روایتگری هنرمندانه
- نقده و تجزیه و تحلیل برخی از آثار هنر اسلامی و نگاره های عرفانی متعلق به ادوار مختلف تاریخی ایران.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	عرفان هنری انسان	مرتضی حبیبی تجویی	۱۳۶۳	دانشکده صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران
۲	حکمت و هنر در عرفان ابن عربی	نصرالله حکمت	۱۳۸۸	مؤسسه تألیف، ترجمه و نشر آثار هنری
۳	حکمت معنوی و ساحت هنر	محمد مددپور	۱۳۷۱	سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری
۴	آشراق هنر	پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی، حوزه هنری	۱۳۸۴	سوره مهر
۵	اورنگ: مجموعه مقالات درباره مبانی نظری هنر	حسن بلخاری قهی	۱۳۸۸	سوره مهر

شماره درس: ۱۵ نام درس: مطالعه و تجزیه و تحلیل مکاتب نقاشگری

نام انگلیسی: Study and Analysis of Schools of Painting

تعداد واحد				
تعداد واحد آزمایشگاهی: —	تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد واحد نظری: ۲	تعداد ساعت: ۳۲
تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —		
نوع درس				
☒ تخصصی	☐ اخباری	☐ پایه	☐ اصلی	☐ جبرانی
درس های پیش نیاز: —				
درس های هم نیاز: —				
دوش ارزیابی				
☒ خیر	☐ بله	☐ خیر	☒ بله	☐ خیر
آیا پیش از این ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟	آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟	آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟	آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟	آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟	آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟
روش تدریس: این درس با استفاده از تصاویر مختلف و رایانه و به کارگیری شبکه اینترنت و مشارکت دانشجویان تدریس می شود				

هدف درس:

بررسی زیشناسانه مکاتب مختلف نقاشگری ایران برای راه یابی به اصول و مبادی این هنر و دست یافتن به روش هایی نو در جهت تحول صحیح هنر نقاشگری.

رئوس مطالعه:

- بررسی و تجزیه و تحلیل عناصر نشکل دهنده هنر نقاشگری همچون، طراحی، قلمگیری، رنگ آمیزی و ترکیب بندی و نحوه ساخت و ساز و ...
- بررسی عناصر ثابت و متغیر نقاشگری
- بررسی عناصر نقاشگری (طیعت، انسان، معماری، حیوانات و...) و شیوه طراحی و ساخت آنها در هریک از مکاتب و مقایسه تغییرات زیبایی شناسانه آنها با هم
- بررسی علل ایجاد مکاتب مختلف نقاشگری و تغییر صوری هریک از آنها
- بررسی وحدت عناصر نقاشگری با هم که در حکمت اسلامی به عنوان صورت «کل» بیان می شده و میین روح حاکم بر تمامی عناصر است

۶. مقایسه عناصر نگارگری با موارد مشابه در هنر اقوام مختلف برای شناخت پیوندهای فرهنگی این هنر با سایر هنرها در دوره‌های مختلف (پیش از تاریخ، جهان باستان، بین النہرین، آژه، خاور دور و میسیحیت)
۷. بررسی و نقد نظرات زیبائشناسان در ارتباط با نگارگری
۸. بررسی اصول و ویژگی‌های هنر تذهیب و عملکرد سیال آن در ارتباط با فضا و سطوح و مواد مختلف
۹. نسبت هنر و عرفان در تفکر اسلامی
۱۰. نسبت شعر و عرفان اسلامی
۱۱. تأثیر معانی عرفانی بر ساختار هنرهای اسلامی (کاشی کاری، نگارگری، تذهیب، فرش و...)
۱۲. تأثیر ادبیات عرفانی بر هنرهای اسلامی (کاشی کاری، نگارگری، تذهیب، فرش و...)
۱۳. آشنایی با جایگاه و نقش شاعرانی چون نظامی، مولوی، عطار، جامی و... در بیان روایتگری هنرمندانه.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	تاریخ تحبلی هنر نگارگری ایرانی	یینون، لارنس، ویلکینسون، ج.و.س و گری، بازیل	۱۳۸۹	امیر کبیر
۲	نقاشی ایران از دیر باز تا امروز	روئین پاکیاز	۱۳۸۶	زربین و سیمین
۳	سیر و صور نقاشی ایران	آرتور اپهام پوب	۱۳۸۴	مولی
۴	نگاهی به هنر نقاشی ایران از آغاز تا قرن دهم هجری	اکبر تجویدی	۱۳۸۵	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۵	مکاتب نگارگری ایران	محمدعلی رجبی	۱۳۸۴	سورة مهر

شماره درس: ۱۶ نام درس: جایگاه و شان کیه نگاری و کتابت در هنر اسلامی

نام انگلیسی: Journalism and Scribe Scrolls and Their Place in Islamic Art

تعداد واحد			
تعداد واحد آزمایشگاهی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد نظری: ۲
تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس			
☒ تخصصی	☐ اخباری	☐ پایه	☐ اصلی
درس های پیش نیاز: ---			
درس های هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
☒ آیا پروردگاری دارد؟ ☐ بله	☒ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☐ بله	☒ آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☐ بله	☒ آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ ☐ بله
روش تدریس: این درس با استفاده از تصاویر مختلف و رایانه و به کارگیری شبکه اینترنت و مشارکت دانشجویان تدریس می شود			

هدف درس:

مطالعه و بررسی کتبیه های مختلف بنای مذهبی و کتابت قرآن و کتب مختلف دینی و علمی در جهان اسلام و ایران.

رئوس مطالب:

- آشنایی با تاریخچه کتبیه نویسی و جایگاه آن در هنرهای ایران در دوره اسلامی
- آشنایی با کتبیه های مختلف اسلامی در جهان اسلام (اندلس، ترکیه، عراق، اردن و کشورهای عربی، کشورهای شاخ آفریقا: مصر، تونس لبی و... افغانستان، پاکستان، کشورهای آسیای مرکزی، هندوستان و...)
- آشنایی با انواع کتبیه های مذهبی از لحاظ مصالح اجرایی در بنای معماری ایران (گچ بری، کاشی کاری، نقاشی روی گچ، آجر کاری و...).

بررسی روند تحول کتابت در بنای معماری از اوایل دوره اسلامی تا پایان دوره قاجار با تأکید بر کتبیه های موجود در بنای ایوان چون: مسجد جامع اصفهان، مسجد جامع اردستان، مسجد جامع هفت شویه، مسجد جامع بزد، مجموعه حرم

مطهر امام رضا(ع)، مجموعه حرم حضرت معصومه(ص)، گبد سلطانیه، مسجد جامع بر سیان، بقعة پیربکران، بقعة علویان، مسجد کبود تبریز، مسجد شیخ لطف الله و...
 بررسی هنرمندان خوشنویس و کتیبه نگار در طول تاریخ هنر اسلامی ایران
 آشنای با ویژگی های کتیبه نگاری بر مواد و مصالح مختلف نظری سنج، گل، گچ، چوب، فلز، شیشه، و... در کتیبه های دوران معاصر
 آشنای با انواع خطوط خوشنویسی در روند تحول کتابت قرآن از اوایل اسلام تا دوره قاجار در ایران.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال تشریف	انتشارات
۱	سیر خط و کتابت و هنر کتیبه نگاری ایران در دوران اسلامی	هاشم حبیبی	۱۳۸۸	محقق اردبیلی
۲	چهاری در هنر نستعلیق از کتابت تا کتیبه هنر اسلامی	جواد صادقی	۱۳۸۲	جواد صادقی
۳	هنر آیدنگاری قرآن کریم: انواع خطوط کتیبه های کهن	محمدعلی عطاره روی	۱۳۷۵	پیام آزادی
۴	هنر خط و تذهیب قرآنی	مارتن لینگر	۱۳۷۷	گروس
۵	خط و کتابت: مبانی نظری	علی اصغر مقتدایی	۱۳۸۷	جمال هنر

شماره درس: ۱۷ نام درس: سیر تحول و تطور تذهیب‌های قرآنی در ایران و جهان اسلام

نام انگلیسی: Evolution by Illuminated Koran and Islam in Iran

تعداد واحد			
تعداد واحد آزمایشگاهی: —	تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد واحد نظری: ۲
تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس			
☒ شخصی	☐ اختیاری	☐ پایه	☐ اصلی
جبرانی ☐			
درس های پیش نیاز: —			
درس های هم نیاز: —			
روش ارزیابی			
☒ آیا پروژه عملی دارد؟ خیر ☐ بله	☒ آیا پایان ترم امتحان کنی دارد؟ خیر ☐ بله	☒ آیا میان ترم امتحان کنی دارد؟ خیر ☐ بله	☒ آیا به یازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ خیر ☐ بله
روش تدریس: این درس با استفاده از تصاویر مختلف و رایانه و به کارگیری شبکه اینترنت و مشارکت دانشجویان تدریس می شود.			

هدف درس:

مطالعه و بررسی تحول و تطور تذهیب قرآن‌های کتابت شده در جهان اسلام و ایران.

رئوس مطالب:

- آشنایی با تاریخچه تذهیب در روند کتاب آرایی در ایران قبل از اسلام و دوره اسلامی
- آشنایی با ویژگی‌های تذهیب‌های قرآنی و کتب مختلف در مکتب عباسی و سلجوقی
- آشنایی با ویژگی تذهیب‌های قرآنی و کتب مختلف در مکتب ایلخانی
- آشنایی با ویژگی تذهیب‌های قرآنی و کتب مختلف در مکتب تیموری و هرات
- آشنایی با ویژگی تذهیب‌های قرآنی و کتب مختلف در مکتب بخارا و آسیای مرکزی
- آشنایی با ویژگی تذهیب‌های قرآنی و کتب مختلف در مکتب صفوی (مکاتب: تبریز، مشهد، قزوین، اصفهان)
- آشنایی با ویژگی تذهیب‌های قرآنی و کتب مختلف در مکتب زند و قاجار
- آشنایی با ویژگی تذهیب‌های قرآنی در جهان اسلام (عثمانی، مصر، هند و پاکستان).

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	اسلیمی و نشان‌ها فالی، کاشی، تذهیب	پرویز اسکندرپور	۱۳۸۳	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۲	ارائه‌ها و نقوش اسلامی در هر تذهیب و طراحی فرش	امیر هوشنگ آقامیری	۱۳۸۳	یساولی
۳	رسم المثلث طراحی تذهیب	امیر هوشنگ آقامیری،	۱۳۸۶	یساولی
۴	تذهیب	محمدعلی رجبی	۱۳۸۴	سوره مهر
۵	آموزش نوین تذهیب (از طراحی تا قلم گبری)	محمد رئیسی	۱۳۸۰	گریفین

شماره درس: ۱۸ نام درس: تاریخ نقاشی گل و مرغ در ایران و شیوه های اجرای آن

نام انگلیسی: *Painting Flowers on FLOWERS and BIRD Practices in Iran and its*

Implementation

تعداد واحد				
تعداد واحد آزمایشگاهی: —	تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد واحد نظری: ۲	تعداد ساعت: ۳۲
تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —
نوع درس				
■ تخصصی	□ اختیاری	□ پاره	□ اصلی	□ جبرانی
درس های پیش نیاز: —				
درس های هم نیاز: —				
روش ارزیابی				
■ آیا پروره عملی دارد؟ خیر	□ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بله	□ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ خیر	■ بله	□ آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ خیر
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟				
روش تدریس: این درس با استفاده از تصاویر مختلف و رایانه و به کارگیری شبکه اینترنت و مشارکت دانشجویان تدریس می شود.				

هدف درس:

طالعه و بررسی تحول و تطور هنر گل و مرغ سازی در ایران.

رئوس مطالب:

۱. آشنایی با تاریخچه گل و مرغ در هنرهای سنتی
۲. آشنایی با مفهوم گل و مرغ در ادبیات عرفانی ایران و تأثیر آن در شکل گیری هنر گل و مرغ سازی ایران
۳. آشنایی با کاربردهای گل و مرغ در هنرهای دیگر: جلد سازی، قلمدان سازی، قاب آیینه و چوب، کاشی، شیشه، قالی، منبت، معرق، خاتم، دیوارنگاری، گچ بری، و هنرهای فلز
۴. آشنایی با انواع بوم های سنتی گل و مرغ و ویژگی های آن: بوم زرافشان، بوم زرگ، بوم دودی، بوم نخدودی، بوم مرقس و ...
۵. آشنایی با نحوه ساخت و پرداخت و زیرسازی بوم های پایه ماسه برای گل و مرغ
۶. آشنایی با نحوه ساخت و به کارگیری روغن کمان

۷. آشنایی با ویژگی های گل و مرغ در مکاتب نگارگری ایران تا سده یازدهم هجری (ایلخانی، شیراز، تیموری و هرات و...)
۸. آشنایی با ویژگی های گل و مرغ در مکتب اصفهان
۹. آشنایی با ویژگی های گل و مرغ در مکتب زند و افشار
۱۰. آشنایی با ویژگی های گل و مرغ در مکتب قاجار
۱۱. آشنایی با ویژگی های گل و مرغ در دوره معاصر
۱۲. بررسی و تجزیه و تحلیل آثار هنرمندان گل و مرغ ساز در دوره معاصر
۱۳. بررسی تحول و تطور گل و مرغ در نمایشگاه های دوسالانه نگارگری (از دوره اول تا آخرین دو سالانه نگارگری).

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	جلدها و قلمدان های ایرانی	محمد تقی احسانی	۱۳۷۴	امیر کبیر
۲	طوبای گل و مرغ	پرویز اسکندر پور	۱۳۸۳	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۳	گل و مرغ؛ دریچه ای بر زیبایی شناسی ایرانی	جهانگیر شهدادی	۱۳۸۴	کتاب خورشید
۴	متزلگه آفرینش	هاشم طریف تبریزیان	۱۳۸۷	سبله
۵	آموزش گل و مرغ نسبی گوی	حسینعلی ماقیانی	۱۳۸۱	کلهر

شماره درس: ۱۹ نام درس: شیوه های مختلف هنر اسلامی ایران در دوره معاصر

نام انگلیسی: *Different Ways of Islamic Art in Contemporary Iran*

تعداد واحد			
تعداد واحد آزمایشگاهی: —	تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد واحد نظری: ۲
تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس			
☐ تخصصی	☒ اختیاری	☐ پایه	☐ اصلی
درس های پیش نیاز: —			
درس های هم نیاز: —			
روش ارزیابی			
☒ آیا پروردۀ عملی دارد؟ ■ خیر	☐ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ ■ بله	☐ آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ ■ خیر	☐ آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ ■ بله
روش تدریس: این درس با استفاده از تصاویر مختلف و رایانه و به کارگیری شبکه اینترنت و مشارکت دانشجویان تدریس می شود			

هدف درس:

بررسی وضعیت هنر اسلامی در دوره معاصر و بررسی دلایل تضعیف و تقویت برخی هنرهای اسلامی در ایران و جهان دوره معاصر.

رئوس مطالب:

الف- بررسی وضعیت هنرهای اسلامی جهان معاصر:

۱. بررسی وضعیت فعلی هنرهای اسلامی (در رشته های معماری، هنرهای صناعی، نگارگری، خوشنویسی و کتابت)

۲. بررسی دلایل نقاط ضعف و قوت هنرهای اسلامی در جهان معاصر

ب- بررسی وضعیت هنرهای اسلامی ایران معاصر

۱. بررسی وضعیت امروز هنرهای اسلامی در ایران

۲. بررسی علل رکود هنرهایی نظری نساجی ستی (زری بافی، ترمه بافی، مخمل بافی)، کاشیکاری و... در دوره معاصر

۳. بررسی علل و چگونگی نفوذ هنر غرب بر هنرهای اسلامی ایران

۴. مدرنیسم (نوگرایی) و اثرات آن بر هنرهای اسلامی ایران

۵. بررسی موسیقی سنتی ایران و اثرات موسیقی غرب بر آن

۶. شناخت بازارهای جهانی هنر اسلامی ایران

۷. بررسی چگونگی راه یابی هنرها بر نظری قالی به بازارهای جهانی

۸. جایگاه هنرهای اسلامی در اقتصاد و صنعت ایران معاصر

۹. جایگاه هنرهای اسلامی در زندگی ایران معاصر.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف نا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	تجلی معنا در هنر اسلامی	جاناتان بلوم	۱۳۸۸	سوره مهر
۲	هنرهای اسلامی	محمد رضا کمره‌ای	۱۳۸۹	مشق هنر
۳	هنر اسلامی	محمد مهدی کوشان	۱۳۸۷	وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری، معاونت فرهنگی
۴	جایگاه هنر اسلامی در جامعه نوین	علیرضا نوروزی طلب	۱۳۸۴	سوره مهر
۵	هنر اسلامی	تالیوت رایس	۱۳۸۱	علمی و فرهنگی

شماره درس: ۲۰ نام درس: زبان تخصصی نام انگلیسی: Specialized Language

تعداد واحد				
تعداد واحد آزمایشگاهی: —	تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد ساعت: —	تعداد واحد نظری: ۲ تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس				
☐ تخصصی	☒ اخباری	☐ پایه	☐ اصلی	☐ جبرانی
درس های پیش نیاز: —				
درس های هم نیاز: —				
روش ارزیابی				
☒ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☐ خیر	☐ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☒ خیر	☐ بله	☒ بله	☐ خیر
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟				
روش تدریس: این درس با استفاده از متن و مقالات مختلف و استفاده از رایانه و به کارگیری شبکه اینترنت و مشارکت دانشجویان تدریس می شود				

هدف درس:

تواناسازی برای به ترجمه و تدوین مطالب و موضوعات در امور تحقیقاتی.

رئوس مطالب:

- استاد درس زبان های خارجی (انگلیسی، عربی و...) متن و مقالاتی را در ارتباط با هنر اسلامی تعیین کرده و برای آشنایی با واژگان و اصطلاحات تخصصی هنر اسلامی از دانشجویان درخواست کند تا متن را ترجمه کرده و سپس ترجمه آنها را ویرایش و اصلاح کند.
- طی این دوره دانشجویان اقدام به ترجمه و تدوین متن به زبان خارجی (انگلیسی، عربی و...) انتخابی خواهند کرد. در این درس کتب و مقالات مناسب با راهنمایی مدرسان انتخاب وجهت خواندن، ترجمه، خلاصه برداری و نقد و بررسی استفاده خواهد شد. نتیجه کار به صورت گزارش های کتبی و توضیحات شفاهی دانشجویان ارائه خواهد شد.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	النشارات
۱	ترجمه مقابله‌ای متون تخصصی پژوهش و هنر	بهاره پدرام فر	۱۳۸۸	ارشد
۲	زبان تخصصی هنر	رسول مجتبی پور	۱۳۸۹	نهفت
۳	زبان عمومی و تخصصی هنر	حجت عبدالی	۱۳۹۰	موبد
۴	مجموعه وازگان زبان تخصصی هنر	محمد رضا کمره‌ای	۱۳۹۰	مشق هنر
۵	فرهنگ وازگان تخصصی هنر	محمد حسن ابانتی	۱۳۸۰	اسلیمی

شماره درس: ۲۱ نام درس: رمز و نماد در هنرهای اسلامی ایران

نام انگلیسی: *Symbol and Code in Iranian Islamic Art*

تعداد واحد			
تعداد واحد آزمایشگاهی: --- تعداد ساعت: ---	تعداد واحد کارگاهی: --- تعداد ساعت: ---	تعداد واحد عملی: --- تعداد ساعت: ---	تعداد واحد نظری: ۲ تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس			
☒ تخصصی	☒ اختباری	☐ پایه	☐ اصلی
درس های پیش نیاز: ---			
درس های هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
☒ آیا پیش از امتحان کتبی دارد؟ ☒ خیر	☐ آیا پیش از امتحان کتبی دارد؟ ☐ بله	☒ آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☒ خیر	☐ آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ ☒ خیر
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ روش تدریس: این درس با استفاده از تصاویر مختلف و رایانه و به کارگیری شبکه اینترنت و مشارکت دانشجویان تدریس می شود			

هدف درس:

آشنایی با مفاهیم رمزی و نمادین در هنرهای اسلامی.

رئوس مطالعه:

۱. تعریف رمز، نماد، اشاره، تمثیل، هنرنمادین
۲. بررسی مفاهیم نقوش نمادین هندسی در هنرهای مختلف اسلامی
۳. بررسی مفاهیم نقوش نمادین گیاهی در هنرهای مختلف اسلامی
۴. بررسی مفاهیم نقوش نمادین حیوانی در هنرهای مختلف اسلامی
۵. بررسی مفاهیم نقوش نمادین انسانی در هنرهای مختلف اسلامی
۶. بررسی مفاهیم نجومی در نقوش آثار اسلامی
۷. بررسی مفاهیم مذهبی در نقوش آثار اسلامی
۸. بررسی مفاهیم عرفانی در نقوش آثار اسلامی
۹. بررسی نقش ادبیات در شکل گیری نقوش آثار مختلف اسلامی.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	هنر و نماد‌گرایی متنی	صالح طباطبائی	۱۳۸۹	مؤسسه تالیف، ترجمه و نشر آثار هنری، متن
۲	(مجموع مقالات تحقیقی)	جلال ستاری	۱۳۷۱	سروش
۳	اسطوره و رمز: مجموعه مقالات	جلال ستاری	۱۳۷۴	سروش
۴	هنر مقدس	تیتوس بورکهارت	۱۳۸۹	سروش
۵	اورنگ: مجموعه مقالات درباره مبانی نظری هنر	حسن بلخاری فهی	۱۳۸۸	سوره مهر

شماره درس: ۲۲ نام درس: آشنایی با هنرهای سنتی ایران

نام انگلیسی: *Acquaintance With Traditional Iranian Art*

تعداد واحد			
تعداد واحد آزمایشگاهی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد نظری: ۲
تعداد ساعت			
تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس			
☐ جبرانی	☒ اختباری	☐ پایه	☐ تخصصی
دروس های پیش نیاز: ---			
دروس های هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
☒ آیا پرورش عملی دارد؟ خیر	☐ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بله	☐ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بله	☒ آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ بله
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد خیر			
روش تدریس: این درس با استفاده از تصاویر مختلف و رایانه و به کارگیری شبکه اینترنت و مشارکت دانشجویان تدریس می شود.			

هدف درس:

آشنایی با انواع هنرهای سنتی موجود در ایران جهت تقویت روح جستجو و تحقیق در هنرهای اسلامی.

رؤوس مطالب:

- آشنایی با تعاریف و ویژگی های هنرهای سنتی، طبقه بندی و انواع و اقسام آن
- بررسی سیر تحول و تطور کلی هنرهای سنتی از دیرباز تا کنون همراه با فراز و فرودهای آن در ادوار مختلف
- آشنایی با تعاریف و ویژگی های هنرهای صناعی و تاریخچه آن
- آشنایی با انواع صنایع دستی رایج در ایران شامل ناجی، رنگرزی، رو دوزی ها و چاپ های سنتی، یافته های داری و زیراندازهای سنتی، فلز کاری، صنایع دستی چوبی، نگارگری، پایه ماشه، سفال و سرامیک و... همراه با تأکید بر طرح ها و نقوش، رنگ ها، مواد اولیه مصرفی و ابزار کار و هترمندان بر جسته و ویژگی های کاری آنها
- آشنایی با معماری سنتی ایران و هنرهای مرتبط با آن از نظر ویژگی ها، سیر تحول و تطور و نیز خصوصیات و ظرایف و دقایق هنرهای وابسته و مرتبط نظیر: کاشی کاری، گچ بری، آئینه کاری، گره چینی و....

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	آشنایی با هنرهای سنتی ایران	زهرا تجویدی	۱۳۸۶	دانشگاه پیام نور
۲	هنرهای سنتی ایران	محمد ستاری	۱۳۶۸	نشر شکوفه
۳	تجلی نور در هنرهای سنتی ایران	حسین یاوری	۱۳۸۴	سورة مهر: پژوهشگاه فرهنگ و هنر اسلامی
۴	مبانی هنر سنتی نوین	هیئت علمی مؤسسه کمال نور	۱۳۸۰	کمال نور
۵	آشنایی با هنرهای سنتی	حسین یاوری	۱۳۸۸	صبا سحر

شماره درس: ۲۳ نام درس: تبلیغات و بازاریابی الکترونیکی (آی-تی)

نام انگلیسی: Advertising and Marketing e (I-T)

تعداد واحد				
تعداد واحد آزمایشگاهی: —	تعداد واحد کارگاهی: —	تعداد واحد عملی: —	تعداد واحد نظری: ۲	تعداد ساعت: ۳۲
تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —	تعداد ساعت: —		تعداد ساعت: —
نوع درس				
☐ تخصصی	☒ اخباری	☐ پایه	☐ اصلی	☐ جبرانی
				درس های پیش نیاز: —
				درس های هم نیاز: —
روش ارزیابی				
☐ خیر ☒ بله	☐ خیر ☒ بله	☐ خیر ☒ بله	☐ خیر ☒ بله	آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟
				آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟
				آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟
روش تدریس: این درس با استفاده از رایانه و نرم افزار های مناسب و به کارگیری شبکه اینترنت و مشارکت دانشجویان تدریس می شود				

هدف درس:

آشنایی عملی با شیوه های نوین بازاریابی و تبلیغات در عرصه هنرهای سنتی اسلامی.

رئوس مطالب:

۱. آشنایی با فن آوری های نوین در عرصه تبلیغات کالا (اینترنت، ایمیل، پیامک و...)
۲. بررسی نقش اینترنت در افزایش تولید، فروش و بهره وری در سایر کشورها
۳. بررسی نقش اینترنت در بازاریابی و تبلیغات در دوره معاصر
۴. آسیب شناسی مزایا و معایب استفاده از اینترنت در عرصه هنرهای اسلامی
۵. آشنایی عملی با نحوه طراحی وب های مناسب برای عرصه تبلیغات، بازاریابی و فروش در دنیای مجازی
۶. آشنایی عملی در استفاده از فن آوری اطلاعات در عرصه استفاده بهینه از اینترنت، از تجارت دیگران و نحوه ثبت سفارش و...
۷. آشنایی عملی دانشجو مبنی بر نحوه تبلیغات آثار تولیدی در عرصه اینترنت.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	استسارات
۱	ایترنت	داود مفاخری،	۱۳۸۹	سخنگده
۲	مجموعه کلید طلایی اینترنت	فرزان مجیدفر	۱۳۸۷	شرکت نشر الکترونیکی و اطلاع رسانی جهان رایانه امین
۳	چند رسانه‌ای دیجیتال	احمد فراهی، رامین مولاناپور	۱۳۸۹	تبی نگر
۴	ای.تی.در ارتباطات	یان گراهام / مجید عمیق	۱۳۸۵	افق
۵	ایترنت	مسعود سعیدی	۱۳۸۶	کانون فرهنگی آموزش

شماره درس: ۲۴ نام درس: تاریخ و مکاتب خوشنویسی اسلامی

نام انگلیسی: *The Schools of Islamic Calligraphy*

تعداد واحد			
تعداد واحد آزمایشگاهی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد نظری: ۲
تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس			
☐ تخصصی	☒ اختیاری	☐ پایه	☐ اصلی
درس های پیش نیاز: ---			
درس های هم نیاز: ---			
روش ارزیابی			
☒ خیر	☐ بله	☐ بله	☒ خیر
آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟			
آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟			
آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟			
روش تدریس: این درس با استفاده از تصاویر مختلف و رایانه و مشارکت دانشجویان تدریس می شود			

هدف درس:

بررسی سیر تحول و تطور خوشنویسی در ایران و جهان اسلام.

رئوس مطالب:

۱. بررسی چگونگی شکل گیری خط در اوایل دوره اسلامی
۲. آشنایی با اصطلاحات خوشنویسی در جهان اسلام
۳. بررسی انواع خط کوفی و استادان آن
۴. بررسی ویژگی های خط کوفی مغربی و انواع آن
۵. بررسی ویژگی های خط کوفی مشرقی و انواع آن
۶. بررسی انواع خط نسخ، محقق، ریحان و استادان آن
۷. بررسی انواع خط ثلث، توقيع، رقاع و استادان آن
۸. بررسی انواع خط تعلیق و استادان آن
۹. بررسی انواع خط نستعلیق و استادان آن
۱۰. بررسی چگونگی تحول و تطور خط نستعلیق در دوره صفویه

۱۱. بررسی چگونگی تحول و تطور خط نستعلیق در دوره قاجاریه
۱۲. بررسی چگونگی شکل گیری خط شکته نستعلیق و استادان آن
۱۳. بررسی انواع خطوط تفتی و تزئینی و آشایی با استادان آن
۱۴. آشایی با خط نقاشی و استادان آن
۱۵. آشایی با استادان برجسته خوشنویسی در دوره معاصر (از اواخر دوره قاجار تا عصر حاضر).

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	هنرهای کتابت و خوشنویسی	هادی حاجی آفاجانی	۱۳۸۲	منادی تربیت
۲	میر خط و کتابت و هنر کتابنگاری ایران در دوران اسلامی	هاشم حبیبی	۱۳۸۸	محقق اردبیلی
۳	تاریخ کتاب از کهن ترین دوران تا عصر حاضر	سوند دال	۱۳۷۲	آستان قدس رضوی
۴	کتاب آرایی در تمدن اسلامی	نجیب مایل هروی	۱۳۷۲	بنیاد پژوهش‌های اسلامی
۵	هنرهای کتابت و خوشنویسی	هادی حاجی آفاجانی	۱۳۸۲	منادی تربیت

شماره درس: ۲۵ نام درس: تاریخ نگارگری در ایران نام انگلیسی:

تعداد واحد				
تعداد واحد آزمایشگاهی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد عملی: ---	تعداد واحد نظری: ۲	تعداد ساعت: ۳۲
نوع درس				
☒ تخصصی	☒ اخباری	☐ پایه	☐ اصلی	☐ جبرانی
درس های پیش نیاز: ---				
درس های هم نیاز: ---				
روش ارزیابی				
☒ خیر	☐ بله	☐ آیا پروردۀ عملی دارد؟	☒ خیر	☐ بله
☒ خیر	☐ بله	آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟	☒ خیر	☐ بله
		آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟		
روش تدریس: این درس با استفاده از تصاویر مختلف و به کارگیری رایانه و شبکه اینترنت و مشارکت دانشجویان تدریس می شود				

هدف درس:

آشنایی و بررسی سیر تحول و تطور نقاشی و نگارگری در ادوار مختلف تاریخ در ایران.

رئوس مطالب:

۱. آشنایی با نقاشی صخره‌ای پیش از تاریخ در ایران
۲. آشنایی با نقاشی سفالیه‌های پیش از تاریخ در ایران (سیلک، شوش و...)
۳. آشنایی با نقش و نگارهای ایلامی
۴. آشنایی با نقش نگارهای (ماد، هخامنشی، سلوکی و اشکانی)
۵. نقاشی دوره ساسانی و تأثیر نقاشی مانوی بر نقاشی دوره اسلامی
۶. آشنایی با نقاشی در قرون اولیه اسلامی (اموی و عباسی) و مکتب بغداد
۷. آشنایی با نگارگری مکتب سلجوقی
۸. آشنایی با نگارگری مکتب تبریز در دوره ایلخانی
۹. آشنایی با مکتب شیراز
۱۰. آشنایی با مکتب هرات در دوره تیموری

۱۱. آشنایی با مکتب بخارا

۱۲. آشنایی با مکاتب صفوی (تبریز ۲، قزوین، مشهد و اصفهان)

۱۳. آشنایی با مکاتب زند و قاجار.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	تاریخ تحلیلی هنر نگارگری ایرانی	پیتون، لارنس و ویلکینسون، ج. وس و گری، بازیل	۱۳۸۹	امیر کبیر
۲	نقاشی ایران از دیر باز تا امروز	روئن پاکاز	۱۳۸۶	ذربن و سیمین
۳	سیر و صور نقاشی ایران	آرتور ایهام پوب	۱۳۸۴	مولی
۴	نگاهی به هنر نقاشی ایران از آغاز تا قرن دهم هجری	اکبر تجویدی	۱۳۸۵	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۵	مکاتب نگارگری ایران	محمدعلی رجبی	۱۳۸۴	سورة مهر

شماره درس: ۲۶ نام درس: کارآفرینی هنر نام انگلیسی: Art Entrepreneurship

تعداد واحد				
تعداد واحد آزمایشگاهی: ---	تعداد واحد کارگاهی: ---	تعداد واحد عملی: ---	تعداد ساعت: ---	تعداد واحد نظری: ۲
نوع درس				
☐ تخصصی	☒ اختیاری	☐ پایه	☐ اصلی	☐ جبرانی
دروس پیش نیاز: ---				
دروس هم نیاز: ---				
روش ارزیابی				
☒ آیا بروزه عملی دارد؟ خیر	☐ آیا پایان ترم امتحان کتبی دارد؟ بله	☐ آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ بله	☒ آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟ خیر	☐ آیا میان ترم امتحان کتبی دارد؟ بله
روش تدریس: ارائه شفاهی، استفاده از رایانه و سایر وسائل کمک آموزشی و مباحثه گروهی				

هدف درس:

آشنایی با مفاهیم بنیادی و عملیاتی کارآفرینی هنر با توجه به کسب و کارها و مدیریت هنری.

رئوس مطالب:

چیستی کارآفرینی هنری / تفاوت کارآفرینی هنری با کارآفرینی صنعتی و سازمانی / ویژگی های کارآفرین هنری / آموزش و تربیت کارآفرین هنری / دولت و سازمان های خصوصی در ارتباط با کارآفرینی هنر / نوشتن طرح تجاری در حوزه هنر / نحوه اداره یک بنگاه هنری / آشنایی با صنایع خلاق / آینده کارآفرینی هنر / آشنایی با سرمایه فرهنگی / آشنایی با کارآفرینان برجهسته هنری / آشنایی با مالکیت معنوی / منابع مالی در کسب و کار هنری / بازاریابی کالاهای هنری / نمایشگاهها و وقایع هنری مهم.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	کارآفرینی هنری و توسعه اقتصادی	رونی فلیپس / شش جوانی	۱۳۹۱	نازوان
۲	درآمدی به اقتصاد هنر، چرا بی فقر هنرمندان	هانس اینگ / شش جوانی	۱۳۹۰	دانشگاه هنر اصفهان
۳	کارآفرینی	پورداریانی / عزیزی	۱۳۸۷	محراب قلم

تحقیقات نظری	۱۳۸۷	مری کالتر / شش جوانی	کارآفرینی در عمل	۴
امیر کبیر	۱۳۸۵	هیگیز / پورداریانی	کارآفرینی: ۱۰۱ تکپک حل خلاق مسئله	۵
Smith Institute	۲۰۰۰	Kirkpatrick, San, leadbetter	<i>The new entrepreneurs: Seminar ۱: cultural entrepreneurship</i>	۶
Utrecht University	۲۰۰۸	G. Hagoort	<i>Cultural Entrepreneurship: on the freedom to create art and the freedom of enterprise</i>	۷
Eburon	۲۰۰۴	Giep Hagoort	<i>Art Management: Entrepreneurial Style</i>	۸
Allworth Press	۲۰۰۹	Edward Winkleman	<i>How to Start and Run a Commercial Art Gallery</i>	۹
Edward Elgar	۲۰۰۰	Ruth Towse	<i>Cultural Economics: the arts, heritage and the media industries</i>	۱۰
Edward Elgar Publishing	۲۰۰۲	Ruth Towse	<i>A Handbook of Cultural Economics</i>	۱۱
Springer	۱۹۹۴	A.T. Peacock and I. Rizzo	<i>Cultural Economics and Cultural Policies</i>	۱۲
Harvard University Press	۲۰۰۲	Richard E. Caves	<i>Creative Industries: Contracts between Art and Commerce</i>	۱۳
Routledge	۲۰۰۲	Andrew Beck	<i>Cultural Work: Understanding the Cultural Industries</i>	۱۴
Duke University Press Books	۲۰۰۰	Craufurd D. Goodwin et al	<i>Economic Engagements with Art (History of Political Economy Annual Supplement)</i>	۱۵
Columbia University Press	۱۹۹۳	Pierre Bourdieu and Randal Johnson	<i>The Field of Cultural Production</i>	۱۶
Basic Books	۲۰۰۷	William Dyer - Grampp	<i>Pricing the Priceless: Art, Artists and Economics</i>	۱۷
Cambridge University Press	۲۰۱۰	C. D. Throsby	<i>The Economics of Cultural Policy</i>	۱۸

<i>University of Queensland Press</i>	٢٠٠٨	<i>Ruth Rentschler</i>	<i>The Entrepreneurial Arts Leader: Cultural Policy, Change and Reinvention</i>	١٩
<i>Oxford University Press</i>	٢٠٠٨	<i>Alan Peacock and Ilde Rizzo</i>	<i>The Heritage Game: Economics, Policy, and Practice</i>	٢٠
<i>Springer</i>	٢٠٠٧	<i>Bruno S. Frey</i>	<i>Arts & Economics: Analysis & Cultural Policy</i>	٢١
<i>Capital Letters Press</i>	٢٠٠٩	<i>Ron Davis</i>	<i>Art Dealer's Field Guide: How to Profit in Art, Buying and Selling Valuable Paintings</i>	٢٢
<i>Allen & Unwin</i>	٢٠٠٨	<i>Michael Reid</i>	<i>How to Buy and Sell Art</i>	٢٣
<i>Holt Paperbacks</i>	٢٠٠٩	<i>Caroll Michels</i>	<i>How to Survive and Prosper as an Artist: Selling Yourself Without Selling Your Soul</i>	٢٤
<i>Allworth Press</i>	٢٠٠٩	<i>Daniel Grant</i>	<i>Selling Art Without Galleries: Toward Making a Living from Your Art</i>	٢٥
<i>University Of Chicago Press</i>	١٩٩٨	<i>Stuart Plattner</i>	<i>High Art Down Home: An Economic Ethnography of a Local Art Market</i>	٢٦
<i>Capital Letters Press</i>	٢٠٠٩	<i>Ron Davis</i>	<i>Art Dealer's Field Guide: How to Profit in Art, Buying and Selling Valuable Paintings</i>	٢٧
<i>Kogan Page</i>	٢٠١٠	<i>James Goodwin</i>	<i>The International Art Markets: The Essential Guide for Collectors and Investors</i>	٢٨

شماره درس: ۲۷ نام درس: اقتصاد هنر نام انگلیسی: Art Economics

تعداد واحد				
تعداد واحد آزمایشگاهی: --- تعداد ساعت: ---	تعداد واحد کارگاهی: --- تعداد ساعت: ---	تعداد واحد عملی: --- تعداد ساعت: ---	تعداد واحد نظری: ۲ تعداد ساعت: ۳۲	
نوع درس				
☐ تخصصی	☒ اختیاری	☐ پایه	☐ اصلی	☐ جبرانی
				دروس پیش نیاز: ---
				دروس هم نیاز: ---
روش ارزیابی				
☒ خیر	☐ بله	☐ خیر	☒ بله	☐ خیر
☒ خیر	☐ بله	☐ بله	☐ خیر	آیا به بازدید و سفر علمی نیاز دارد؟
روش تدریس: ارائه شفاهی استاد با مشارکت دانشجو و استفاده از وسائل کمک آموزشی				

هدف درس:

آشنایی با مقاهیم اولیه و اساسی علم اقتصاد و کاربرد آن در هنر.

رئوس مطالب:

- مفهوم و مبانی اقتصاد هنر
- جایگاه موضوع هنر در اقتصاد
- هنر و فرهنگ در تاریخ تفکر اقتصادی
- مفهوم سرمایه و انواع آن
- رباطه متقابل اقتصاد و هنر
- بررسی رفتار مصرف کنندگان کالاهای هنری
- مفهوم تقاضا در اقتصاد هنر
- بررسی رفتار تولید کنندگان کالای هنری
- مفهوم عرضه در اقتصاد هنر
- مفهوم بازار در اقتصاد هنر
- عرضه و تقاضای کالای هنری
- بازار محصولات هنری
- چگونگی تعیین قیمت در بازار کالای هنری

۱۴. روش های تعیین قیمت و ارزش گذاری کالاهای هنری
۱۵. نوآوری و خلاقیت در بازار کالاهای هنری
۱۶. بازار کار و اشتغال تولیدکنندگان کالاهای هنری
۱۷. رابطه اقتصاد و کالاهای هنری
۱۸. تأثیر بازار کالاهای هنری بر رشد اقتصاد محلی و منطقه
۱۹. مالکیت و حقوق مادی و معنوی کالاهای هنری.

منابع اصلی:

ردیف	نام کتاب	مؤلف یا مترجم	سال نشر	انتشارات
۱	درآمدی به اقتصاد هنر، چرا بی فقر هنرمندان	هاتس اینگ / شش جوانی	۱۳۹۰	دانشگاه هنر اصفهان
۲	اقتصاد فرهنگ و هنر	جنیز برگ منگر / محمد یگی	۱۳۷۹	باز
۳	کلیات علم اقتصاد	مهندی نقوی	۱۳۸۱	کوهسار
۴	The Economics of Art and Culture	James Hellbrun Charles M. Gray	۲۰۰۴	Cambridge university press
۵	Measuring the Value of Culture Methods and Examples in Cultural Economics	Jeanette D. Snowball	۲۰۰۸	Springer
۶	The Lost Art of Economics: Essays on Economics and the Economics Profession	Lall B. Ramrattan	۲۰۰۳	Edward Elgar
۷	The Value of Culture: On the Relationship between Economics and Arts	Arjo Klamer	۱۹۹۷	Amsterdam University Press
۸	Arts & Economics: Analysis & Cultural Policy	Bruno s.frey	۲۰۰۳	Springer
۹	Handbook of the Economics of Art and Culture (Handbooks in Economics)	Victor a ginsburgh and David theroby	۲۰۰۶	North Holland
۱۰	Advanced Strategies for Marketing Art: Innovative Ways to Boost Your Art Career	Smith founded	۲۰۱۱	ArtNetwork
۱۱	Selling Art, The Art of Creative Selling	Robert Regis Dvorák	۲۰۰۹	Art Network
۱۲	Art marketing ۱۰۱ (۱ st Edition)	Constance Smith	۲۰۰۷	Art Network
۱۳	Art Marketing handbook (۷ th Edition): Art Marketing in the ۲۱ st Century	Florence J. Goodman Calvin J. Goodman	۲۰۰۷	Gee Tee Bee
۱۴	Successful Fine Art Marketing	Marcia Layton	۱۹۹۳	Sutton McCallister

Rhinegold	١٩٩٤	Keith Diggle	<i>Arts Marketing</i>	١٥
Butterworth-Heinemann	٢٠٠٣	Elizabeth Hill Cathrine O'Sullivan Terry O'sullivan	<i>Creative Arts Marketing</i>	١٦
Praeger	١٩٨٠	Micheal P. Mokwa	<i>Marketing The Arts</i>	١٧
Paul & Co Pub Consortium	١٩٩٤	Francois Colbert	<i>Marketing Culture and the Arts</i>	١٨
Emerald Group	٢٠٠١	James Hellbrun Charles M. Gray	<i>The Economics of Art and Culture</i>	١٩
Gregg Revivals	١٩٩٣	C. D., Glenn Alexander Withers	<i>The economics of the performing arts</i>	٢٠
Jossey-Bass	٢٠٠٩	Joanne Scheff Bernstein and Philip Kotler	<i>Arts Marketing Insights: The Dynamics of Building and Retaining Performing Arts Audiences</i>	٢١
Focal Press	٢٠١٠	James Alburger	<i>The Art of Voice Acting, Fourth Edition: The Craft and Business of Performing Voiceover</i>	٢٢
Oxford University Press	٢٠٠٨	Alan Peacock and Ilde Rizzo)	<i>The Heritage Game: Economics, Policy, and Practice</i>	٢٣
Edward Elgar Pub	٢٠٠١	by Stale Navrud and Richard C. Ready	<i>Valuing Cultural Heritage: Applying Environmental Valuation Techniques to Historic Buildings, Monuments and Artifacts</i>	٢٤
World Bank	٢٠٠١	World Bank	<i>Cultural Heritage and Development: A Framework for Action in the Middle East and North Africa</i>	٢٥
Princeton University Press	٢٠٠٨	Elizabeth Currid	<i>The Warhol Economy: How Fashion, Art, and Music Drive New York</i>	٢٦
Emerald Group	٢٠٠٣	Victor Ginsburgh	<i>Economics of Art and Culture, (Contributions to Economic Analysis)</i>	٢٧
Salzburg	١٩٩٤	Olln robimu and Charles a. hiley	<i>The Arts in the World Economy: Public Policy and Private Philanthropy for a Global Cultural Community</i>	٢٨

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۴	* فصل اول - مشخصات کلی، برنامه مقدمه .....
۴	تعریف، هدف و ضرورت .....
۵	نقش و توانایی .....
۵	طول دوره و شکل نظام درسی .....
۶	شرایط ورود .....
	* فصل دوم - جداول برنامه‌های درسی
۷	جدول شماره (۱) دروس پیش‌نیاز کارشناسی ارشد هنر اسلامی .....
۷	جدول شماره (۲) دروس اصلی کارشناسی ارشد هنر اسلامی .....
	جدول شماره (۳) دروس تخصصی کارشناسی ارشد هنر اسلامی
۸	با گرایش سفال و سرامیک .....
	جدول شماره (۴) دروس تخصصی کارشناسی ارشد هنر اسلامی
۸	با گرایش هنر و صنایع چوبی .....
	جدول شماره (۵) دروس تخصصی کارشناسی ارشد هنر اسلامی
۹	با گرایش نگارگری .....
	جدول شماره (۶) دروس تخصصی کارشناسی ارشد هنر اسلامی
۹	با گرایش هنر و صنایع فلزی .....
۱۰	جدول شماره (۷) دروس اختیاری کارشناسی ارشد هنر اسلامی .....
	* فصل سوم - سرفصل دروس

فصل اول

مشخصات کلی برنامه

بسم الله الرحمن الرحيم

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد هنر اسلامی

مقدمه:

هنر ایران در دوره اسلامی به دلیل ویژگی‌های خاص خود، ارزش و اعتبار بسیار زیادی را در عرصه فرهنگی و تمدن اسلامی به خود معطوف کرده است. مواردی از قبیل حضور همه‌جانبه آن در جامعه اسلامی و مردمی بودن آن، ارزش‌های محتوایی و شاخصه‌های زیباشناصی آن و... باعث شده است تا بسیاری از مستشرقین در این زمینه تحقیق و تفحص وسیعی انجام دهند. متأسفانه در آموزش‌های آکادمیک ایران تاکنون تلاشی در جهت راهاندازی این رشته انجام نگرفته است. بسیاری از کشورهای جهان اسلام که سهم کمتری در شکل‌گیری هنر اسلامی داشته‌اند از مدت‌ها پیش در سطح دکترای تخصصی به آموزش این هنر در دانشگاه‌های معتبر خود پرداخته‌اند. ناگفته نماند دانشگاه‌های معتبر غربی از قبیل آکسفورد، کمبریج، نیویورک و... هم‌اکنون در سطوح بالا به تدریس و پژوهش هنرهای اسلامی مشغول هستند.

راهاندازی رشته کارشناسی ارشد هنر اسلامی با توجه به این حقیقت است که هنر اسلامی متاثر از جهان‌بینی اسلامی می‌باشد و هنرمند مسلمان در این اثر هنری، مهارت فنی را با معرفت دینی در می‌آمیزد. کار هنری او علاوه بر ایجاد تفاهم و تعامل در صورت و معنا، به نیازهای مادی و روحی انسان هم توجه دارد، این مقوله می‌تواند از اهم برنامه‌های گروه هنر آموزش عالی باشد. مطمئناً راهاندازی این رشته در جهت هویت پخشیدن به فرهنگ و هنر جامعه اسلامی بسیار راهگشا خواهد بود.

طراحی دوره کارشناسی ارشد هنر اسلامی براساس چهار گرایش در شاخه‌های مختلف سفال و سرامیک - هنر و صنایع چوبی - نگارگری - هنر و صنایع فلزی انجام یافته است. دانشجو براساس علاقمندی یکی از گرایش‌ها را انتخاب و ضمن گذراندن واحدهای نظری موردنیاز تبحر و مهارت لازم را در یکی از رشته‌های هنر اسلامی به دست خواهد آورد.

تعريف، هدف و ضرورت:

دوره کارشناسی ارشد هنر اسلامی یکی از دوره‌های آموزش عالی است که هدف و ضرورت آن به قرار زیر است:

- ۱- معرفی و شناسایی ویژگی‌های هنر اسلامی و آشنا شدن افسار مختلف جامعه با میراث و هویت فرهنگی و هنری خویش؛
- ۲- تلاش برای شناخت ارزش‌های هنر اسلامی با توجه به نیازها و امکانات روز و خواسته‌های آینده؛
- ۳- کوشش در جهت نوآوری‌ها، در زمینه هنر اسلامی ایران مطابق با امکانات موجود و شرایط زمانی.

نقش و توانایی:

- ۱- تربیت کارشناسان ارشد آگاه و محقق جهت دست یابی به جنبه‌های عملی و نظری رشته‌های مختلف هنر اسلامی؛
- ۲- احیاء و کاربرد هنر اسلامی مطابق با شرایط خاص جامعه در کلیه سطوح آن؛
- ۳- ایجاد شرایط مناسب برای تحقق رشد و خلاقیت هنر اسلامی؛
- ۴- توسعه شاخه‌های مختلف هنر اسلامی جهت ایجاد شغل در حوزه هنرهای کاربردی و عرضه آثار هنری ایران در بازارهای جهانی و ایجاد شغل در تولید آثار اصیل هنر اسلامی؛
- ۵- جلوگیری از انحطاط میراث هنری بجای مانده و حفظ آنها به عنوان مظاهر هنر اسلامی؛
- ۶- تلاش در جهت شناخت شاخصه‌ها و ارزش‌های جاودانه هنر اسلامی و بکارگیری آنها جهت هویت پنهانیدن به جامعه اسلامی امروز از طریق ایجاد فضای اسلامی همانند آرایش شهری، طراحی لباس و... به عنوان مظاهر تمدن اسلامی در یک جامعه اسلامی.

طول دوره و شکل نظام درسی:

طول متوسط دوره کارشناسی ارشد هنر اسلامی ۲ سال و یا ۴ نیمسال تحصیلی است.

تعداد واحدهای درسی این دوره ۳۲ واحد به شرح زیر می‌باشد:

۱۸ واحد	دورس اصلی و تخصصی
۸ واحد	دورس اختیاری
۶ واحد	پایان‌نامه

۳۲ واحد

جمع

شرایط ورود:

تمامی دارندگان کارشناسی رشته‌های هنری پس از قبولی امتحان ورودی و مصاحبه می‌توانند در این رشته (کارشناسی ارشد هنر اسلامی) تحصیل کنند.

فصل دوم

جداول برنامه‌های درس

جدول شماره (۱)

دروس پیش‌نیاز کارشناسی ارشد هنر اسلامی

کد	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت					پیش‌نیاز یا زمان ارائه درس		
			کارگاهی	عملی	نظری	جمع	کارگاهی	عملی	نظری	
۰۳	آشنایی با کامپیوتر	۲	-	۳۲	۱۶	۴۸	-	-	-	۰۱
	آشنایی با فرهنگ و ادبیات ایران	۲	-	-	۳۲	۳۲	-	-	-	۰۲
	هنر در تمدن اسلامی (۱)	۲	-	-	۳۲	۳۲	-	-	-	۰۳
	هنر در تمدن اسلامی (۲)	۲	-	-	۳۲	۳۲	-	-	-	۰۴
	روش تحقیق	۲	-	۳۲	۱۶	۴۸	-	-	-	۰۵
	شناخت و ارزیابی کاربردی هنر اسلامی ایران (۱)	۲	-	۳۲	۱۶	۴۸	-	-	-	۰۶
	شناخت و ارزیابی کاربردی هنر اسلامی ایران (۲)	۲	-	۳۲	۱۶	۴۸	-	-	-	۰۷
	شناخت و ارزیابی کاربردی هنر اسلامی ایران (۳)	۲	-	۳۲	۱۶	۴۸	-	-	-	۰۸
		۱۶	جمع واحدها							

جدول شماره (۲)

دروس اصلی کارشناسی ارشد هنر اسلامی

کد	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت					پیش‌نیاز		
			کارگاهی	عملی	نظری	جمع	کارگاهی	عملی	نظری	
۰۹، ۱۰، ۱۱ و ۱۲	هنر از منظر حکمت - فلسفه و کلام اسلامی	۲	-	-	۳۲	۳۲	-	-	-	۰۹
	مبانی زیبایی‌شناسی هنر اسلامی	۲	-	-	۳۲	۳۲	-	-	-	۱۰
	مطالعات تطبیقی هنر اسلامی	۲	-	-	۳۲	۳۲	-	-	-	۱۱
	رمز و نماد در هنرهای اسلامی ایران	۲	-	-	۳۲	۳۲	-	-	-	۱۲
	جمع	۸	-	-	۱۲۸	۱۲۸	-	-	-	

جدول شماره (۳)

دروس تخصصی کارشناسی ارشد هنر اسلامی
با گرایش سفال و سرامیک

پیشیاز یا زمان ارائه درس	ساعت					تعداد واحد	عنوان درس	کد
	کارگاهی	عملی	نظری	جمع				
۱۳	۹۶	—	—	۹۶	۲	کارگاه سفال (۱)	۱۳	
	۹۶	—	—	۹۶	۲			۱۴
	۱۴۴	—	—	۱۴۴	۳	کارگاه لعب	۱۵	
	۱۴۴	—	—	۱۴۴	۳	کارگاه نقاشی روی سفال	۱۶	
	—	۶۴	۳۲	۹۶	۶			۱۷
		۴۸۰	۶۴	۳۲	۵۷۶	۱۶	جمع	

* دانشجو می‌تواند در ترم سوم تحصیلی واحد پایان‌نامه را انتخاب نماید.

جدول شماره (۴)

دروس تخصصی رشته کارشناسی ارشد هنر اسلامی
با گرایش هنر و صنایع چوبی

پیشیاز یا زمان ارائه درس	ساعت					تعداد واحد	عنوان درس	کد
	کارگاهی	عملی	نظری	جمع				
۱۹ و ۱۸	۹۶	—	—	۹۶	۲	کارگاه معرف و مشبک چوب	۱۸	
	۹۶	—	—	۹۶	۲			۱۹
	۹۶	—	—	۹۶	۲	کارگاه منبت چوب	۲۰	
	۹۶	—	—	۹۶	۲			۲۱
	۹۶	—	—	۹۶	۲	کارگاه منبت - معرف چوب (۱)	۲۲	
	—	۶۴	۳۲	۹۶	۶			۱۷
		۴۸۰	۶۴	۳۲	۵۷۶	۱۶	جمع	

جدول شماره (۵)

دروس تخصصی رشته کارشناسی ارشد هنر اسلامی
با گرایش نگارگری

پیشیاز یا زمان ارائه درس	ساعت				تعداد واحد	عنوان درس	کد
	کارگاهی	عملی	نظری	جمع			
۲۳	۹۶	—	—	۹۶	۲	کارگاه نگارگری (۱)	۲۳
	۹۶	—	—	۹۶	۲	کارگاه نگارگری (۲)	۲۴
	۹۶	—	—	۹۶	۲	کارگاه تذهیب	۲۵
	۹۶	—	—	۹۶	۲	کارگاه گل و مرغ سازی	۲۶
	۹۶	—	—	۹۶	۲	کارگاه بوم سازی سنتی	۲۷
	—	۶۴	۳۲	۹۶	۶	پایان نامه	۱۷
	۴۸۰	۶۴	۳۲	۵۷۶	۱۶	جمع	

جدول شماره (۶)

دروس تخصصی رشته کارشناسی ارشد هنر اسلامی
با گرایش هنر و صنایع فلزی

پیشیاز یا زمان ارائه درس	ساعت				تعداد واحد	عنوان درس	کد
	کارگاهی	عملی	نظری	جمع			
۲۸	۹۶	—	—	۹۶	۲	کارگاه قلمزنی (۱)	۲۸
	۹۶	—	—	۹۶	۲	کارگاه قلمزنی (۲)	۲۹
	۹۶	—	—	۹۶	۲	کارگاه ملیله	۳۰
	۹۶	—	—	۹۶	۲	کارگاه مینا	۳۱
	۹۶	—	—	۹۶	۲	کارگاه ساخت زیور آلات	۳۲
	—	۶۴	۳۲	۹۶	۶	پایان نامه	۱۷
	۴۸۰	۶۴	۳۲	۵۷۶	۱۶	جمع	

جدول شماره (٧)

دروس رشته کارشناسی ارشد هنر اسلامی

کد	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت				ارائه درس	پیشناز یا زمان
			کارگاهی	عملی	نظری	جمع		
۳۳	زبان تخصصی	۲	-	۳۲	۱۶	۴۸	-	
۳۴	نمایش در ایران	۲	-	-	۳۲	۳۲	-	
۳۵	بررسی و تجزیه و تحلیل مکاتب	۲	-	-	۳۲	۳۲	-	
۳۶	مبانی و مبادی اصول خطوط و نگارگری	۲	-	-	۳۲	۳۲	-	
۳۷	خوشنویسی اسلامی	۲	-	۳۲	۱۶	۴۸	-	
۳۸	روش‌های حفاظت و نگهداری شناخت بازارهای جهانی هنرهای اسلامی	۲	-	۳۲	۱۶	۴۸	-	
۳۹	اسیر تحول و تطور نقش و نمادها	۲	-	-	۳۲	۳۲	-	
۴۰	در هنرهای پیش از اسلام ایران	۲	-	-	۳۲	۳۲	-	۰۴
۴۱	کلرگاه درودگری و خراطی	۲۰	۹۶	-	-	۹۶	-	
۴۲	جایگاه هنرهای اسلامی در اقتصاد ایران	۲	-	-	۳۲	۳۲	-	
۴۳	کارگاه مدل و قالب	۲	۹۶	-	-	۹۶	-	۰۴
۴۴	کارگاه طراحی سنتی (۱)	۲	۹۶	-	-	۹۶	-	
۴۵	کارگاه طراحی سنتی (۲)	۲	۹۶	-	-	۹۶	-	
	کارگاه کاشی	۲	۹۶	-	-	۹۶	-	

فصل سوم

سرفصل دروس

آشنایی با کامپیوتر

کد درس: ۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با چگونگی استفاده از کامپیوتر با توجه به قابلیت‌های این وسیله به منظور افزایش کیفی و تسريع در طراحی شاخه‌های مختلف هنر اسلامی

سرفصل دروس:

- آموزش دانشجویان در جهت بهره‌برداری از قابلیت‌های کامپیوتر و به کارگیری آنها.
- آشنایی دانشجویان با نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای متناسب با رشته‌های مختلف در جهت طراحی، بارسازی، امکانات رنگی، ایجاد فضاهای سه‌بعدی و ...
- آشنایی با سیستم‌های اطلاع‌رسانی مراکز مهم هنر اسلامی، موزدها و ... در سراسر جهان.
- اجرای نمونه کارهای عملی با استفاده از کامپیوتر متناسب با روش‌ها و تکنیک‌های هنرهای مختلف اسلامی.

* ارزشیابی این درس از طریق ارزیابی فعالیت‌های انجام شده توسط دانشجو در طول نیمسال تحصیلی خواهد بود.

آشنایی با فرهنگ و ادبیات ایران

کد درس: ۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنهاد: ندارد

هدف: -

سرفصل دروس:

- تعریف فرهنگ و ادب و نسبت آن دو با یکدیگر.

الف - پیشنهاد ادب فارسی:

- خانواده زبان‌های هند و اروپایی و هند و ایرانی.

- اجمالی از تاریخ ایران از ورود اقوام آریایی به فلات ایران و تشکیل دولت‌های ماد و هخامنشی و دولت‌های پارت و ساسانی.

- فارسی میانه پارسیک - پهلواییک و زبان‌های میانه شرقی و بررسی آثار به جای مانده و اجمالی از ساختار آوایی و صرفی و نحوی فارسی میانه.

ب - تکوین و رشد زبان فارسی دری:

- اجمالی از فتح ایران توسط مسلمانان و تأثیر آن در تفکر قوم ایرانی

- تاسیس سلسله‌های ایرانی

- سیر از فارسی میانه پارسیک به فارسی دری

- ساختار آوایی - صرفی و نحوی زبان فارسی دری و نسبت آن با فارسی میانه

- بررسی نثر فارسی به لحاظ تطور آوایی و صرفی و نحوی

ج - شعر:

- شعر هجایی پیش از اسلام و شعر عروضی دوره اسلامی

- تأثیر شعر عروضی عرب بر شعر ایرانی

- قولی شعر فارسی قصیده - غزل - مثنوی - رباعی و ...

- نسبت صورت و معنا در شعر فارسی

- سبک خراسانی و شاعران آغازین زبان فارسی

- سبک عراقی و شاعران برجسته آن

- ظهور حافظ و تأثیر آن در ادب ایران

- سبک استعاره (هندي) و شاعران برجسته آن

- دوره قاجار و تاثیر تجدد و غربزدگی بر ایجاد شعر نو و نثر جدید فارسی

- بررسی ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی

- بررسی ادبیات انقلاب اسلامی

* ارزشیابی این درس از طریق برگزاری آزمون کتبی در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

هنر در تمدن اسلامی (۱)

کد درس: ۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مفاهیم، ویژگی‌ها و سیر تحول هنر اسلامی در کشورهای اسلامی و بررسی عوامل وحدت و مشترک میان آنها.

سرفصل دروس:

- آشنایی با مفاهیم هنر اسلامی

- شناخت خصوصیات معماری مسجدالله به عنوان اولین سرمشق و نمونه هنر اسلامی.

- آشنایی با خصوصیات هنر دوران امویان و عباسیان (معماری - کتاب‌آرایی - هنرهای صناعی).

- تأثیر هنر بیزانس و هنر ساسانی در هنر اسلامی (هنر دوران امویان و عباسیان).

- تأثیر هنر ساسانی بر هنر اسلامی، خصوصاً هنرهای صناعی.

- قبه الصخره و مسجد جامع دمشق به عنوان نخستین بناهای اسلامی متأثر از هنر بیزانس.

- تأثیر هنر اسلامی بر هنر بیزانس.

- آشنایی با ویژگی‌های هنر اسلامی در مصر (در دوره طولونی‌ها - فاطمیان - مملوک‌ها) با توجه به هنرهای: معماری و کتاب‌آرایی و هنرهای صناعی.

- آشنایی با ویژگی‌های هنر اسلامی در شمال افریقا (تونس - الجزایر - مراکش) با توجه به هنرهای: معماري - کتاب‌آرایی و هنرهای صناعی.

- آشنایی با ویژگی‌های هنر اسلامی در اسپانیا (اندلس و گرانادا) با توجه به هنرهای: معماری - کتاب‌آرایی و هنرهای صناعی.

- آشنایی با ویژگی‌های هنر اسلامی در آناتولی و عثمانی با توجه به هنرهای: معماری - کتاب‌آرایی و هنرهای صناعی.

- آشنایی با ویژگی‌های هنر اسلامی در هندوستان، چین و خاور دور با توجه به هنرهای: معماری - کتاب‌آرایی و هنرهای صناعی.

* این درس با ارائه فیلم و اسلاید و بازدید از بناهای اسلامی و موزه‌ها خواهد بود.

* ارزشیابی این درس به صورت ارائه کار تحقیق توسط دانشجویان و امتحان پایان‌ترم خواهد بود.

هنر در تمدن اسلامی (۲)

کد درس: ۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: هنر در تمدن اسلامی (۱)

هدف: آشنایی با مفاهیم و ویژگی‌های هنر اسلامی در ایران و بررسی سیر تحول و تطور آن.

سرفصل دروس:

آشنایی اجمالی با هنر ایران باستان (مادها - هخامنشیان - سلوکیان - اشکانیان و ساسانیان) در رشته‌های:
معماری، نقاشی و هنرهای صناعی.

- آشنایی با هنرهای اسلامی ایران در صدر اسلام: حکومت‌های منقارن (طاهریان - سامانیان - صفاریان -
غزنویان و آل بویه) در رشته‌های: معماری - هنرهای صناعی و نقاشی.

- آشنایی با هنرهای اسلامی دوره سلجوقی در رشته‌های: معماری (مساجد، مدارس، کاروانسراها)، هنرهای
صناعی و نقاشی.

- آشنایی با هنرهای اسلامی دوره ایلخانیان در رشته‌های: معماری (مساجد، مدارس، کاروانسراها) - مغارب
(گبد سلطانیه) - هنرهای صناعی - نقاشی و کتاب‌آرایی.

- آشنایی با هنرهای اسلامی دوره تیموریان در رشته‌های: معماری (مساجد، مدارس، کاروانسراها) -
هنرهای صناعی و کتاب‌آرایی.

- آشنایی با هنرهای اسلامی دوره صفویه در رشته‌های: معماری (مساجد، مدارس، کاروانسراها، کاخ‌ها) -
هنرهای صناعی و کتاب‌آرایی.

- آشنایی با هنرهای اسلامی دوره زندیه، افشاریه، قاجاریه در رشته‌های: معماری (مساجد، مدارس،
کاروانسراها، کاخ‌ها) - هنرهای صناعی و کتاب‌آرایی.

* این درس همراه با اسلاید و فیلم و بازدید از بنای‌های تاریخی خواهد بود.

* ارزشیابی این درس به صورت ارائه کار تحقیق توسط دانشجویان و امتحان پایان‌ترم خواهد بود.

روش تحقیق

گذ: ۰۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنبه‌یاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با اصول تحقیق و روش‌های آن و نهایتاً چگونگی پژوهش در زمینه انواع هنرهای اسلامی ایران.

سرفصل دروس:

- آشنایی با کلیات روش تحقیق.
- آشنایی با عراحل مختلف یک تحقیق.
- آشنایی با اصول برنامه تحقیق.
- آشنایی با عناصر اصلی روش تحقیق.
- آشنایی با طرح‌های تحقیق.
- آشنایی با روش‌های تحقیق
- آشنایی با عراحل روش تحقیق.
- آشنایی با روش‌های جمع‌آوری اطلاعات.
- آشنایی با چگونگی تهیه گزارش تحقیق.
- آشنایی با چگونگی تهیه مقاله.
- آشنایی با منابع مهم موجود در زمینه هنر اسلامی.

* در خاتمه دانشجویان موظف خواهند بود تحقیقی در رابطه با انواع هنرهای اسلامی - استاد کاران و هنرمندان و غیره ارانه

شناخت و ارزیابی کاربردی هنرهای اسلامی ایران (۱)

کد: ۰۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنبه: ندارد

هدف: کسب مهارت از طریق آشنایی عملی دانشجویان با مراحل ساخت و ایجاد در رشته‌های نگارگری، کتابت و کتاب آرایی و هنرهای لامپ و کسب مهارت در تعیین سبک، قدمت و نکات فنی آنها.

سرفصل دروس:

رشته‌های نگارگری شامل: تذهیب و شعیر - نگارگری - نقاشی قهوه خانه‌ای - طراحی فرش - طراحی پارچه و هنر کتابت شامل: صفحه آرایی - خوشنویسی - صحافی - جلدسازی و هنرهای لامپ شامل: قلمدان‌سازی و جلدسازی است. این درس به منظور کسب مهارت دانشجو در بررسی فنی و زیبایی شناسانه در رشته‌های فوق تنظیم شده و دارای قسمت‌های زیر است:

- شناخت نکات فنی هنرهای نگارگری، کتابت و کتاب آرایی و هنرهای لامپ از طریق:
  - ۱- آشنایی عملی با ویژگی‌های شیوه‌ها و سبک‌های هنرمندان و استاد رشته‌های فوق.
  - ۲- آشنایی عملی با نحوه اجرا، ساخت و پرداخت در شیوه‌ها و سبک‌های گوناگون.
- ارزیابی فنی آثار نگارگری، کتابت و کتاب آرایی و هنرهای لامپ.
- آشنایی عملی با نحوه نقد و تجزیه و تحلیل فنی و زیبایی شناسانه هر یک از آثار مطروحه در نسبت با هنرمند و شیوه کار او.

* مطالب درس با بهره‌گیری از عکس، اسلاید و فیلم‌های آموزشی و نیز با بازدید از موزه‌ها و حضور در کارگاه‌های تولیدی و مشاهده عینی شیوه‌های ساخت و تکمیل هنرهای ذکر شده و همچنین از طریق بازدیدها و سخنرانی‌های علمی ارائه خواهد شد.

* ارزشیابی درس با انجام امتحان کتبی، بررسی گزارش بازدیدها و ارائه تحقیق توسط دانشجویان صورت خواهد گرفت.

شناخت و ارزیابی کاربردی هنرهای اسلامی ایران (۲)

کد درس: ۰۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش‌نیاز: شناخت و ارزیابی کاربردی هنرهای اسلامی ایران (۱)

هدف: کسب مهارت از طریق آشنایی عملی دانشجویان با چگونگی مراحل ساخت و ایجاد در رشته‌های سفالگری، شیشه‌گری و سنگ‌تراشی و کسب مهارت در تعیین سبک، عیوب و محاسن، محل ساخت و نکات فنی آنها.

سرفصل دروس:

- شناخت نکات فنی هنرهای سفالگری، شیشه‌گری و سنگ‌تراشی از طریق:

- آشنایی عملی با ویژگی‌های تولیدی هر یک در مناطق مختلف ایران:

الف - آشنایی عملی با شیوه‌های ساخت در مناطق مختلف ایران.

ب - آشنایی عملی با طرح و نقش و فرم و نوع بدنه و تزئینات در مناطق مختلف

- ارزیابی فنی و کاربردی سفالگری، شیشه‌گری و سنگ‌تراشی:

- آشنایی عملی با نحوه شناخت عیوب مختلف در بدنه، لعاب و رنگ سفال، بدنه و تزئینات شیشه، بدنه و طرح و نقش آثار سنگ‌تراشی.

- آشنایی عملی با نحوه شناخت محاسن سفال و شیشه و سنگ از نظر کیفیت فنی بدنه - لعاب - طرح و نقش و فرم.

- آشنایی عملی با شیوه‌های ارزیابی صنایع فوق در مناطق مختلف.

- آشنایی عملی با شیوه‌های تعیین قدمت صنایع سفال، شیشه و سنگ با بررسی: نوع بدنه و لعاب - فرم - نقش و نشانه‌های دیگر.

* مطالب درس با بهره‌گیری از عکس، اسلاید و فیلم‌های آموزشی و نیز با بازدید از موزه‌ها و حضور در کارگاه‌های تولیدی و مشاهده عینی شیوه‌های ساخت و تکمیل صنایع سفال - شیشه و سنگ و همچنین از طریق بازدیدها و سفرهای علمی انجام خواهد شد.

* ارزشیابی این درس به صورت آزمون عملی و امتحان کتبی در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

شناخت و ارزیابی کاربردی هنرهای اسلامی ایران (۳)

کد درس: ۰۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش‌نیاز: شناخت و ارزیابی کاربردی هنرهای اسلامی ایران (۲)

هدف: آشنایی عملی دانشجویان با چگونگی مراحل ساخت و ایجاد در رشته‌های مربوط به صنایع چوب و فلز و کسب مهارت در تعیین سبک، عیوب، محاسن، محل ساخت و نکات فنی آنها.

سرفصل دروس:

- شناخت نکات فنی هنرهای فلز کاری نظیر: قلمزنی - ملیله کاری - مینا کاری - ساخت زیور آلات و هنرهای چوبی نظیر: معرق - منبت - خاتم - خراطی و نجاری و بافت‌های حصیری نظیر: بامبو - مروار و حصیر از طریق:

- آشنایی عملی با ویژگی‌های تولیدی هر یک از هنرهای مربوط به چوب و فلز.

- آشنایی عملی با ویژگی ساخت و شیوه‌های آنها در مناطق مختلف ایران.

- آشنایی عملی با طرح، نقش، فرم، اندازه و تزئینات گوشه‌گذرن در مناطق مختلف ایران.

- ارزیابی کاربردی هنرهای فلز کاری و چوب:

- آشنایی عملی با نحوه شناخت عیوب مختلف در بدنه‌های چوبی و فلزی - تزئینات و ...

- آشنایی عملی با نحوه شناخت محاسن مختلف در بدنه‌های چوبی و فلزی - تزئینات و ...

- آشنایی عملی با شیوه‌های ارزیابی هنرهای فوق در مناطق مختلف ایران.

- آشنایی عملی با شیوه‌های تعیین قدمت صنایع چوبی و فلزی با بررسی: نوع بدنه - ساختار بدنه - جنس -

فرم - نقش و نشانه‌های دیگر ...

* مطالب درس با بهره‌گیری از عکس، اسلاید و فیلم‌های آموزشی و نیز با بازدید از موزه‌ها و حضور در کارگاه‌های تولیدی و مشاهده عینی شیوه‌های ساخت و پل صنایع چوب و فلز و همچنین از طریق بازدیدها و سفرهای علمی انجام خواهد شد.

* ارزشیابی این درس به صورت آزمون عملی و امتحان کتبی در بایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

هنر از منظور حکمت - فلسفه و کلام اسلامی

کد درس: ۰۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنهادی: ندارد

هدف: شناخت مبانی وحیانی و شهودی هنر در حکمت اسلامی همراه با بررسی آراء فلسفه و متکلمین دوره اسلامی در باب هنر.

سرفصل دروس:

- ۱- مبادی عقلایی و فلسفی هنر (قاعده امکان اشرف - رابطه خبر و زیارت).
- ۲- تاثیر آراء هنری فلاسفه یونان به ویژه ارسطو بر آراء هنری فلاسفه دوره اسلامی.
- ۳- نظرگاه فلسفه مشاء در باب هنر «فارابی - ابن سينا - ابن رشد - ملاصدرا و ...».
- ۴- نظرگاه متکلمین در باب هنر «اشاعره - معتزله - شیعه و ...».
- ۵- مادی حکمت اسلامی.
- ۶- آراء حکما و عرفاء اسلامی از قرون اولیه اسلامی تا قرن حاضر مثل حسن بصری - ابراهیم شازلی - سهروردی - قطب الدین رازی - منصور حلاج - بایزید بسطامی - محی الدین عربی - ابن زکیه - امام محمد غزالی - امام خمینی.
- ۷- اصطلاحات هنری در حکمت عرفان مثل وجود - سماع - ساقی - پیر - خرابات - می - مطروب.
- ۸- تاثیر عرفان اسلامی در پیشبرد انواع هنر.
- ۹- حقیقی بودن جمال و زیانی آفرینش و نفی اعتباریت آن.
- ۱۰- عشقِ تکوینی عالم آفرینش به حق تعالیٰ غایة الغایات.
- ۱۱- مراتب تجلی جمال مطلق.
- ۱۲- عشق انسان کامل به حق تعالیٰ در عشق اکبریه.
- ۱۳- عشق حقیقی و عشق مجازی.
- ۱۴- مدرک زیانی «عقل و دل».
- ۱۵- تجرد معشوق.
- ۱۶- رابطه عشق و ایجاد.
- ۱۷- رابطه عشق و معرفت.
- ۱۸- رابطه لذت و زیارت.
- ۱۹- ویژگی‌های هنرهای توحیدی با تکیه بر هنر اسلامی.
- ۲۰- اشتراکات هنرهای دینی.
- ۲۱- شان و صفا.

* ارزشیابی این درس از طریق برگزاری آزمون کتبی در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

مبانی زیبایی‌شناسی هنرهای اسلامی

کد درس: ۱۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: بررسی و شناخت اصول، مفاهیم و مبانی زیبایی‌شناسی با تاکید بر دیدگاه اسلام و تجزیه و تحلیل زیبایی‌شناسی آثار هنرهای اسلامی.

سرفصل دورس:

- تعریف و توصیف زیبایی، تعریف زیبایی‌شناسی، توصیف زیبایی‌شناسی و منظور از زیبایی‌شناسی.
- بررسی تئوری‌های زیبایی‌شناسی از نقطه نظر فلسفه‌های غرب و شرق.
- بررسی اصول و مبانی دین و زیبایی‌شناسی از دیدگاه ادیان اسلامی (یهود و مسیحیت)، ادیان ایرانی، ادیان بودایی و هندویی و ادیان پاستانی یونان و روم.
- روش‌های مختلف زیبایی‌شناسی از نظر مابعدالطبیعیه، روحی و روان‌شناسی، اجتماعی، تاریخی، واقع‌گرایی، آرمان‌خواهی و نمادگرایی.
- منطق و فلسفه زیبایی‌شناسی، عرفان و زیبایی‌شناسی، بررسی مفاهیم ست و جایگاه آن در مکتب اسلام.
- بررسی هر از دیدگاه مکتب اسلام و آشنازی با شیوه‌های مختلف زیبایی‌شناسی با تاکید بر مصاديق هنرهای اسلامی.
- رابطه حکمت و زیبایی در هنر اسلامی

* ارزشیابی این درس از طریق برگزاری آزمون کتبی خواهد بود.

مطالعات تطبیقی هنر اسلامی

کد درس: ۱۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجو با آثار برجسته هنر اسلامی ایران و دیگر ممالک اسلامی با پژوهش در ویژگی‌های این هنر در فرهنگ‌های مختلف کشورهای اسلامی.

سرفصل دروس:

هنر اسلامی در همه شاخه‌های آن در طول دوره اسلامی اگرچه از یک روح مشترک سرچشمه می‌گیرد ولی شکل، مفهوم، نماد و ... این هنر در فرهنگ‌های مختلف مثل فرهنگ ایرانی، عثمانی، هندی و ... قابل تأمل می‌باشد. مطالعه و بررسی وجوده اشتراک و اختلاف آنها در طول دوره‌های مختلف با توجه به جهان‌بینی و تفکرات حاکم بر هنر آن دوران که منجر به خلق آثار هنری شده است از مهم‌ترین مباحث این سرفصل و موضوعات پژوهشی دانشجویان، با راهنمایی استاد مربوطه می‌باشد. مدرس در این درس ضمن بحث در موارد فوق با توجه به گستردگی این مقوله می‌تواند با مشخص کردن موضوعاتی برای دانشجویان آنها را در این بحث سهیم کند.

برنامه‌ریزی در جهت مسافرت به مناطق مختلف و بازدید از اماکن و آثار هنری می‌تواند بسیار موثر باشد.

* ارزشیابی این درس از طریق ارزیابی آثار تحقیقی انجام شده در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

رمز و نماد در هنرهای اسلامی ایران

کد درس: ۱۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: آشنایی با فرهنگ و ادبیات ایران - هنر در تاریخ اسلامی (۲)

سرفصل دروس:

- تعریف رمز - نماد - اشاره - تمثیل - هنر نمادین.

- بررسی مفاهیم نقوش نمادین هندسی در هنرهای مختلف اسلامی.

- بررسی مفاهیم نقوش نمادین گیاهی در هنرهای مختلف اسلامی.

- بررسی مفاهیم نقوش نمادین حیوانی در هنرهای مختلف اسلامی.

- بررسی مفاهیم نقوش نمادین انسانی در هنرهای مختلف اسلامی.

- بررسی مفاهیم نجومی در نقوش آثار اسلامی.

- بررسی مفاهیم مذهبی در نقوش آثار اسلامی.

- بررسی مفاهیم عرفانی در نقوش آثار اسلامی.

- بررسی نقش ادبیات در شکل‌گیری نقوش آثار مختلف اسلامی.

* ارزشیابی این درس از طریق ارائه تحقیق توسط دانشجو در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه سفال (۱)

کد درس: ۱۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

پیشتياز: ندارد

هدف: آشنایی علمی دانشجویان با مواد اولیه - ابزار - وسایل و نیز مراحل فرمدهی و پخت.

سرفصل دروس:

الف) آشنایی با ابزار - وسایل - تجهیزات و مواد اولیه

- آشنایی عملی دانشجویان با انواع ابزار چرخکاری - تراش کاری - فرمدهی و پرداخت.

- آشنایی عملی دانشجویان با ساختمان چرخ سفالگری در انواع پایی و برقی.

- آشنایی عملی دانشجویان با ساختمان انواع کوره‌های سنتی و نحوه روشن و خاموش کردن آن.

- آشنایی عملی دانشجویان با مواد اولیه در ساخت بدنه و بررسی خواص برخی خاک‌ها نظیر: کائولن - مال کلی - بتونیت - رس‌های پخت بالا - رس‌های دارای آلومینی بالا.

- آشنایی عملی دانشجویان با مواد غیر رسی شامل سیلیس - دولومیت و فلدرسپات.

- آشنایی عملی دانشجویان با خواص رس‌ها نظیر: خاصیت فشرده شدن رس‌ها - پدیده جذب کلوئیدی رس‌ها - تعویض کایتونی - برخی خواص رس‌ها نظیر: پلاستیته - جذب آب رس‌ها - خواص خشک شدن - استحکام خشک - خواص پخت - دانه‌بندی و انساط رطوبتی رس‌های پخته شده.

ب) آشنایی عملی دانشجویان با مراحل ساخت سفال

- آشنایی عملی با روش‌های اولیه و ساده شکل‌دهی سنتی سفال نظیر روش‌های فتله‌ای - ورقه‌ای و فشاری.

- آشنایی عملی با شکل‌دهی به روش پرس دستی با استفاده از قالب‌های نقش‌دار.

- آشنایی عملی با شیوه سنتی چرخکاری در مراحل مختلف ساخت سفال.

* ارزشیابی این درس از طریق برگزاری آزمون و نیز ارزیابی فعالیت‌های انجام شده دانشجویان در طول نیمسال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه سفال (۲)

کد درس: ۱۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

پیشنباز: کارگاه سفال (۱)

هدف: کسب مهارت در چرخکاری و آشنایی عملی با ساخت سفال به طریقه ریخته‌گری و آشنایی با مکانیزم خشک شدن سفال.

سرفصل دروس:

- آشنایی عملی با ساخت انواع ظروف مختلف به شیوه چرخکاری نظیر کاسه - لیوان - گلدان و ...
- آشنایی عملی با روش ریخته‌گری (دوغابی) با توجه به مراحل زیر:
  - الف) آماده‌سازی دوغاب
  - ب) چگونگی ریخته‌گری
  - ج) پرداخت و نصب قطعات
- آشنایی عملی با چگونگی خشک نمودن سفال‌های ساخته شده:
  - الف) بررسی تغییر حجم بدنها در حین خشک شدن
  - ب) بررسی انقباض بدن در حین خشک شدن
  - ج) بررسی بعضی اشکالات پدید آمده از مرحله خشک شدن، نظیر: ترک خوردگی و تاب برداشتن بدن.
  - د) آشنایی با روش چیدن سفال‌ها به منظور خشک شدن در مکان‌های مناسب.

* ارزشیابی این درس از طریق ارائه چند نمونه کار عملی در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه لعب

کد درس: ۱۵

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: کارگاهی

پیشنبه: ندارد

هدف: بررسی ساختمان لعب و رنگ با در نظر داشتن خواص اکسیدها و مواد تشکیل دهنده لعب و رنگ و نهایتاً ساخت لعب.

سرفصل دروس:

الف) توری لعب و رنگ

- تعریف لعب و رنگ.

- شناخت انواع مختلف لعب از نقطه نظر شکل ظاهری - خامی یا پخته بودن آن - میزان درجه حرارت ترکیب شیمیابی و شرایط پخت (اکسیداسیون و یا احیاء).

- بررسی مواد خام مورد استفاده در لعب و رنگ تبلیغ انواع فلزات - سرب سفید - سرung - کلمائیت - بوراکس - دولومیت - کربنات کلسیم - اکسید زری - تالک - کربنات سدیم - قلبان - کاولن - سیلیس - اکسید قلع - اکسید زیرکونیم - کبات - منکتر - اکسید آهن.

- بررسی اکسیدهای موجود در لعب و رنگ و بررسی نقش هر یک از این اکسیدها نظیر: اکسیدهای سدیم - پتاسیم - سرب - کلسیم - منیزیم - روی - آرمیتیوم - قلع - بتان - کروم و ...

- بررسی روش‌های مختلف ساخت لعب به روایی خام و فریت.

- بررسی مراحل پخت لعب شامل: فراریت گازها - ایجاد لایه بافر - طاول و جوش و مراحل انبساط و انقباض لعب.

- بررسی خواص لعب در مراحل پخت: ویگن - لعب - تناسب ضرب انبساط لعب و بدنه - کشش سطحی و مقاومت شیمیابی و ...

- بررسی معایب لعب و انواع آن: سیاه شدن - بیرون رنگ - حباب‌های دیز - خرزش لعب - ترک و شکست لعب - شره کردن و غیره.

- بررسی توری رنگ در لعب و خواص عناصر - رنگ زر.

- بررسی انواع کوره و مراحل پخت لعب در آنها.

- بررسی انواع کوره در ساخت رنگ‌های سنتی.

ب) ساخت لعب و رنگ

- آشنایی عملی دانشجویان با ابزار - وسایل و تهیه: این مورد نیاز در ساخت انواع لعب و رنگ است. آشنایی عملی دانشجویان با خواص فیزیکی، میانی و اندامی سفالی با توجه به مواد اولیه مورد مصرف در ساخت سفال که از طریق انجام آزمایشات ... تئی و تضمیمی مختلف بر روی انواع مواد سرامیکی به دست می آید.

- آشنایی عملی دانشجویان با چگونگی آماده: ... مراز اولیه لعب و رنگ نظری: کلسینه کردن مواد اولیه - توزین مواد اولیه - آسیاب نمودن مواد ... ر تخلیم دانه بندی مواد اولیه.

- ساخت و تهیه رنگ ها و لعب های آزمایشی: ... توجه به نرمول های مختلف به دست آمده از ویژگی های مشخص مواد اولیه گوناگون.

- انجام لعب کاری به شیوه های غوطه وری - ... آبزار - کلیشه - قلم مو وغیره.

- آشنایی با چگونگی استفاده از انواع کوره: ... آسیاب و رنگ.

- آشنایی عملی با رفع عیوب لعب و رنگ: ... تحریف انواع مواد و رنگ و تأثیر درجه حرارت کوره.

* ارزشیابی این درس از طریق آزمون کتبی و ارزیابی پژوهشی عملی در ساخت انواع لعب و رنگ همراه با ارائه گزارش تحقیقی خواهد بود.

کارگاه نقاشی روی سفال

کد درس: ۱۶

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: کارگاهی

پیشنبهای: کارگاه لعب و کارگاه طراحی سنتی (۲)

هدف: کسب توانایی در انجام انواع نقاشی و تزئینات بر روی انواع کاشی و بدنه‌های مختلف سفالی.

سرفصل دروس:

- آشنایی عملی با روش انتخاب طرح و طراحی آن براساس شکل و حجم انواع بدنه‌های سفالی و کاشی.

- آشنایی عملی با چگونگی آماده سازی رنگ و لعب شامل:

- محلول نمودن رنگ و لعب

- چگونگی افروختن مواد غلظت دهنده

- تهیه مایع همگن حاصل از آسای رنگ و لعب

- آشنایی عملی با تهیه انواع رنگ‌های سرامیکی از طریق تهیه آلبوم رنگ‌های زیرلعب و روی‌لعب و درجه پخت‌های متفاوت.

- آشنایی عملی با روش‌های زدودن و پرداخت زوائد و گرد و غبار از روی بدنه.

- آشنایی عملی با اصول انتقال طرح بر روی انواع بدنه‌های مسطح - محدب و مقعر.

- آشنایی عملی با روش قلم‌گیری و ثابت نمودن خطوط محیطی طرح.

- آشنایی عملی با روش‌های مختلف رنگ‌گذاری بر روی بدنه با ابزارهایی مانند قلم مو - پستوله - شابلون -

اسفنج وغیره به روش‌های نقاشی زیررنگی و رورنگی.

- آشنایی عملی با روش‌های لعابدهی بدنه‌ها در نقاشی زیررنگی.

- آشنایی عملی با انواع تزئین به روش‌های نقش بریده (مشبك) - نقش افزوده (برجسته) و کنده کاری و

حکاکی.

* ارزشیابی این درس از طریق ارائه پروژه عملی در هر یک از روش‌ها توسط دانشجو در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

پایان نامه

کد: ۱۷

تعداد واحد: ۶

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنهاد: دانشجو می تواند در ترم چهارم تحصیلی واحد پایان نامه را انتخاب نماید.

هدف: سنجش میزان آگاهی نظری و عملی دانشجو.

سرفصل دروس:

واحد پایان نامه دانشجویان کارشناسی ارشد هنر اسلامی لزوماً از دو بخش پایان نامه و کار عملی تشکیل می شود.

در بخش پایان نامه دانشجو در امتداد کارگاههای تخصصی، عنوان پایان نامه را انتخاب نموده و سپس آن را با رعایت اصول و ضوابط پژوهشی و مباحث نظری هنر اسلامی زیر نظر استاد راهنمای تکمیل و ارائه می نماید.

در بخش کار عملی نیز موضوعی را که در رابطه با نوع گرایش تخصصی خود انتخاب نموده زیر نظر استاد راهنمای عملی در قالب مجموعه آثاری بدیع و ارزنده و مطابق با امکانات و کاربری روز انجام می دهد. در این آثار دانشجو می بایست خلاقیت هنری خویش را بروز داده و از تقلید صرف خودداری کند. آثار ارائه شده می بایست کاملاً از ویژگی های کاربردی برخوردار باشد. به طور مثال طراحی و تهیه کاشی برای یک بنای مذهبی و یا غیر مذهبی و در صورت امکان کاربرد آن در محل مورد نظر.

کارگاه مُعرَّق و مشبک چوب

کد درس: ۱۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

پیشناز: ندارد

هدف: آشنایی عملی با چگونگی کاربرد ابزار - وسائل - مصالح و روش‌های تولید و ساخت معرق و مشبک و کسب مهارت عملی در معرق چوب با زمینه‌های چوب و رنگ و مشبک کاری.

سرفصل دروس:

- آشنایی عملی با انواع ابزار کار و انواع سوهان‌ها و سباده‌ها - انواع اره و تیغه‌های آن - میز کار - گیره‌ها و سایر ابزار مورد استفاده در معرق و مشبک.
- آشنایی عملی با نحوه تهیه و کاربرد و همچین روش‌های لگهداری ابزار و وسائل در کارگاهها.
- آشنایی عملی با انواع چوب (مورد استفاده در معرق و مشبک) از جنبه‌های سختی - رنگ - بافت و کیفیت‌های مؤثر آنها در خلق آثار هنری.
- آشنایی عملی با انواع مواد مکمل مانند صدف - عاج - فیبر مصنوعی - تخته‌های لایی - نوپسان - شیشه‌های رنگی (جهت مشبك).
- آشنایی عملی با رشته معرق چوب با زمینه‌های رنگ و چوب.
- آشنایی عملی با رشته مشبک کاری و نهایتاً کسب مهارت در این زمینه.
- کسب مهارت در رشته معرق چوب در مراحل مختلف انتخاب طرح - انتخاب چوب - انتخاب رنگ - انجام عملیات تولید تا مرحله تکمیل و آشنایی عملی با روش‌های مرمت در حین تولید. (بدون مرحله پرداخت و جلابخشی)

* ارزشیابی این درس به صورت ارانه یک نمونه معرف چوب با زمینه رنگ و مشبک در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه منبت

کد درس: ۱۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی عملی با چگونگی کاربرد ابزار - وسایل - مصالح و روش‌های تولید و ساخت منبت به صورت ریزه‌کاری و نیم‌بر جسته.

سرفصل دروس:

- آشنایی عملی با انواع مختلف ابزار کار: دستگاههای مربوط به درودگری - میز کار - سوهان‌ها - سُباده‌ها - گیره‌ها - مغاره‌ها - تیغه‌ها و سایر ابزار غورد استفاده در منبت.

- آشنایی عملی با نحوه تهیه و کاربرد و همچنین روش‌های نگهداری ابزار و وسایل در کارگاه.

- آشنایی عملی با انواع چوب در منبت از جنبه‌های سختی - رنگ - بافت و کیفیت‌های مؤثر آنها در خلق آثار هنری.

- آشنایی عملی با چگونگی کاربرد سوهان و مغار در ایجاد حجم در شاخه‌های مختلف هنر منبت شامل ریزه‌کاری و نیم‌بر جسته.

- انجام عملیات تکمیلی و آشنایی عملی با روش‌های مرمت در حین مراحل تولید.

- کسب مهارت در هنر منبت چوب.

* ارزشیابی این درس به صورت ارائه یک نمونه کامل منبت به صورت ریزه‌کاری و نیم‌بر جسته در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه منبت و معوق چوب (۱)

کد درس: ۲۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

پیش‌نیاز: کارگاه معوق و مشبک چوب و کارگاه منبت

هدف: آشنایی عملی با چگونگی کاربرد ابزار - وسایل - مصالح و روش‌های تولید و ساخت «منبت - معوق».

سرفصل دروس:

- آشنایی عملی با انواع چوب در «معوق - منبت»، از جبهه‌های سختی - رنگ - بافت و کیفیت‌های مؤثر آنها در خلق آثار هنری.
- آشنایی عملی با انواع مواد مکمل در «معوق - منبت» مانند صدف - عاج - فیبر مصنوعی و نخنچه‌های لایی و نوپاپ و روغن‌های جلا دهنده و ...
- آشنایی عملی در کاربرد چوب‌های دویا چندلا و نحوه ساب و کنده کاری و حجم‌نمایی در «منبت - معوق».
- انجام عملیات تولید به همراه کسب مهارت از مرحله انتقال طرح بر روی چوب تا مراحل انتهایی ساخت.
- انجام عملیات تکمیلی و آشنایی عملی با روش‌های مرمت در حین مراحل تولید.

* ارزشیابی این درس به صورت ارائه یک نمونه کامل «معوق - منبت» در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه منبت و معرق چوب (۲)

کد درس: ۲۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

پیشنباز: کارگاه منبت و معرق چوب (۱)

هدف: کسب مهارت عملی دانشجو در هنر منبت - معرق چوب.

سرفصل دروس:

- انجام مراحل مختلف هنر منبت - معرق چوب و کسب مهارت دانشجو در این رشته.

* ارزشیابی این درس به صورت ارائه یک نمونه کامل «منبت - معرق» در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه خاتم

کد درس: ۲۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

پیشناخت: ندارد

هدف: آشنایی عملی دانشجویان با مراحل مختلف ساخت خاتم.

سرفصل دروس:

- آشنایی با انواع چوب و سایر مواد اولیه مورد مصرف در خاتم‌سازی و نوع کاربردهای آنها شامل: چوب‌های گردو - عناب - فوفل - نارنج - گلابی - سیدار - روسی - توسکا - مفتول و لایه برنجی - استخوان و صدف و عاج و سریش و انواع چوب لامپ و لامپ.
- آشنایی با انواع ابزار و برافرآلات مورد مصرف در خاتم‌سازی (انواع اره‌ها، انواع سوهان، انواع رنده، پرس و گیره‌های دستی).
- آشنایی عملی با مراحل مختلف تهیه و برش مثلث در مقاطع مختلف از چوب و استخوان (عمل شش - جووی - کاردی).
- آشنایی عملی با نحوه ساخت مثلث‌های چوبی و استخوانی.
- آشنایی عملی با دستگاه حدبده و تبدیل مقطع مفتول برنجی از دایره به مثلث و تهیه لایه برنجی از مفتول.
- آشنایی عملی با نحوه ساخت مثلث‌های برنجی.
- آشنایی عملی با نحوه پیچیدن انواع گل خاتم (پروارو - ابری - طاقی - عالم زر - دوگل - سه‌گل و ...).
- آشنایی عملی با نحوه ساخت قامه خاتم.
- آشنایی عملی با مراحل تکمیلی و نهایی نصب خاتم بر روی بدنه.

* ارزشیابی نهایی این درس از طریق ارزیابی کلیه کارهای انجام شده توسط دانشجویان در طور نیمسال تحصیلی و انجام یک پروژه نهایی تا مرحله تهیه «قامه» که تمام مراحل ساخت آن توسط دانشجویان انجام گرفته باشد. صورت خواهد گرفت.

کارگاه نقاشی (۱)

کد درس: ۴۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

پیشنبه: ندارد

هدف: آشنایی مقدماتی با نقاشی اسلامی ایران و شناخت مبانی و اصول طراحی و قلمگری

سرفصل دروس:

- تشریح و شناسایی ویژگی‌های نقاشی ایرانی در مقایسه با دیگر رشته‌های نقاشی.
- شناخت و چگونگی به کارگیری ابزار و وسائل اولیه جهت طراحی و شیوه‌های متعارف.
- تشریح بدن انسان با تنشیقات ساده اولیه (به صورت هندسی).
- طراحی از چهره با شناخت اجزاء صورت و ترکیب اجزاء در صورت.
- تحریره عناصر طراحی مکتب اصفهان به جزئیات.
- شناخت ترکیب‌بندی در نقاشی.
- شناخت طراحی لباس در نقاشی.
- طراحی آزاد با استفاده از مکاتب مختلف.
- مثنی برداری از دو اثر نقاشی فقط به صورت طراحی و همراه با اجرای آن به وسیله قلم مو و مرکب مشکی یا قهوه‌ای.

* ارزشیابی این درس از طریق ارائه طراحی و آثار قلمگری شده در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه نگارگری (۲)

کد درس: ۲۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

پیشنبه: کارگاه نگارگری (۱) - بررسی و تجزیه و تحلیل مکاتب مختلف نگارگری
هدف: چگونگی استفاده از طبیعت و تغییر شکل دادن آن برای استفاده در سطح دو بعدی (ویژه نگارگری) و آشنایی کامل دانشجو با اجراهای رنگی.

سرفصل دروس:

- مقایسه تنسیمات میان اندام بدن انسان به صورت طبیعی با نحوه تغییر شکل یافته آن در هنر نگارگری.
- طراحی از چهره انسان و بررسی چگونگی تغییر شکل یافته آن در نگارگری.
- طراحی از حیوانات مختلف و بررسی چگونگی تغییر شکل یافته آن در نگارگری.
- مشی برداری از یک اثر ساده توأم با تجزیه و تحلیل (مداد - قلم و مرکب).
- مشی برداری از یک چهره.
- طراحی از یک چهره و تبدیل آن به شیوه نگارگری.
- آشنایی با لوازم - وسائل و کاربردهای متفاوت رنگ - قلم مو و دیگر وسائل همراه با شرح کاربرد عملی آنها.
- شناخت رنگ و ترکیب آنها به طور مجزی و کنار یکدیگر به منظور آموزش رنگ شناسی.
- آشنایی با قلم مو و تکنیک های استفاده شده با گواش.
- آشنایی با قلم مو و تکنیک های استفاده شده با آبرنگ.
- آشنایی با تکنیک های مختلف رنگ آمیزی با استفاده از قلم مو، اسفنج، کاردک و ... در موارد مختلف:
  - آسمان - لباس - گل و انواع بوم هایی نظری زرافشان.
  - رنگ گذاری سه اثر نگارگری بدون ساخت و ساز.
  - رنگ گذاری اجزاء مشترک در یک اثر و ساخت و سازهای اولیه آنها.
  - رنگ گذاری و ساخت و ساز یک اثر به طور کامل.
- اجرای یک تابلوی رنگی با تمام جزئیات (مشی برداری از یکی از مکاتب).
- اجرای یک تابلوی رنگی با تمام جزئیات (مشی برداری از یکی از استایل شاخص).

* ارزشیابی این درس از طریق ارزیابی فعالیت های انجام شده در طول نیمسال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه تذهیب

کد درس: ۲۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

پیش‌نیاز: کارگاه طراحی سنتی (۲)

هدف: آشنایی عملی و کاربرد طراحی سنتی در اجرای تذهیب.

سرفصل دروس:

- تقسیم زاویه در دایره و نکثیر آن جهت طراحی یک شمسه کامل در یک اندازه مناسب.
- تقسیم واگیره و نکثیر آن جهت طراحی اشکال چهارضلعی مثل مربع - لوزی و مستطیل.
- نکثیر واگیره طراحی شده به منظور تکمیل طرح مورد نظر و انتقال آن بر روی بوم اصلی.
- ارائه طرح قابل اجرا از سوی دانشجویان پس از تمرینات مکرر در اشکال مختلف.
- آشنایی با ابزار کار از حمله انواع قلم مو برای مراحل مختلف کار و نیز انواع رنگ موردنیاز.
- شناخت رنگ‌های سنتی و اصیل و نحوه ترکیب و ساخت آن.
- اجرای طراحی تذهیب بر روی کاغذ پوستی و یا کاغذ مناسب دیگر به منظور انتقال آن بر روی بوم اصلی.
- رنگ‌گذاری متون و زمینه‌های حاصله از گردش شاخه اسلیمی با رنگ و قلم مو مناسب.
- رنگ‌گذاری اجزاء شاخه ختابی از قبیل گل‌ها - برگ‌ها - غنچه‌ها و خود شاخه.
- رنگ‌گذاری شاخه اسلیمی و چنگ‌ها.
- طلاکاری و طلاندازی به روش‌های مختلف.
- قلم‌گیری نهایی با رنگ و قلم مو مناسب.
- سایه‌زنی به روش معمول و یا پرداز.

* ارزشیابی این درس به صورت ارائه یک طرح قلمی شمشه یا چهارضلعی در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه گل و مرغ سازی

کد درس: ۲۶

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: کارگاهی

پیشنبهایز: کارگاه طراحی سنتی (۲)

هدف: آشنایی عملی با نحوه طراحی از انواع گلها و مرغها و تکنیک‌های رنگ‌آمیزی و ساخت و ساز گل و مرغ

سرفصل دروس:

- شناخت اولیه و علت بوجود آمدن سهیک گل و مرغ در نگارگری

- طراحی از انواع گل‌ها.

- طراحی از انواع برگ‌ها.

- طراحی از گل زنی با جزئیات.

- طراحی از گل زنی با جزئیات.

- طراحی از گل طبیعی

- طراحی کلی از پرندگان.

- طراحی پرندگان در حالات مختلف.

- طراحی تشریحی پرندگان: سر - بال - دم - پاها و ...

- ترکیب‌بندی از گل و مرغ

- مشی برداری از یک گل و مرغ با کمک مداد.

- شناخت رنگ‌های مورد استفاده در گل و مرغ

- تکنیک رنگ‌گذاری گل‌ها

- تکنیک‌های ساخت و ساز رنگ‌ها

- تکمیل یک طرح و اجرای رنگی گل و بوته

- تکنیک رنگ‌گذاری پرندگان

- تکنیک ساخت و ساز پرندگان

- تکمیل یک طرح و اجرای رنگی پرندگان

- مشی برداری از یک گل و مرغ رنگی

- طراحی و اجرای یک گل و مرغ رنگی در ابعاد مناسب

* ارزشیابی این درس از طریق ارزیابی آثار عملی انجام شده در طول نیمسال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه بوم‌سازی سنتی

کد درس: ۲۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

پیشنبه‌یار: ندارد

هدف: آشنایی عملی دانشجویان با مواد و مصالح نگارگری و ساخت انواع بوم‌های سنتی

سرفصل دروس:

الف) آماده‌سازی کاغذ:

- آشنایی مختصر با تاریخچه کاغذسازی در ایران.

- روش‌های تهیه کاغذ دست‌ساز با خمیر حاصل از الاف پنهان و خردکهای پارچه - تهیه کاغذ دست‌ساز بازیافت با استفاده از خمیر کاغذ باطله - تهیه کاغذکاری الوان سنتی.

- روش‌های رنگ آمیزی کاغذ با مواد گیاهی مختلف نظیر چای - پوست پیاز - پوست بادمجان - تفاله چای

- پوست سبز گردو - برگ گردو - زعفران - حنا - نیل - گل گاو زبان - برگ مو و ...

- رنگ آمیزی ترکیبی کاغذ - رنگ آمیزی مضاعف کاغذ.

- آهار زدن کاغذ - مهرهزنی و لوازم آن، آهار زدن کاغذ با مواد گیاهی نظیر: لعب برنج، لعب گندم، گل حطی - لعب نشاسته - لعب اسفرزه و مواد مشابه.

- افشان و افشارگری الوان - زرافشانی - رنگ و صنعت عکس.

- ساخت کاغذ ابر و باد با نشاسته و رنگ‌های مختلف، کاغذکاری ابری افشان و ابری شانه‌ای.

ب) ساخت بوم‌های سنتی:

- آشنایی عملی با روش‌های تهیه سریش - جسب نشاسته - سریشم زرد - سریشم ماهی و کاربرد هر کدام.

- ساخت بوم‌های سفید کاغذی: بوم ساده کاغذی با فیبر - ساخت بوم کاغذی چندلایه - ساخت بوم کاغذ بر روی مقوا.

- قطعه‌سازی متن و حاشیه - طلاندازی - دندان‌موشی - جدول کشی و قطاعی.

- ساخت بوم‌های رنگی: بوم سیاه - بوم آل - بوم دودی ابری - بوم نخدوی - بوم زرین - بوم ته‌طلایی قرمز - بوم ته‌طلایی سبز - بوم مرقس امرغش - بوم زرک - بوم آقامیر کی - بوم‌های حجمی و قلمدانی - بوم دیواری روغنی - بوم پارچه‌ای روغنی - بوم چوبین - بوم چرمین - سوت و معرف و ضربی.

ج) ساخت ابزارهای کار و تهیه مصالح و مواد:

- ساخت قلم‌مو، روش‌های تهیه رنگ‌های جوهری گیاهی - رنگ‌های معدنی - رنگ‌های روغنی - کاربرد روغن کمان و روغن‌های امروز.

* ارزشیابی نهایی این درس از طریق ارزیابی کارهای عملی انجام یافته در طول تیمسال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه قلمزنی (۱) (دواوگری و قلمزنی)

کد درس: ۲۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

پیشنهاد: ندارد

هدف: آشنایی عملی با چگونگی کاربرد ابزار - وسایل و مصالح در هنرهای دووگری و آشنايی عملی با قلمزنی.

سرفصل دروس:

- آشنایی عملی با ابزار کار - میز کار و وسائل مورد استفاده در دووگری.
- آشنایی عملی با انواع قلمهای قلمزنی، چکش و وسائل دیگر در قلمزنی و نحوه ساخت آنها.
- آشنایی عملی با ساخت بدنه به شیوه چکش کاری و خم کاری در شاخه دووگری.
- آشنایی عملی با انواع دستگاهها و ماشینهای فلز کاری به شیوه سنتی - میز کار و انواع مواد و مصالح فلزی از جنبه های مختلف سختی - زنگ - چکش خواری و کیفیت های مؤثر آنها در خلق آثار هنری.
- آشنایی عملی با فرم دهنی به شیوه صنعتی از طریق دستگاهها و ماشین آلات آنها.
- آشنایی عملی با ساخت بدنه به شیوه چکش خواری و خم کاری.
- آشنایی عملی با جوشکاری قطعات فلزی در دووگری.
- آشنایی عملی با انجام عملیات تهیه قیر و قیر ریزی با توجه به سطوح و فرم های مختلف در مرحله قلمزنی.
- آشنایی عملی با چگونگی پیاده کردن طرح بر روی سطوح و فرم های مختلف فلزی.
- آشنایی عملی با شیوه های قلمزنی در رشته های حکاکی - قلم گیری و قلمزنی.
- آشنایی عملی با انجام عملیات نكمیلی مانند قیربرداری و پرداخت.

* ارزشیابی این درس به صورت ارزیابی فعالیت های انجام شده در طول نیمسال تحصیلی و ارائه یک پروژه قلمزنی در شاخه قید شاهد خواهد بود.

کارگاه قلمزنی (۲)

کد درس: ۲۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

پیشنهاد: کارگاه قلمزنی (۱)

هدف: کسب مهارت دانشجو در منبت کاری و مشبک کاری بر روی فلز

سرفصل دروس:

- آشنایی عملی با چگونگی پیاده کردن طرح بر روی فلز.
- آشنایی عملی با ابزار و قلم های منبت کاری بر روی فلز.
- آشنایی عملی با مراحل مختلف قیر ریزی و قیر برداری و انجام عملیات تکمیلی تا پایان مرحله پرداخت.
- آشنایی عملی با نحوه منبت کاری و مشبک کاری بر روی فلز.

* ارزشیابی این درس به صورت ارائه یک اثر قلمزنی مشبک کاری و منبت کاری شده خواهد بود.

کارگاه ملیله

کد درس: ۳۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

پیشنبه: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با مواد اولیه، ابزار کار، طرح‌ها و نقوش و کسب مهارت در روش‌های ساخت و تکمیل هنر ملیله.

سرفصل دروس:

- آشنایی با خصوصیات و ویژگی‌های مواد اولیه اصلی (طلاء و نقره) و مواد اولیه کمکی (موم - اسیدها و ...) مورد استفاده در ساخت ملیله.
- آشنایی عملی با ابزار و وسائل کار ملیله (کوره بادم برقی، بوته، ریچه، دستگاه نورد، انبر آتش کاری، انبردست، دمباریک، کمان اره، فیچی، سندان، چکش‌ها، فرچه یا برس سیمی و دستگاه حدیده).
- آشنایی عملی با مقدمات ساخت ملیله و آماده‌سازی مواد اولیه برای تولید ملیله.
- آشنایی عملی با مراحل ساخت ملیله.
- آشنایی عملی با طرح‌ها و نقوش زایع در ملیله‌سازی (ماشین ملیله، سایه ملیله، واو ملیله، بوته، بوته جقه، برگ فرنگ، غنچه، سه‌چشم، چهارچشم و ...).
- آشنایی عملی با چگونگی مراحل تکمیل محصولات ملیله.
- آشنایی عملی با ساخت قطعاتی چون دسته و پایه از طریق ریخته‌گری و اتصال قطعات آماده شده و جوشکاری و پرداخت آنها.
- آشنایی با خصوصیات و ویژگی‌های محصولات ملیله تولیدی در مراکز اصلی کار و ساخت ملیله (زنگان، اصفهان، تهران).

* ارزشیابی این درس از طریق ارزیابی فعالیت‌های انجام شده در طول نیمسال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه مینا

کد درس: ۳۱

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: کارگاهی

پیشناز: ندارد

هدف: آشنایی عملی و کسب مهارت دانشجو با مراحل و شیوه‌های مختلف ساخت مینا.

سرفصل دروس:

- آشنایی با ابزار و وسائل و نجہرات موردنیاز در میناسازی.
- آشنایی عملی با مواد اولیه مصرفی در ساخت مینا.
- آشنایی عملی با نحوه تولید زیرساخت مینا.
- آشنایی عملی با ساختن لعاب و نحوه ساخت آن در انواع خام و فربت.
- آشنایی عملی با ساخت انواع مینا به روش‌های مختلف خانه‌بندی و نقاشی.
- آشنایی عملی با مراحل لعابکاری و پخت آن در مینا.
- آشنایی عملی با ساختن کوره‌های سنگی و جدید.
- آشنایی عملی با مراحل خشک کردن و پخت مینا.
- آشنایی عملی با نحوه فراهم آوردن آب طلا و رنگ‌های نقاشی برای تزئین مینا.
- آشنایی عملی با نحوه پخت انواع تزئینات اتحام شده بر روی سطح مینا.
- آشنایی عملی دانشجویان با انواع عیوب و چگونگی رفع آن در مینا.

* ارزشیابی نهایی این درس از طریق ارائه ساخت انواع لعاب و تهیه یک یا چند نمونه مینا همراه با ارائه گزارش تحقیقی از مراحل مختلف کار عملی با درنظر داشتن اصول زیبایی‌شناسی خاص آنها خواهد بود.

کارگاه ساخت زیورآلات سنگی

کد درس: ۳۲

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: کارگاهی

پیش‌نیاز: کارگاه قلمزنی (۲) و کارگاه ملیله و کارگاه میناکاری

هدف: آشنایی عملی با ساخت زیورآلات سنگی مناطق مختلف ایران

سرفصل دروس:

- آشنایی با انواع زیورآلات در مناطق مختلف ایران.

- آشنایی عملی با ابزار - وسائل و مواد اولیه در ساخت زیورآلات سنگی.

- آشنایی عملی با نحوه طراحی زیورآلات سنگی بر روی کاغذ.

- آشنایی عملی با مدل‌سازی قطعات زیورآلات براساس طرح تهیه شده و قالب‌گیری از آنها و نهایتاً

فرمدهی از طریق ریخته گری و پرس.

- آشنایی عملی با نحوه جوش قطعات و پرداخت کاری آنها.

- آشنایی عملی با بهره گیری از انواع ملیله - مینا و قلمزنی در ساخت زیورآلات سنگی.

- آشنایی عملی با نحوه تراش و پرداخت انواع سنگ نظری عقیق - فیروزه - بشم - کبد و ... براساس طرح

تهیه شده.

- آشنایی عملی با نحوه مرصن نشانی بر روی فلزات گوناگون به کمک انواع سنگ‌های تراش داده شده.

* ارزشیابی نهایی این درس از طریق ارزیابی فعالیت‌های انجام شده در طول نیمسال تحصیلی و پیروزه عملی در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

زبان تخصصی

کد درس: ۳۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: توانا نمودن دانشجویان به ترجمه و تدوین مطالب و موضوعات در امور تحقیقاتی.

توضیح و روش کار:

طی این دوره دانشجویان اقدام به ترجمه و تدوین متن‌ون به زبان خارجی انتخابی خواهند نمود. در این درس کتب و مقالات مناسب با راهنمایی مدرسین انتخاب و جهت خواندن، ترجمه، خلاصه‌برداری و نقد و بررسی مورد استفاده قرار خواهد گرفت. نتیجه کار به صورت گزارشات کتی و توضیحات شفاهی دانشجویان ارائه خواهد گردید.

نمایش در ایران

کد درس: ۳۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنبه: ندارد

هدف: آشنایی با سیر تاریخی هنرهای نمایشی و بررسی نمایش تعزیه در ایران.

سرفصل دروس:

- آشنایی با سیر تاریخی نمایش در ایران.
- دگرگونی‌ها و تحولات سنت‌های نمایشی در دوران اسلامی و تطبیق یافتن آنها با شرایط جدید.
- ورود نمایش شبه اروپایی به ایران.
- بررسی تعزیه به عنوان یک هنر نمایشی در جوامع شیعی.
- بررسی پوشش‌ها - رنگ‌ها - صفحه‌آرایی در تعزیه.

* ارزشیابی این درس از طریق ارائه کار تحقیقی دانشجو در مقوله تعزیه همراه با تجزیه و تحلیل تاریخی اشعار تعزیه - صفحه‌آرایی - مطراحی لباس - رنگ‌های بکار رفته و موسیقی متن در هر یک از مناطق مختلف ایران خواهد بود.

بررسی و تجزیه و تحلیل مکاتب مختلف نگارگری

کد درس: ۳۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: کارگاه نگارگری (۱)

هدف: بررسی زیبایی‌شناسانه مکاتب مختلف نگارگری ایران به منظور راه‌یابی به اصول و مبادی این هنر و دست‌یافتن به روش‌هایی نو در جهت تحول صحیح هنر نگارگری.

سرفصل دروس:

- بررسی و تجزیه و تحلیل عناصر تشکیل‌دهنده هنر نگارگری همچون «طراحی» - «قلمگیری» - «رنگ آمیزی» و «ترکیب‌بندی» و نحوه ساخت و ساز و ...
- بررسی عناصر ثابت و متغیر نگارگری.
- بررسی عناصر نگارگری (طبیعت - انسان - معماری - حیوانات و ...) و شیوه طراحی و ساخت آنها در هر یک از مکاتب و مقایسه تغییرات زیبایی‌شناسانه آنها با یکدیگر.
- بررسی علل ایجاد مکاتب مختلف نگارگری و تغییر صوری هر یک از آنها.
- بررسی وحدت عناصر نگارگری با یکدیگر که در حکمت اسلامی به عنوان صورت «کل» بیان می‌شده و مبنی روح حاکم بر تمامی عناصر است.
- مقایسه عناصر نگارگری با موارد مشابه در هنر اقوام مختلف به منظور شناخت پیوندهای فرهنگی این هنر با سایر هنرها در دوره‌های مختلف (پیش از تاریخ - جهان باستان و بین‌النهرین و اژه و خاور دور و مسیحیت).
- بررسی و نقد نظرات زیبایی‌شناسان در ارتباط با نگارگری.
- بررسی اصول و ویژگی‌های هنر تذهیب و عملکرد سیال آن در ارتباط با فضا و سطوح و مواد مختلف.

* ارزشیابی این درس از طریق ارائه اثر تحقیقی توسط دانشجو در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

مبادی و مبانی اصول خطوط و خوشنویسی اسلامی ایران

کد درس: ۳۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی عملی با یکی از شیوه‌های خوشنویسی به همراه بررسی و تفحص پیرامون انساع خطوط و سیر تحول خوشنویسی اسلامی ایران.

سرفصل دروس:

آشنایی عملی با یکی از شیوه‌های خوشنویسی همراه با آشنایی با مباحث فوق:

بررسی چگونگی تأثیر خطوط ایرانی در پیدایش خطوط اولیه اسلامی و خطوط کوفی.

بررسی سوابق کتابتی خط کوفی ساده و مشکول و تحول آن در قرون نخستین اسلامی.

تحقیق پیرامون نقش ایرانیان در پیدایش خط کوفی «پیرآموز» و انواع خطوط کوفی تزیینی.

بررسی مقایسه‌ای تحول اصول و عناصر تشکیل دهنده حروف در اقلام مختلف (کوفی - محقق - ریحان -

نسخ - ثلث - توقيع - رفاع و تعلیق) و پیدایش نستعلیق و شکسته نستعلیق و قسم‌های دیگر آن نظیر کتابت -

کتابت خفی - کتابت چلیا - کتابت سطر - کتابت رووارو و مشی و مرقعات و قطعات.

شناخت و بررسی رسالات خط و متون آنها.

تحقیق در خصوص تحول مواد و مصالح در کتابت و خوشنویسی از آغاز دوره اسلامی تا امروز.

آشنایی با سوابق تاریخی و اقسام کتبه‌های اسلامی: کتبه‌های مساجد و ابیه - کتبه‌های سر سوره‌ها و روی جلددها - کتبه‌های محراجی و سردها - کتبه‌های مداخل و چند خطی - کتبه‌های ظروف و سنگاب‌ها - کتبه‌های پارچه‌ها و بافته‌ها والواح و سنگ‌های قبور.

آشنایی با روش‌های کتابه‌نویسی: کتابه‌های مستقیم - مورب و ادواری - کتابه‌های مشکول - کتابه‌های مدور و شمسه‌ها.

آشنایی با انواع کتبه‌های: سنگی - گچ‌سری - آجری - سفال مشبك - کاشی و کاشی معرق - چوبی و مشبك چوبی - فلزی و مشبك فلزی و منسوجات و بافته‌ها.

آشنایی با انواع خطوط و قرانت کتبه‌های: کوفی بنایی - مغلقی (سود و یاض).

آشنایی با انواع خطوط و قرانت: کوفی ساده - کوفی مبسط - کوفی مقتن - کوفی پیرآموز - کوفی مقوو - کوفی مزهرو مورق - کوفی موشح - کوفی معقد و مقل و ...

آشنایی با سایر انواع خطوط اسلامی و جایگاه هر یک: محقق - ریحان - نسخ - توقيع و رفاع - مسلسل و مقتن - طومار - طغری و شبی طغری - متعاکن - معما و توامان - تعلیق و دیوانی - نستعلیق و شکسته نستعلیق و غیار.

شناخت بعضی از شیوه‌های خاص و نادر خطوط اسلامی، نظریه: شیوه‌های ترکیبی مسلسل مقتن - شیوه بخارا - شیوه ترکستانی - نستعلیق خوارزمی (شرفی) و کوفی‌های: اندلسی - خراسانی - بصره‌ای و مملوکی - گلزار یاض و خط ناخنی.

* مباحث مورد اشاره توسط استاد تدریس و ارزشیابی نهایی حاصل امتحان کتبی و ارزیابی میران کسب مهارت در خوشنویسی یکی از خطوط در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

روش‌های حفاظت و نگهداری اشیاء موزه‌ای و فرهنگی

کد درس: ۳۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

پیش‌نیاز: هنر در تمدن اسلامی (۲)

هدف: آشنایی با روش‌های گوناگون حفاظت و نگهداری اشیاء موزه‌ای و فرهنگی.

سرفصل دروس:

- آشنایی با نحوه طبقه‌بندی، قرار گیری و ارائه اشیاء موزه‌ای در ویترین‌های مختلف.
- آشنایی با ویژگی‌های مکان نگهداری اشیاء موزه‌ای در هوای نور - حرارت - رطوبت و خشکی و ...
- آشنایی با عوامل فسادپذیری اشیاء موزه‌ای (پوسیدگی و زنگزدگی - اکسیده شدن - تغییر رنگ - حور دگی - عوامل جوی و ...).
- آشنایی با نحوه پاکسازی - وصالی و مرمت آثار موزه‌ای.
- آشنایی با چگونگی استفاده از مواد شیمیایی در مرمت آثار هنری و ...
- آشنایی با چگونگی استفاده از دستگاه‌های مکاتیزه (ویبراتورها - دستگاه اولتراسوئیک و ...) و نحوه کاربرد آنها در مرمت آثار.

* این درس همراه با بازدید از موزه‌ها و همچنین آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های مرمت آثار موزه‌ای خواهد بود.

* ارزشیابی نهایی این درس از طریق برگزاری آزمون کتبی در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

شناخت بازارهای جهانی هنرهای اسلامی

کد درس: ۲۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با ویژگی‌های عمدۀ بازارهای جهانی هنرهای اسلامی و کسب دانش به منظور پیشنهاد راه حل‌هایی برای افزایش صادرات آن به بازارهای مذکور.

سرفصل دروس:

۱- ویژگی‌های بازار جهانی انواع هنرهای اسلامی و بالاخص سفال و سرامیک - شیوه - قالی و انواع زیر اندازها.

سهم انواع مختلف هنرهای اسلامی از این بازار و بررسی تحولات عمدۀ سال‌های اخیر در بازار مذکور.

۲- بازارهای عمدۀ هنرهای اسلامی، شاخص‌های عمدۀ اقتصادی و ویژگی‌های فرهنگی آنها جمعیت در آمد سرانه، حجم کال تجارت خارجی، وضعیت عمومی تراز پرداخت‌ها، حجم تجارت داخلی هنرهای اسلامی، میزان واردات، پسند و سلیقه عمومی مردم، میزان استقبال از انواع مختلف هنرهای اسلامی، طرح و نقش و قرم و رنگ آمیزی مورد پسند و سایر ویژگی‌های موردنظر.

مقررات گمرکی برای ورود، سیاست‌های کلی تشویق (یا محدودیت) واردات، سیاست‌های مالیاتی، مالیات فروش، نرخ بهره و پس انداز.

کانال‌های توزیع، شبوهای تبلیغ و بازاریابی برای فرش دستباف، وضعیت عمومی قیمت‌های وارداتی، عمدۀ فروشی و خردۀ فروشی فرش دستباف و تحولات عمدۀ سال‌های اخیر در هر بازار.

۳- کشورهای عمدۀ تولید کننده فرش دستباف، سهم هر یک در تجارت جهانی و بازارهای عمدۀ شبوهای تشویق صادرات، شبوهای بازاریابی، تبلیغ و قیمت‌گذاری در هر یک از کشورهای مذکور، تحولات عمدۀ سال‌های اخیر در هر مورد.

۴- بازارهای آینده هنرهای اسلامی، امکان توسعه بازارهای موجود، بازارهای جدید.

۵- امکانات بالقوه برای افزایش تولید و صادرات هنرهای اسلامی ایران.

* ارزشیابی این درس به صورت برگزاری آزمون کتبی در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

سیر تحول و تطور نقوش و نمادها در هنرهای پیش از اسلام ایران

کد درس: ۳۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: هنر در تمدن اسلامی (۲)

هدف: بررسی و تحقیق پیرامون سیر تحول و تطور نقوش و نمادها در هنرهای اسلامی ایران و شناخت مبادی و مبانی و ویژگی‌های این نقوش و نمادها و همچنین آشنایی با مکانیزم این نمادها و تشخیص مهارت کارکردی آن.

سرفصل دروس:

- تعریف نماد (سمبل) - هنر نمادین (SYMBOLIK) - پیدایش و تشکیل نمادها و نقوش در هنرهای ادوار مختلف.
- بررسی نقوش و نمادها در سفال‌های به دست آمده از بومیان فلات ایران در قبل از ورود آریایی‌ها.
- بررسی نقوش و نمادها در هنر عیلامی (معماری - سفالگری - مهرها - کاشی‌های لعابدار - نقش بر جسته‌ها و غیره) و برترهای ایرستان.
- بررسی نقوش و نمادها در هنرهای ماد و هخامنشی (معماری و حجاری‌ها که به صورت حیوانات بالدار، حیوانات نیمه‌انسان و حیوانات دوسر و ... به کار رفته است).
- بررسی نقوش سواستیکا، چلیپاهای شکسته در هنرهای دوران پیش از تاریخ، عصر میترائیسم (مهرپرستی).
- بررسی نقوش و نمادها بر حجاری‌ها - سفال‌ها - مهرها و سکه‌های هخامنشی.
- بررسی نقوش و نمادها در هنر اشکانی (معماری - نقاشی - مهرها - سکه‌ها - حجاری‌ها - فلزات - سفالگری و استودان‌ها).
- بررسی نقوش و نمادها در هنر ساسانی (معماری - حجاری - سفالگری - فلزکاری - سکه‌ها - پارچه‌بافی - نگارگری - موزاییک و ...).

* ارزشیابی این درس از طریق ارزیابی پژوهه‌های تحقیقاتی دانشجویان خواهد بود.

کارگاه درودگوی و خراطی

کد درس: ۴۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

پیشنهاد: ندارد

هدف: آشنایی عملی و کسب مهارت دانشجویان در شناخت انواع چوب و نیز برش - رنده و اتصالات آنها و نیز کسب مهارت در خراطی چوب.

سرفصل دروس:

الف - درودگری

- آشنایی عملی دانشجویان با انواع چوب و الیاف آنها.

- آشنایی عملی با ابزار کار از جمله: اره (دستی و برقی) - اره لست - گندله کار - رنده (دستی و برقی) - اسکنه - مغار - کولیس - گونیا - چکش وغیره.

- آشنایی با شیوه ساخت چسب های چوبی و نحوه مصرف آن.

- آشنایی عملی و کار با اره و رنده روی چوب جهت انواع برش و صیقل دادن سطح چوب.

- آشنایی عملی با انواع برش های ساده راست - هلالی - پشت ماهی وغیره.

- آشنایی عملی دانشجویان با انواع روکش های ساده و پرسی.

- آشنایی عملی دانشجویان با میخ کوبی - میخ دوبله و چسب کاری.

- آشنایی عملی با روش ساخت چهار چوب - سوهان کاری و سمباده زنی.

- آشنایی عملی با انواع اتصالات از جمله: کام و زبانه ساده - فارسی - دم چلچله - شانه ای وغیره.

ب - خراطی

- آشنایی عملی با دستگاه خراطی از نظر ویژگی های مختلفی چون تنظیم سرعت - اندازه و ظرفیت های آن.

- آشنایی عملی با انواع ابزار و وسائل مورد نیاز خراطی.

- آشنایی عملی با انواع چوب مورد استفاده در خراطی.

- آشنایی عملی با خراطی چوب.

* ارزشیابی این درس با ارائه نمونه های درودگری و خراطی شده براساس طرح های از پیش تعیین شده در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

جایگاه هنرهای اسلامی در اقتصاد ایران

کد درس: ۴۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با جایگاه هنرهای اسلامی در اقتصاد کشور

سرفصل دروس:

- شاحت مبلغه‌های اصلی اقتصاد ایران

تولید ناخالص داخلی و اجزاء تشکیل دهنده آن.

صادرات و واردات و اقلام عمدہ تشکیل دهنده آن.

وضعیت تراز بازار گانی خارجی.

سهم هنرهای اسلامی در تولید ناخالص داخلی و در آمدهای صادراتی (میزان تولید - ارزش افزوده و صادرات هنرهای اسلامی).

- بررسی وضعیت اشتغال در کشور

اشتعال دائم و فصلی و نسبت آن به کل جمعیت فعال

بیکاری آشکار، بیکاری فصلی و پنهان و نسبت آن به کل جمعیت فعال

اشتعال و بیکاری در بین جمعیت شهری و روستایی

اشتعال و بیکاری در بین جمعیت بانوان

سهم هنرهای اسلامی در تأمین اشتغال دائم و فصلی در مناطق شهری و روستایی

- بررسی وضعیت اقتصاد معیشتی در مناطق شهری و روستایی و عشايری کشور

سهم هنرهای اسلامی در تأمین درآمد خانوارهای شهری، روستایی و عشايری.

سهم سایر فعالیت‌های تولیدی در تأمین درآمد خانوارهای مذکور.

- نقش هنرهای اسلامی در توسعه اقتصادی کشور

نگرش به هنرهای اسلامی در برنامه‌های توسعه اقتصادی کشور

تسهیلات ایجاد شده و تشویق‌های مقرر برای توسعه هنرهای اسلامی

بررسی سیر تحول و عملکرد هنرهای اسلامی در توسعه اقتصادی کشور

* ارزشیابی این درس به صورت آزمون کتبی در پایان نیمسال تحصیلی خواهد بود.

کارگاه طراحی سنتی (۲)

کد درس: ۴۴

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: کارگاهی

پیش‌نیاز: کارگاه طراحی سنتی (۱)

هدف: کار عملی دانشجویان در زمینه طراحی سنتی و اجرای نقوش و ترکیبات سنتی آنها.

سرفصل دروس:

- اجرای طرح‌های مستقل در هنر‌های سنتی و خردۀ نقش‌ها چون انواع بوته‌ها.

- اجرای طراحی اسلامی و ختایی به صورت محذا برای یک متن ساده.

- اجرای طراحی اسلامی و ختایی در ترکیب با طرح‌های سنتی چون لچک ترنج و شمسه و ...

- ترکیب نقوش هندسی و گردان در طرح‌های سنتی.

- طراحی برای یک حاشیه.

* ارزشیابی این درس از طریق اجرای یک پروژه طراحی از نقوش اسلامی و ختایی و هندسی برای متن و حاشیه خواهد بود.

کارگاه کاشی

کد درس: ۴۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: کارگاهی

پیشناز: کارگاه سفال (۱)

هدف: کسب مهارت در انجام انواع تزئینات نقش افزوده و کنده کاری بر روی تابلوی مسطحی متشکل از خشت های رسی و نیز آشنایی عملی در ساخت و تراش کاشی معرف و نصب آن.

سرفصل دروس:

- (الف) انجام تزئینات بر روی خشت رسی:

- آشنایی عملی با انتخاب طرح براساس اندازه - موضوع و مکان نصب تابلو.

- آشنایی عملی با چگونگی ساخت خشت های رسی در ضخامت و ابعاد متفاوت به مطلوب تهیه تابلوی سفالی.

- آشنایی عملی در انجام پیاده نمودن طرح بر روی خشت رسی به روش های کنده کاری و نقش افزوده.

- آشنایی عملی با انجام مراحل نهایی شکل دهنی نظری سمباده زنی - ابرکشی و ...

- آشنایی عملی با چگونگی خشک نمودن و پخت خشت های رسی.

- آشنایی عملی با چگونگی نصب تابلو بر روی دیوار.

- آشنایی عملی با مرمت بخش هایی از تابلو که بابر دلایلی دچار ریخته گی شده است.

- (ب) تراش کاشی معرف:

- آشنایی عملی با چگونگی ساخت بدنه کاشی معرف با توجه به انواع فرمولاسیون و ساخت و بزه خود.

- آشنایی عملی با انتخاب طرح هندسی براساس ابعاد و اندازه موردنیاز.

- آشنایی عملی با مشخص نمودن رنگ بندی اجزاء طرح و شماره گذاری آنها.

- آشنایی عملی با چگونگی مراحل مختلف لبرنی - تراش و ... در کاشی معرف.

- آشنایی عملی با چیدن قطعات کاشی تهیه شده براساس طرح اولیه.

- آشنایی عملی با مراحل نهایی ساخت کاشی معرف و نصب آن بر روی دیوار.

* ارزشیابی این درس از طریق ارزیابی پروژه عملی انجام یافته در طول نیمسال تحصیلی خواهد بود.